

Bruselj, 15. december 2021
(OR. en)

15088/21

Medinstitucionalna zadeva:
2021/0426 (COD)

ENER 560
ENV 1012
TRANS 757
ECOFIN 1253
RECH 567
CODEC 1660
IA 208

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	15. december 2021
Prejemnik:	generalni sekretar Sveta Evropske unije Jeppe TRANHOLM- MIKKELSEN
Št. dok. Kom.:	COM(2021) 802 final
Zadeva:	Predlog DIREKTIVE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o energijski učinkovitosti stavb (prenovitev)

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2021) 802 final.

Priloga: COM(2021) 802 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 15.12.2021
COM(2021) 802 final

2021/0426 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o energijski učinkovitosti stavb (prenovitev)

(Besedilo velja za EGP)

{SEC(2021) 430 final} - {SWD(2021) 453 final} - {SWD(2021) 454 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Revizija direktive o energijski učinkovitosti stavb je del delovnega programa Komisije za leto 2021 „Pripravljeni na 55“ in dopolnjuje druge sestavne dele svežnja, predlaganega julija 2021¹, v katerem je določena vizija za doseganje brezemisijskega stavbnega fonda do leta 2050. Kot je bilo že navedeno v podnebnem akcijskem načrtu², je to ključni zakonodajni instrument za uresničitev ciljev razogljičenja za leti 2030 in 2050. Temelji na ključnih elementih treh prednostnih področij³ strategije za val prenove⁴, vključno z namero, da se predlagajo obvezni minimalni standardi energijske učinkovitosti, in sicer po oceni učinka, v kateri se preučijo njihovo področje uporabe, časovnica, postopno uvajanje in spremljajoče podpirne politike. Glede na potrebo po ustreznih postopkih posvetovanja in ocene učinka bi se lahko predlagana revizija izvedla le nekoliko pozneje kot prvi sklop pobud „Pripravljeni na 55“, sprejetih julija 2021.

Predlog je zlasti pomemben, ker gre stavbam pripisati 40 % porabljene energije ter 36 % neposrednih in posrednih emisij toplogrednih plinov, povezanih z energijo. V EU ogrevanje, hlajenje in topla sanitarna voda predstavljajo 80 % porabljene energije v gospodinjstvih. Da bi Evropa postala odpornejša, je treba prenoviti stavbe EU, da bodo bolj energijsko učinkovite in manj odvisne od fosilnih goriv. Prenova je ključna za zmanjšanje porabe energije v stavbah, zmanjšanje emisij in znižanje računov za energijo. Poleg tega ustvarja delovna mesta na lokalni ravni in gospodarsko rast. Glede na to, da uvedba sprememb v stavbnem sektorju zahteva veliko časa, je potrebna pravočasna revizija direktive, da se podpre doseganje ciljev iz svežnja „Pripravljeni na 55“.

1.1. Medsebojno delovanje svežnja „Pripravljeni na 55“ in zlasti novega sistema za trgovanje z emisijami

Sveženj „Pripravljeni na 55“ sestavlja sklop medsebojno povezanih predlogov, podkrepljenih z analizo ocene učinka, ki to upošteva. Analiza⁵ je pokazala, da bi prevelik poudarek na okrepljenih regulativnih politikah po nepotrebnem povzročil visoke gospodarske obremenitve, samo oblikovanje cen ogljika pa ne bi odpravilo sedanjih tržnih pomanjkljivosti in netržnih ovir. Izbrana kombinacija politik zato skrbno uravnoveša oblikovanje cen, cilje, standarde in podpirne ukrepe. Predlagana revizija direktive o energijski učinkovitosti stavb je določena v istem okviru. Zato bi sprememba ravnovesja v skupni kombinaciji zahtevala prilagoditev različnih delov politike. Oslabitev ukrepov za določanje cen in ciljnih ukrepov za spodbujanje razogljičenja stavbnega sektorja bi zahtevala ustrezno strožje regulativne ukrepe pri reviziji direktive o energijski učinkovitosti stavb, zlasti v zvezi z opuščanjem fosilnih goriv in obveznimi minimalnimi standardi energijske učinkovitosti.

Ustrezne ocene učinka Komisije so pokazale, da bi bilo doseganje ciljev manj zanesljivo in dražje, če ne bi bilo signala cene ogljika za goriva za ogrevanje, kot je predlagani novi sistem trgovanja z emisijami (ETS) za stavbe in cestni promet. To najboljše deluje skupaj z

¹ https://ec.europa.eu/clima/news-your-voice/news/delivering-european-green-deal-2021-07-14_en

² Načrt za uresničitev podnebnih ciljev: Krepitev evropskih podnebnih ambicij do leta 2030 – Vlaganje v podnebno nevtralno prihodnost v korist naših državljanov (COM(2020) 562 final).

³ Reševanje vprašanj energijske revščine in energijsko najmanj učinkovitih stavb; Javne stavbe in socialna infrastruktura kažejo pot; in Razogljičenje ogrevanja in hlajenja.

⁴ Val prenove za Evropo – ekologizacija stavb, ustvarjanje delovnih mest, izboljšanje življenj.

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sl/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0550&from=sl>

regulativnimi ukrepi EU in dopolnilnimi nacionalnimi ukrepi, ki jih spodbujajo predlagane večje ambicije v uredbi o porazdelitvi prizadevanj, direktivi o energijski učinkovitosti in direktivi o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov.

Novi sistem trgovanja z emisijami ustvarja ekonomske spodbude za razogljičenje stavb in prihodke za javno podporo, ki je usmerjena zlasti v ranljiva gospodinjstva. Revidirana direktiva o energijski učinkovitosti stavb obravnava negospodarske ovire za preno⁶. Vzpostavlja omogočiten okvir za zagotavljanje finančne podpore za preno brez neposredne mobilizacije potrebnih sredstev. Revidirana direktiva o energijski učinkovitosti stavb bi lahko znatno prispevala k doseganju ciljev za leto 2030. Ocena učinka direktive o energijski učinkovitosti stavb⁷ kaže, da bi bilo brez nje potrebno skupno zmanjšanje emisij manjše za približno polovico od tistega, kar je v stanovanjskem in storitvenem sektorju potrebno za doseg cilja za leto 2030.

Brez teh revizij bi bilo potrebnih več ukrepov na ravni držav članic, da bi zapolnili to vrzel, vendar bi negotovost glede njihove učinkovitosti, pravočasnosti in skladnosti s ciljem razogljičenja do leta 2050 iz evropskih podnebnih pravil⁸ razvodenela spodbude za hitro povečanje stopenj prenove. Brez okrepljenih regulativnih ukrepov na ravni EU ali nacionalni ravni za povečanje stopnje prenove bi morala biti cena ogljika višja⁹, na koncu pa negospodarske ovire za preno ne bi bile odpravljene.

Pomembno bo, da se med pogajanjem ohrani skladnost vseh s stavbami povezanih določb v svežnju za doseg dogovora o skladnem in trdnem okviru za stavbe, da bi dosegli cilje EU za leti 2030 in 2050.

1.2. Vprašanja v zvezi z ranljivostjo, cenovno dostopnostjo in energijsko revščino

Glavna novost revizije je uvedba minimalnih standardov energijske učinkovitosti, da se spodbudi zahtevana preobrazba sektorja. Prenova stavb ima dva splošno priznana pozitivna gospodarska učinka: 1. znižanje stroškov energije, zmanjšanje energijske revščine in 2. povečanje vrednosti energijsko učinkovitejših stavb. Druge koristi vključujejo boljše kakovost življenja in krajša povprečna obdobja, ko so stavbe prazne.

Koristi znižanja računov za energijo so še pomembnejše, ko so cene energije visoke. Ljudem, ki živijo v energijsko najmanj učinkovitih stavbah, in tistim, ki se soočajo z energijsko revščino, bi koristile prenovljene in boljše stavbe ter nižji stroški energije, poleg tega pa bi bili zaščiteni pred nadaljnjim zviševanjem in nestanovitnostjo tržnih cen.

Po drugi strani pa bi najemodajalci lahko poskušali stroške prenove prenesti na najemnike, da bi pokrili svoje začetne naložbe. Poleg tega bi lahko izrazitejša osredotočenost na odpravo pomanjkljivosti obstoječih stavb z najmanjšo energijsko učinkovitostjo še dodatno znižala njihove cene v tržnih transakcijah, čeprav že obstaja določena povezava med razredi energijske učinkovitosti in vrednostjo.

⁶ Usmerjanje prenove v stavbe z največjim potencialom in največjimi strukturnimi ovirami v obliki nenaklonjenosti tveganju, razdeljenih spodbud in struktur solastništva ter spodbujanje bolj zapletenih celovitih prenov.

⁷ SWD(2021) 453, delovni dokument služb Komisije, Poročilo o oceni učinka, Spremlni dokument k Direktivi Evropskega parlamenta in Sveta o energijski učinkovitosti stavb (prenovitev).

⁸ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/PE-27-2021-INIT/sl/pdf>).

⁹ Glej scenarij MIX-CP, na katerem temelji ocena učinka sistema trgovanja z emisijami: https://ec.europa.eu/energy/data-analysis/energy-modelling/policy-scenarios-delivering-european-green-deal_en

Minimalni standardi energijske učinkovitosti na ravni EU so bili skrbno oblikovani, da bi ublažili morebitne negativne socialne učinke in čim bolj povečali njihove socialne koristi, zlasti kar zadeva izboljšanje življenjskih razmer v najmanj učinkovitih stavbah ter zmanjšanje ali celo preprečevanje energijske revščine. Države članice bodo morale podpreti skladnost z minimalnimi standardi energijske učinkovitosti z ustreznim okvirom podpore, ki vključuje finančno podporo, tehnično pomoč, odpravo ovir in spremljanje socialnih učinkov, zlasti na najranljivejše skupine.

V nacionalnih načrtih za prenovo stavb bo pozornost namenjena spremljanju, kako se zmanjšuje število ljudi, ki trpijo zaradi energijske revščine, in število prebivalcev, ki živijo v neustreznih stanovanjih (npr. v katerih puščajo stene ali strehe) ali v neustreznih pogojih toplotnega udobja. V načrtih bo predstavljen pregled nacionalnih politik in ukrepov, ki krepijo in ščitijo ranljiva gospodinjstva, zmanjšujejo energijsko revščino in zagotavljajo cenovno dostopnost stanovanj.

Ukrepi iz tega predloga so skladni s politiko in ukrepi v instrumentih EU, ki podpirajo socialno pravičen prehod. Ti vključujejo poročanje o napredku pri doseganju nacionalnih okvirnih ciljev za zmanjšanje števila gospodinjstev, ki se soočajo z energijsko revščino, v skladu z nacionalnimi energetske in podnebni načrti ter načrtovanih naložbah za ublažitev distribucijskih učinkov in spodbujanje strukturnih rešitev (zlasti energijske prenove stavb, vključno z ukrepi za izboljšanje energijske učinkovitosti ali vključevanjem proizvodnje energije iz obnovljivih virov, razogljčenjem njihovih sistemov ogrevanja in hlajenja), da bi se zmanjšala odvisnost od fosilnih goriv v skladu s predlaganimi socialnimi načrti za podnebje ter Evropskim svetovalnim vozliščem za energijsko revščino, ki podpira prizadevanja držav članic za zmanjšanje in spremljanje energijske revščine.

1.3. Razpoložljivost financiranja, sredstev EU in nacionalnih podpornih ukrepov

Predlog je dobro usklajen z drugimi ustreznimi instrumenti, zlasti kar zadeva sredstva EU in nacionalne sklade. Mehanizem za okrevanje in odpornost (RRF) spodbuja znatne naložbe v prenovo stavb zaradi močnih komponent na vodilnem področju „Prenoviti“ v nacionalnih načrtih za okrevanje in odpornost. To se bo nadaljevalo do leta 2025/2026, kar bo utrla pot izboljšavam, ki jih bo sprožila direktiva o energijski učinkovitosti stavb.

V sedanjem večletnem finančnem okviru so na voljo sredstva EU za različne programe, v katerih je stavbni sektor opredeljen kot prednostna naloga: pri tem so ključni regionalni skladi v okviru kohezijske politike, Sklada za pravični prehod in InvestEU. Dopolnjujeta jih namenska tehnična podpora in pomoč Evropske komisije nacionalnim javnim upravam, da se olajšajo potrebne reforme in priprave na učinkovitost naložb.

Predlagani novi Socialni sklad za podnebje v sistemu za trgovanje z emisijami bi premostil vrzel med mehanizmom za okrevanje in odpornost ter prehodom s sedanjega večletnega finančnega okvira na obdobje po letu 2027 ter mobiliziral 72,2 milijarde EUR za obdobje 2025–2032 za podporo gospodinjstvom, zlasti tistim, ki živijo v najmanj učinkovitih stavbah. Ta sklad bi kril začetne stroške in olajšal skladnost gospodinjstev z nizkimi dohodki z minimalnimi standardi energijske učinkovitosti, predlaganimi v direktivi o energijski učinkovitosti stavb. Naložbe v okviru nacionalnih socialnih načrtov za podnebje bodo sestavni del ukrepov financiranja iz nacionalnih načrtov prenove stavb na podlagi direktive o energijski učinkovitosti stavb.

Da bi bila prenova stavb v skladu z delegiranim aktom o podnebni taksonomiji EU razvrščena kot trajnostna gospodarska dejavnost, se mora z njo doseči 30-odstotni prihranek energije, pri večji prenovah morajo biti izpolnjene minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti ali mora vključevati posebne posamezne ukrepe, ki so razvrščeni kot trajnostni.

Prenova zaradi uskladitve z minimalnimi standardi energijske učinkovitosti na ravni Unije je običajno v skladu z merili iz taksonomije EU, povezanimi z dejavnostmi prenove stavb.

Poleg tega Komisija trenutno pregleduje zadevni okvir državne pomoči in si prizadeva, da bi bil bolj naklonjen potrebam revizije direktive o energijski učinkovitosti stavb in zlasti minimalnim standardom energijske učinkovitosti na ravni EU. Iz tega izhajajoče določbe o državni pomoči bi bile pomembne za spodbujanje zgodnjega izpolnjevanja minimalnih standardov energijske učinkovitosti, določenih na ravni EU, v zvezi z izboljšanjem stavb z najmanjšo energijsko učinkovitostjo.

1.4. Cilji predloga

Glavni cilji te revizije so zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in porabe končne energije v stavbah do leta 2030 ter določitev dolgoročne vizije za stavbe v smeri podnebne nevtralnosti po vsej EU do leta 2050. Da bi jih uresničili, pobuda temelji na več specifičnih ciljih: povečati stopnjo in obseg prenove stavb, izboljšati informacije o energijski učinkovitosti in trajnostnosti stavb ter zagotoviti, da bodo vse stavbe v skladu z zahtevami glede podnebne nevtralnosti do leta 2050. Okrepljena finančna podpora, posodobitev in povezovanje sistemov so vzvodi za doseganje teh ciljev.

• **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Kot je pojasnjeno zgoraj, naj bi se s predlagano revizijo okrepili tako odvrčajoči kot spodbujevalni dejavniki, ki podpirajo razogljichenje stavb, v povezavi s spodbudami za nacionalne ukrepe, določenimi v uredbi o porazdelitvi prizadevanj, in učinki novega sistema trgovanja z emisijami za stavbe in cestni promet na oblikovanje cen ogljika¹⁰. Predlog spreminja obstoječe zakonodajno orodje. Zato se z njim ne more nadomestiti cilj, kot so cilji, določeni v uredbi o porazdelitvi prizadevanj, vendar se samo podpira njihovo doseganje. Predlog je tesno povezan s predlaganim novim sistemom trgovanja z emisijami, pri čemer en akt spodbuja razogljichenje goriv in tehnologij za ogrevanje, drug pa spodbuja zmanjšanje porabe energije.

Z direktivo o energijski učinkovitosti stavb se bo določila splošna vizija za nove in obstoječe stavbe, ki se bo uporabljala za določbe, ki se nanašajo na stavbe, iz drugih pobud svežnja „Pripravljeni na 55“¹¹. S povečanjem ukrepov za zmanjšanje porabe energije v stavbnem sektorju bo direktiva o energijski učinkovitosti stavb prispevala tudi k doseganju splošnih ciljev glede energijske učinkovitosti, določenih v direktivi o energijski učinkovitosti. Večje število prenov, ki so posledica predloga direktive o energijski učinkovitosti stavb in zahteve, da morajo nove stavbe namestiti ogrevalne sisteme z ničelnimi neposrednimi emisijami toplogrednih plinov in vključiti energijo iz obnovljivih virov, da postanejo brezemisijske stavbe, bo omogočilo doseganje okvirnega cilja za leto 2030 glede deleža obnovljivih virov energije v porabi končne energije v stavbah v skladu z direktivo o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov. Predlog bo podprl nadomestitev neučinkovitih kotlov na fosilna goriva s sistemi brez neposrednih emisij toplogrednih plinov, kot so toplotne črpalke in druge tehnologije, ki temeljijo na obnovljivih virih energije.

¹⁰ Kot je razvidno iz zadevne ocene učinka, so bili parametri za novi sistem trgovanja z emisijami za cestni promet in stavbe določeni v skladu s ciljno ravno energijske učinkovitosti iz predloga za revizijo direktive o energijski učinkovitosti in pričakovanim povečanjem stopnje prenove, ki naj bi se doseglo s takratnim predlogom revizije direktive o energijski učinkovitosti stavb.

¹¹ Seznam predlogov https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal/delivering-european-green-deal_sl

S predlogom bo posodobljena zasebna polnilna infrastruktura na parkiriščih v stavbah in ob njih, s čimer bo dopolnjena posodobljena uredba o infrastrukturi za alternativna goriva, ki določa večje ambicije glede splošnih ciljev, tudi glede javno dostopne polnilne infrastrukture za električna vozila. V skladu z evropskim zelenim dogovorom in novim okvirom EU za mobilnost v mestih vključuje predlog tudi določbe za izboljšanje parkirne infrastrukture za kolesa.

Predlog podobno dopolnjuje zakonodajo o izdelkih, npr. uredbo o označevanju z energijskimi nalepkami, ki potrošnike spodbuja k nakupu z energijo povezanih izdelkov in naprav najvišjega razreda energijske učinkovitosti za namestitev v stavbah. Direktiva o energijski učinkovitosti stavb je povezana z direktivo o okoljsko primerni zasnovi, ki določa zahteve glede energijske učinkovitosti in druge zahteve glede okoljske učinkovitosti izdelkov, povezanih z energijo, zlasti za tehnične stavbne sisteme (npr. kotle, toplotne črpalke ali svetlobne vire) in opremo, ki se uporablja v stavbah (npr. gospodinjski aparati). Učinkovitost gradbenih proizvodov je obravnavana v uredbi o gradbenih proizvodih, predlog pa prispeva tudi k stalnemu napredku pri prilagajanju podnebnim spremembam, in sicer z določbami, povezanimi s krepitvijo odpornosti stavb proti podnebnim spremembam.

Hkrati bodo okrepljena informacijska orodja iz direktive o energijski učinkovitosti stavb, ki bodo vključevala tudi sistem merjenja emisij ogljika, finančnim vlagateljem pomagala monetizirati koristi razogljičenja stavb, gospodinjstvom ali komercialnim akterjem pa bolje upoštevati gospodarske koristi prenove stavb in njihove načrte odplačevanja. Ti vidiki so usklajeni tudi z elementi taksonomije EU za trajnostne dejavnosti, povezanimi s stavbami¹².

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Predlog temelji na členu 194(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije, ki je pravna podlaga za politike Unije na področju energije. Cilj predlaganih ukrepov je „spodbujati energetske učinkovitost in varčevanje z energijo ter razvijanje novih in obnovljivih virov energije“ (člen 194(1)(c) PDEU).

• Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)

2.1 Potreba po ukrepanju na ravni EU

Energetska politika je v deljeni pristojnosti EU in držav članic ter je uveljavljeno področje politike EU. Predlagane spremembe direktive o energijski učinkovitosti stavb v veliki meri odražajo potrebo po njeni posodobitvi, da bi se odražala večja ambicioznost podnebnih in energetskih ciljev EU. To dopolnjuje dejstvo, da se je v oceni učinka nacionalnih energetskih in podnebnih načrtov na ravni EU, ki jo je Komisija objavila septembra 2020¹³, pokazalo, da obstajajo razlike v ambicijah glede energijske učinkovitosti: 2,8 odstotne točke za porabo primarne energije in 3,1 odstotne točke za porabo končne energije v EU v primerjavi s trenutno veljavnimi cilji za leto 2030. Zato so potrebni nadaljnji ukrepi na ravni EU v revidirani direktivi o energijski učinkovitosti stavb v skladu s tem, kar je predvideno v uredbi o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov¹⁴.

¹² https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/sustainable-finance/eu-taxonomy-sustainable-activities_en

¹³ https://ec.europa.eu/info/news/commission-publishes-assessment-national-energy-climate-plans-2020-sep-17_en

¹⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sl/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R1999&from=sl>

Stavbe so lokalna infrastruktura, vendar so nezadostne stopnje prenove in njihov obseg skupno vprašanje, s katerim se soočajo vse države članice v EU. Temeljni vzroki so večinoma negospodarski in pomembni v vseh državah članicah. Določitev skupnega okvira EU za pot razogljičenja stavb in s tem povezane zahteve ob hkratnem omogočanju prilagajanja nacionalnim okoliščinam bi tako vsem akterjem v dobavni verigi prenove in gradnje zagotovila tako potrebno gotovost, vsem deležnikom, od industrije do delovne sile na lokalni in nacionalni ravni, zasebnih vlagateljev in finančnih institucij pa predvidljivost in pripravljenost. Pretekle izkušnje z dolgoročnimi strategijami prenove so pokazale, kako pomembno je boljše zagotavljanje prave kombinacije prožnosti in usklajenih zahtev, da bi spodbudili zadostna prizadevanja v vseh državah članicah za doseganje ciljev na ravni EU.

2.2 *Dodana vrednost EU*

Okrepljeni skupni okvir EU bo zagotovil spodbude za države članice z različnimi ravnmi ambicij, da na usklajen način in v potrebnem obsegu pospešijo energetske prehode na energijsko učinkovitejšo stavbo z boljšimi energijski značilnostmi.

Dovolj močni regulativni signali – tako za obstoječe kot za nove stavbe – bodo spodbudili naložbe v prenovo stavb, ustvarili delovna mesta, spodbudili inovacije, povečali koristi notranjega trga za gradbene proizvode in naprave ter pozitivno vplivali na konkurenčnost gradbenega ekosistema in z njim povezanih sektorjev. To bo skupaj z okrepljenim „skupnim jezikom“ skupnih standardov in dostopom do informacij zagotovilo tudi, da bo stavbeni sektor na stroškovno najučinkovitejši način zmanjšal emisije toplogrednih plinov, npr. z ekonomijo obsega.

Stavbe ne prečkajo mej, kar pa ne velja za financiranje, povezano s stavbami, ter tehnologije in rešitve, ki so v njih nameščene, od izolacije do toplotnih črpalk, učinkovite zasteklitve ali fotonapetostnih panelov. Ukrepi EU vodijo v posodobitev nacionalnih predpisov v stavbnem sektorju, da bi izpolnili cilje glede razogljičenja, odprli širše trge za inovativne izdelke na svetovni ravni in omogočili zmanjševanje stroškov, ko je to najbolj potrebno, ter industrijsko rast.

Poleg tega prinašajo ukrepi EU v revidirani direktivi o energijski učinkovitosti stavb številne koristi, od boljšega zdravja in dobrega počutja državljanov, ustvarjanja delovnih mest na lokalni ravni v podporo okrevanju, zmanjševanja energijske revščine, socialne vključenosti, boljših življenjskih pogojev, zmanjšanja emisij toplogrednih plinov, odpornosti proti podnebnim spremembam do zmanjšanja porabe energije in stroškov energije. Prav tako so v skladu s pobudo novi evropski Bauhaus¹⁵, ki poziva k združevanju trajnostnosti stavb in grajenega okolja s kakovostjo življenja in socialno vključenostjo.

• **Sorazmernost**

Ukrepi, vključeni v zakonodajni predlog, se štejejo za sorazmerne in v največji možni meri temeljijo na obstoječi zasnovi prvotne direktive iz leta 2002 ter njenih revizijah iz let 2010 in 2018. Kot je podrobno opisano v oddelku 3 spodaj, so bili pomisleki, ki jih je Odbor za regulativni nadzor izrazil v svojih negativnih mnenjih o sorazmernosti in ravni harmonizacije EU iz prednostne možnosti, opredeljene v priloženem poročilu o oceni učinka, odpravljeni s spremembo predloga, da se zagotovi spoštovanje načel subsidiarnosti in sorazmernosti.

¹⁵ https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:fdc74aae-1625-11ec-b4fe-01aa75ed71a1.0020.02/DOC_1&format=PDF

- **Izbira instrumenta**

Predlog vključuje bistvene spremembe direktive o energijski učinkovitosti stavb, ki je bila spremenjena že leta 2018¹⁶. Ta predlog je zato namenjen prenovitvi obstoječe direktive v skladu z zavezo Komisije iz odstavka 46 Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje¹⁷. Novi pravni akt bo nadomestil in razveljavil prejšnjo Direktivo (EU) 2010/31/EU.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje**

Direktiva o energijski učinkovitosti stavb je bila ocenjena leta 2016¹⁸. Ukrepi, ki izhajajo iz zadnjega pregleda direktive o energijski učinkovitosti stavb (2018), so bili nedavno preneseni (2020), zato ni bilo mogoče zbrati dovolj podatkov o njihovem učinku, da bi bila ocena relevantna.

- **Posvetovanja z deležniki**

Uporabljene so bile dopolnilne metode, ki omogočajo celovit postopek posvetovanja, ki vsem deležnikom omogoča, da izrazijo svoje mnenje.

- Začetna ocena učinka (časovni načrt) je bila 22. februarja 2021 objavljena na portalu Komisije [Povejte svoje mnenje](#). Štiri tedne je bila odprta za povratne informacije, prejetih pa je bilo 243 odgovorov;
- Javno posvetovanje, ki je temeljilo na strukturiranem spletnem vprašalniku v orodju EU Survey in je v skladu s pravili Komisije za boljše pravno urejanje, je bilo 30. marca 2021 objavljeno na portalu [Povejte svoje mnenje](#), potekalo pa je 12 tednov. Zajemalo je področje uporabe ter vrsto in zasnovo morebitnih možnosti politike na podlagi vprašanj izbirnega tipa in odprtih vprašanj. Tako kot časovni načrt je bilo odprto za vse. Prispelo je 535 odgovorov. Večina udeležencev je bila poslovnih združenj in podjetij (52 %), sledili pa so jim državljani EU (15 %), nevladne organizacije (12 %) ter lokalni in nacionalni javni organi (7 %).
- Med 31. marcem in 3. junijem 2021 je bilo organiziranih pet namenskih in ciljno usmerjenih delavnic. Ti dogodki so bili organizirani tematsko, da bi obravnavali posebna področja možnosti politike, in sicer „Določitev vizije za stavbe in razogljichen stavbni fond“, „Minimalni standardi energetske učinkovitosti za obstoječe stavbe“, „Krepitev informacijskih orodij za stavbe (s poudarkom na energetskih izkaznicah)“, „Spodbujanje zelenega in digitalnega prehoda“ ter „Dostopno in cenovno ugodno financiranje – energetska revščina“. Vsake delavnice se je v povprečju udeležilo več kot 200 udeležencev.
- Dodatno sodelovanje z deležniki je potekalo priložnostno.

Komisija je obvestila tudi nacionalne delegacije in uprave ter zbrala njihova mnenja na sejah Delovne skupine za energijo, odbora za energetske učinkovitost stavb in plenarnih zasedanj za usklajeno ukrepanje.

¹⁶ Leta 2018 z Direktivo (EU) 2018/844.

¹⁷ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

¹⁸ COM(2016) 765 final https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/swd-2016-408-final_en_0.pdf

3.1 Povzetek mnenj deležnikov

Velika večina udeležencev javnega posvetovanja je podprla minimalne standarde energijske učinkovitosti (75 % udeležencev). 61 % udeležencev je menilo, da bi bilo treba določbe o dolgoročnih strategijah prenove iz direktive o energijski učinkovitosti stavb spremeniti, 89 % pa jih je podprlo možnost okrepitve spremljanja ciljev, ki so jih države članice opredelile v svojih dolgoročnih strategijah prenove. 84 % udeležencev je podprlo, da se v direktivo o energijski učinkovitosti stavb vključi opredelitev brezemisijev stavb. 73 % udeležencev je menilo, da bi direktiva o energijski učinkovitosti stavb lahko prispevala k temu, da bi bil na voljo in dostopen širši nabor podatkov o energijski učinkovitosti posameznih stavb. Po mnenju velike večine udeležencev (65 %) bi bilo treba energijske izkaznice posodobiti in izboljšati njihovo kakovost, še več udeležencev (76 %) pa je podprlo uskladitev energijskih izkaznic.

Več kot dve tretjini udeležencev (68 %) se je zavzelo za to, da se v direktivo o energijski učinkovitosti stavb vključijo ukrepi za poročanje o emisijah ogljika v celotnem življenjskem ciklu (proizvodnja in gradnja, uporaba in konec življenjske dobe). V zvezi z e-mobilnostjo so udeleženci na splošno podprli strožje zahteve. Več kot tri četrtine udeležencev (77 %) je podprlo povezovanje finančne podpore za prenovo z obsegom prenove, 68 % pa jih je menilo, da bi bilo koristno zagotoviti pravno opredelitev „celovite prenove“. Nazadnje je bilo v zvezi s financiranjem izraženo splošno mnenje, tudi na delavnicah, da bi moralo biti bolj dostopno s kombinacijo neposrednih nepovratnih sredstev, davčnih spodbud, hipotekarnih kreditov za energijsko učinkovitost in drugih vrst spodbujevalnih mehanizmov ter da bi moralo biti povezano z določbami o dostopu do točk „vse na enem mestu“. Ciljna finančna podpora za gospodinjstva z nižjimi in srednjimi dohodki je bila opredeljena kot najpomembnejši ukrep politike za boj proti energijski revščini.

Mnenja na delavnicah o različnih politikah so se ujemala z mnenji, izraženimi v javnem posvetovanju, in sicer v smislu splošne usmeritve, ponudila pa so tudi koristne dodatne vpogleda.

• Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj

Ta predlog temelji na oceni iz leta 2016 ter podatkih o izvajanju direktive o energijski učinkovitosti stavb in izkušnjah s tem. Skupno raziskovalno središče je zagotovilo podporo pri analizi in oceni skladnosti in nacionalnih praks. V okviru pobude za usklajeno ukrepanje v zvezi z direktivo o energijski učinkovitosti stavb je bila pripravljena analiza nacionalnih izkušenj z izvajanjem direktive o energijski učinkovitosti stavb. Poleg tega se Komisija zanaša na čedalje večjo zbirko medsebojno strokovno pregledanih empiričnih raziskav in uporablja več obstoječih ali nedavno zaključenih pogodb o podpori.

Kvantitativna in kvalitativna ocena učinkov in upravnih stroškov ter analiza prispevkov deležnikov sta bili podprti s posebno pogodbo o tehnični podpori¹⁹. Analiza v okviru te pogodbe je bila izvedena z uporabo sklopa orodij za modeliranje, da se predstavijo stavbni fond ter širši makroekonomski in socialni učinki. Glavna statistika in podatki, uporabljeni tudi za popolnitev nabora podatkov, na katerem temeljijo uporabljeni modeli, se nanašajo na indikatorje opazovalnice za stavbni fond in indikatorje Eurostata. Ocenjeni so bili tudi

¹⁹ „Technical assistance for policy development and implementation on buildings policy and renovation Support for the ex-ante impact assessment and revision of Directive 2010/31/EU on energy performance of buildings“ (Tehnična pomoč za razvoj in izvajanje politike o stavbah in prenovi, Podpora za predhodno oceno učinka in revizijo Direktive 2010/31/EU o energetske učinkovitosti stavb) – zahtevek službe 2020/28 – ENER/CV/FV2020-608/07; GD za podnebno politiko CLIMA.A4/FRA/2019/0011.

rezultati več tekočih raziskovalnih in inovacijskih projektov, financiranih v okviru programa Obzorje 2020, ki so prispevali k analizi.

Ta predlog se opira tudi na dokaze, zbrane v oceni učinka načrta za uresničitev podnebnih ciljev do leta 2030, in ustrezne dokaze, zbrane v okviru drugih pobud zelenega dogovora. Tako kot pri drugih predlogih iz svežnja „Pripravljeni na 55“ so v izhodiščnem scenariju za oceno upoštevani posodobljeni referenčni scenarij EU, projekcija razvoja energetskih sistemov na ravni EU in nacionalni ravni ter emisij toplogrednih plinov na podlagi sedanjega okvira politike, ki vključuje učinke COVID-19.

• **Ocena učinka**

Z analizo v oceni učinka je bilo potrjeno, da okvir direktive o energijski učinkovitosti stavb ne zadostuje za doseganje podnebnih ciljev za leto 2030. Zlasti ni posebnih ukrepov za odpravo negospodarskih ovir, ki omejujejo energijsko prenovo stavb.

Osnutek ocene učinka je bil odboru Komisije za regulativni nadzor predložen dvakrat. Po prvem negativnem mnenju je odbor izdal končno drugo negativno mnenje²⁰, v katerem je poudaril potrebo po političnih smernicah o tem, ali in pod katerimi pogoji bi se lahko predlog za pregled direktive o energijski učinkovitosti stavb nadaljeval. Odbor je pojasnil, da vztraja pri svojem negativnem mnenju, ker v osnutku poročila o oceni učinka (1) ni jasno opredeljena dodatna vrzel, ki bi jo morala revizija direktive o energijski učinkovitosti stavb zapolniti glede na preostale predloge iz svežnja „Pripravljeni na 55“; (2) ni prepričljivo prikazana potreba po harmoniziranih ukrepih na ravni EU glede na heterogenost stavbnega sektorja v državah članicah; in (3) ni v zadostni meri pojasnjen razlog za izbiro različnih posameznih elementov prednostnega svežnja možnosti politike.

Delovne metode Evropske komisije pooblašajo podpredsednika za medinstitucionalne odnose in predvidevanja, da odobri nadaljevanje pobude, glede katere je Odbor za regulativni nadzor izdal drugo negativno mnenje.

Zaradi političnega pomena te pobude, njene vloge v okviru svežnja predlogov „Pripravljeni na 55“ iz julija 2021, nujnosti ukrepanja na področju prenove stavb in dejstva, da bi se lahko potreba po političnih smernicah, ki jo je izrazil Odbor za regulativni nadzor, zadovoljivo izpolnila s prilagojenim zakonodajnim predlogom, je Komisija, tudi glede na privolitev podpredsednika za medinstitucionalne odnose in predvidevanje, menila, da je primerno nadaljevati revizijo direktive o energijski učinkovitosti stavb.

Komisija meni, da ugotovitev Odbora v zvezi z nezadostno jasnostjo vloge direktive o energijski učinkovitosti stavb v svežnju „Pripravljeni na 55“ odraža njegovo oceno kakovosti osnutka poročila o oceni učinka, ne pa temeljni pomislek glede splošne kombinacije politik v svežnju „Pripravljeni na 55“. Pomembno je tudi poudariti, da so mnenja Odbora za regulativni nadzor ocena kakovosti osnutka ocene učinka in ne ocena povezanih zakonodajnih predlogov. Vzajemno delovanje regulativnih ukrepov, mehanizmov določanja cen in ciljev je bilo pojasnjeno v prejšnjih oddelkih tega obrazložitvenega memoranduma. S tem vzajemnim delovanjem se revizija direktive o energijski učinkovitosti stavb oblikuje na enak način kot vsi drugi predlogi iz svežnja „Pripravljeni na 55“, ki so bili vsi podprti s poročili o oceni učinka, ki jih je Odbor ocenil pozitivno.

Komisija je skrbno preučila stališče Odbora, da osnutek poročila o oceni učinka ni zagotovil dovolj trdnih dokazov, ki bi podpirali prednostni sklop ukrepov politike, zlasti kar zadeva v njem predlagano stopnjo harmonizacije na ravni EU. Glede na navedeno je Komisija opustila

²⁰ <https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/>

možnost, navedeno v osnutku ocene učinka, da uvede postopno in časovno omejeno zaostrovanje minimalnih standardov energijske učinkovitosti na ravni EU za nekatere vrste stavb, skupaj z obveznostjo držav članic, da uvedejo nacionalne minimalne standarde energijske učinkovitosti za vse druge stavbe. Zdaj so nacionalni minimalni standardi energijske učinkovitosti predlagani kot prostovoljni, razlike v nacionalnem stavbnem fondu pa se bolje upoštevajo, saj je državam članicam omogočena večja prožnost pri pripravi načrtov za doseganje cilja brezemisijskega stavbnega fonda do leta 2050.

Vendar so bili ohranjeni minimalni standardi energijske učinkovitosti na ravni EU za stavbe z najmanjšo energijsko učinkovitostjo, da bi se zagotovila zadostna začetna prizadevanja vseh v zvezi s stavbami, v katerih je mogoče doseči največje povečanje energijske učinkovitosti, zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in posredne družbene koristi. Državam članicam je prepuščeno, da določijo posebne roke za doseganje višjih razredov energijske učinkovitosti v teh stavbah do leta 2040 in leta 2050. Kadar države članice vzpostavijo nacionalne minimalne standarde energijske učinkovitosti, bi jih bilo treba pripraviti glede na nacionalni časovni načrt in nacionalne cilje za leta 2030, 2040 in 2050, ki jih bodo države članice določile v svojih nacionalnih načrtih prenove stavb, da bi do leta 2050 dosegle splošni cilj razogljičenja.

Ključno je omeniti, da so stavbe z daleč najslabšo energijsko učinkovitostjo, za katere veljajo minimalni standardi energijske učinkovitosti na ravni EU, tudi stavbe, pri katerih je potrebna celovitejša prenova in pri katerih spodbude, ki jih dajejo cene ogljika, najverjetneje ne bodo dovolj glede na vsesplošno nedelovanje trga, ki vpliva na ta podsektor v vseh državah članicah. Glede na to, da v stanovanjskem segmentu teh stavb živijo tudi najranljivejša gospodinjstva, je pomembno, da se predlagani ukrep (in njegov podporni finančni okvir) šteje za ključnega za podnebni prehod, pri katerem nihče ne bo zapostavljen. Poleg tega predlog za stanovanjske stavbe določa daljše roke za postopno uvedbo minimalnih standardov energijske učinkovitosti na ravni EU in njihovo izpolnjevanje v primerjavi s stavbami v lasti javnih organov in drugimi nestanovanjskimi stavbami.

Poleg zgoraj navedenega je bil predlog spremenjen tudi tako, da je precejšnje število elementov v energijskih izkaznicah neobveznih. V primerjavi s prednostno možnostjo iz osnutka ocene učinka, pri kateri je bila večina ukrepov obveznih, ta predlog državam članicam zagotavlja dodatno prožnost. Prednost je bila dana tudi obstoječim mehanizmom pred oblikovanjem novih zahtev, zlasti z zmanjšanjem zahtev za nacionalne načrte prenove stavb in njihovim popolnim povezovanjem z nacionalnimi energetske in podnebnimi načrti.

Na podlagi tega predloga imajo države članice veliko manevrskega prostora, da regulativne in finančne politike na področju stavb prilagodijo nacionalnim in lokalnim okoliščinam, da bi izpolnile skupne splošne ambicije. Prispevek revizije direktive o energijski učinkovitosti stavb k skupnemu svežnju „Pripravljeni na 55“ se ne zmanjša, vendar imajo ključno odgovornost za njegovo uresničitev v večji meri države članice, kot je bilo prvotno predvideno, ob ustreznem upoštevanju načela subsidiarnosti. Države članice so pozvane, naj pripravijo in izvajajo ustrezno ambiciozne nacionalne načrte prenove stavb, pri čemer naj ustrezno upoštevajo svoje cilje iz uredbe o porazdelitvi prizadevanj in predlagano zgornjo mejo emisij iz uporabe goriv za ogrevanje v stavbnem sektorju. Komisija bo na podlagi tega ocenila nacionalne načrte prenove stavb.

Klavzula o pregledu se izrecno sklicuje na oceno Komisije o tem, ali bodo ukrepi v zvezi s stavbami v EU, vključno z oblikovanjem cen ogljika, prinesli zadostne izboljšave za doseg popolnoma razogljičenega brezemisijskega stavbnega fonda do leta 2050 oziroma ali je treba najpozneje do konca leta 2027 uvesti dodatne zavezujoče ukrepe na ravni Unije, kot so okrepljeni minimalni standardi energetske učinkovitosti na ravni EU.

Podrobnejše pripombe o ugotovitvah Odbora so v Prilogi I k oceni učinka, ki je priložena temu predlogu. Ocena učinka vsebuje analizo težave in opredeljuje možne ukrepe za povečanje stopnje prenove in njenega obsega, omogočanje razogljičenja novih in obstoječih stavb ter povečanje posodobitve stavb, ki jo omogoča digitalizacija. Razporejeni so v štiri glavne možnosti, ki predstavljajo postopno povečevanje ravni ambicij: nizka, zmerna, visoka in zelo visoka raven ambicij. Možnost 3 je v njej opredeljena kot prednostna. Na podlagi ugotovitev Odbora za regulativni nadzor o tej možnosti je bil predlog direktive o energijski učinkovitosti stavb revidiran in zdaj temelji na kombinaciji možnosti 2 (z zmernimi ambicijami) za obstoječe stavbe ter možnosti 3 (z visokimi ambicijami) za informacijska orodja in nove stavbe.

- **Primernost in poenostavitev ureditve**

Ključni cilj revizije direktive o energijski učinkovitosti stavb v letu 2018 je bil zmanjšati upravno breme. Ocenjeno je bilo, da bi se z ukrepi prednostne možnosti politike skupaj zmanjšalo upravno breme za skoraj 100 milijonov EUR na leto²¹.

Ključni namen te revizije skupaj z vidiki, povezanimi s stavbami, iz drugih predlogov svežnja „Pripravljeni na 55“ je uskladiti stavbni sektor z okrepljenimi podnebnimi ambicijami Unije. Za zagotovitev učinkovitosti so potrebne nove in posodobljene zahteve. Te zahteve bodo vplivale predvsem na upravne organe na nacionalni in lokalni ravni v državah članicah in v manjši meri na lastnike stavb ter se bodo večinoma opirale na obstoječe postopke in že vzpostavljene strukture. Te zahteve imajo po eni strani pravo raven ambicij, da bi z njimi dosegli cilje zelenega dogovora, hkrati pa podjetjem in končnim potrošnikom dajejo čas za prilagoditev.

Kot je navedeno v oceni učinka, digitalizacija energijskih izkaznic ter nove določbe o izmenjavi podatkov in podatkovnih zbirkah kljub temu zmanjšujejo upravne stroške in stroške izpolnjevanja obveznosti ter olajšujejo upravne postopke, povezane s prenovo stavb.

- **Temeljne pravice**

Predlog je v skladu s členom 37 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah²², v skladu s katero je treba visoko raven varstva okolja in izboljšanje kakovosti okolja vključiti v politike Unije in ju zagotavljati v skladu z načelom trajnostnega razvoja.

Pripravljen je ob upoštevanju lastninske pravice iz člena 17 Listine in temelji na členu 34 Listine, ki „priznava in spoštuje pravico do [...] pomoči pri pridobitvi stanovanj, ki naj zagotovita dostojno življenje vsem, ki nimajo zadostnih sredstev, v skladu s pravili, ki jih določajo pravo Unije ter nacionalne zakonodaje in običaji“.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Predlog nima nobenih posledic za proračun EU. Spreminja obstoječo direktivo in se v veliki meri opira na že vzpostavljene strukture in pravila.

5. DRUGI ELEMENTI

²¹ https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:4908dc52-b7e5-11e6-9e3c-01aa75ed71a1.0002.02/DOC_1&format=PDF

²² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sl/TXT/?uri=CELEX:12012P/TXT>

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Ko bosta sozakonodajalca sprejela to prenovljeno direktivo, bo Komisija izvedla naslednje ukrepe za olajšanje njenega prenosa:

- pripravila korelacijsko tabelo, ki se uporablja kot kontrolni seznam za prenos za države članice in Komisijo;
- organizirala srečanja s strokovnjaki držav članic, odgovornimi za prenos različnih delov Direktive, da bi razpravljali o tem, kako jih prenesti in odpraviti dvome, bodisi v okviru usklajenega ukrepanja za direktivo o energijski učinkovitosti stavb bodisi v sestavi odbora;
- na voljo bo za dvostranska srečanja in pogovore z državami članicami v primeru posebnega vprašanja o prenosu Direktive.
- Po roku za prenos bo Komisija izvedla celovito oceno, ali so države članice Direktivo v celoti in pravilno prenesle v nacionalno zakonodajo.

Predlog dopolnjuje uredbo o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov²³, ki zagotavlja, da je vzpostavljen pregleden in zanesljiv sistem načrtovanja, poročanja in spremljanja, ki temelji na nacionalnih energetskih in podnebnih načrtih ter racionaliziranih poročilih držav članic o napredku. Od leta 2023 morajo države članice vsaki dve leti poročati o napredku pri izvajanju načrtov, poleg tega pa morajo do 30. junija 2023 Komisijo uradno obvestiti o svojih osnutkih posodobitev načrtov, končne posodobitve pa predložiti 30. junija 2024. Pri predložitvi načrtov prenove stavb se bodo upoštevali cikli nacionalnih energetskih in podnebnih načrtov, razen pri prvem načrtu prenove stavb.

- **Obrazložitevni dokumenti (za direktive)**

Člen 32(1) določa, da države članice sporočijo svoje ukrepe za prenos skupaj s korelacijsko tabelo. To je v skladu s sodbo Sodišča Evropske unije (zadeva C-543/17), po kateri morajo države članice uradnim obvestilom o nacionalnih ukrepih za prenos priložiti dovolj jasne in natančne informacije, kateri nacionalni predpisi prenašajo katere določbe direktive. To je treba zagotoviti za vsako obveznost in ne le na „ravni členov“. Če države članice izpolnijo to obveznost, jim načeloma ne bi bilo treba pošiljati obrazložitvenih dokumentov o prenosu Komisiji.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Direktiva 2010/31/EU se spremeni, kot sledi, da se določbe o novih in obstoječih stavbah ter informacijskih orodjih uskladijo z evropskim zelenim dogovorom, da se posodobi njena vsebina glede na tehnični napredek in poenostavi njen ustroj ter da se zagotovijo okrepljeni finančni in izvršilni mehanizmi.

- Spremenjen je predmet urejanja, da se poudari, da predlog prenovitve direktive o energijski učinkovitosti stavb določa vizijo za doseganje brezemisijskega stavbnega fonda do leta 2050, in da se upošteva nov dopolnilni sistem merjenja emisij ogljika, da bi izbiro usmerili k razogljičenim rešitvam. Medtem ko se predlog osredotoča na zmanjšanje obratovalnih emisij toplogrednih plinov, so bili sprejeti prvi ukrepi za obravnavanje emisij ogljika v celotnem življenjskem ciklu stavbe.
- V členu 2 je uvedena nova opredelitev brezemisijske stavbe: gre za stavbo z zelo visoko energijsko učinkovitostjo v skladu z načelom „energijska učinkovitost na

²³ Uredba (EU) 2018/1999 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov.

prvem mestu“, pri kateri je zelo nizka količina še vedno potrebne energije v celoti pokrita z energijo iz obnovljivih virov na ravni stavbe, četrti ali skupnosti, kadar je to tehnično izvedljivo (zlasti tisto, ki se proizvede na kraju samem, iz skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov ali iz energije iz obnovljivih virov ali odvečne toplote iz sistema daljinskega ogrevanja in hlajenja). Brezemisijske stavbe postanejo nov standard za nove stavbe, raven, ki jo je treba doseči s celovito prenovo od leta 2030, in vizija za stavbni fond za leto 2050. V členu 2 je pojasnjena tudi opredelitev pojma „skoraj ničenergijska stavba“, ki ostaja standard za nove stavbe do uporabe standarda za brezemisijske stavbe in postane raven, ki jo je treba doseči s celovito prenovo do leta 2030. V njem sta na novo opredeljena „celovita prenova“ kot zlati standard za prenovo stavb in „postopna celovita prenova“, da bi se olajšala njena izvedba. V členu 2 je uvedena opredelitev izraza „standardi hipotekarnega portfelja“ kot mehanizem za spodbujanje posojilodajalcev k izboljšanju energijske učinkovitosti njihovega portfelja stavb in spodbujanje potencialnih strank, da poskrbijo za večjo energijsko učinkovitost svojih nepremičnin.

- Člen 3 o **nacionalnih načrtih prenove stavb** (prej imenovane dolgoročne strategije prenove) je postal bolj operativen. Okvir za spremljanje se okrepi z uvedbo Komisijine ocene osnutkov nacionalnih načrtov prenove stavb in izdajo priporočil v okviru postopka nacionalnega energetskega in podnebne načrta. Da bi olajšali predstavitev informacij in njihovo oceno s strani Komisije ter izboljšali primerljivost nacionalnih načrtov, je v Prilogi II na voljo skupna predloga z obveznimi in prostovoljnimi elementi. Obvezni elementi, o katerih je treba poročati, vključujejo pristope na ravni mestnih četrti in sosesk, vključno z vlogo skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov in energetskih skupnosti državljanov. Načrti prenove stavb se predložijo kot del nacionalnih energetskih in podnebnih načrtov in njihovih posodobitev; izjemoma je treba prvi osnutek načrta predložiti do 30. junija 2024, da se upošteva čas za sprejetje in začetek veljavnosti revidirane direktive o energijski učinkovitosti stavb. O napredku pri doseganju nacionalnih ciljev in prispevku načrtov prenove stavb k nacionalnim ciljem in ciljem Unije se bo poročalo v okviru poročanja na vsaki dve leti v skladu z uredbo o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov.
- Člen 4 (prejšnji člen 3) o metodologiji za izračun energijske učinkovitosti stavb v povezavi s Prilogo I je posodobljen, da se pojasni mogoča uporaba odčitane porabe energije za izračun energijske učinkovitosti in preverjanje pravilnosti izračunane porabe energije. Ta člen določa, kako upoštevati porabo energije iz obnovljivih virov na kraju samem, na primer za polnilna mesta, in porabo energije, ki jo zagotavljajo energetske skupnosti.
- Člen 5 (prejšnji člen 4) o določitvi minimalnih zahtev glede energijske učinkovitosti se spremeni, da se prej možno popolno izvzetje zaščitenih stavb prilagodi tehničnemu napredku, kar omogoča izboljšanje energijske učinkovitosti takih stavb, ne da bi se spremenila njihova tehnična narava in videz.
- Člen 6 (prejšnji člen 5) o izračunu stroškovno optimalnih ravni je usklajen z zelenim dogovorom in določa, da je treba pri določanju najnižjih stroškov upoštevati stroške pravic do emisije toplogrednih plinov ter okoljske in zdravstvene eksternalije rabe energije. Komisija bo do 30. junija 2026 pregledala stroškovno optimalno metodologijo.
- Člen 7 združuje vse določbe o **novih stavbah**:

- (a) določa, da morajo biti od leta 2030 nove stavbe brezemisijske; nove javne stavbe pa morajo biti take od leta 2027. Posebne zahteve za brezemisijske stavbe so določene v Prilogi III;
- (b) potencial za globalno segrevanje novih stavb bo treba izračunati od leta 2030 v skladu z okvirom Level(s), tako da bodo na voljo informacije o emisijah v celotnem življenjskem ciklu nove gradnje. Emisije v celotnem življenjskem ciklu so zlasti pomembne za velike stavbe, zato obveznost njihovega izračuna od leta 2027 že velja za velike stavbe (z uporabno tlorisno površino, večjo od 2 000 kvadratnih metrov).
- (c) Države članice v zvezi z novimi stavbami obravnavajo pomembne vidike, ki presegajo energijsko učinkovitost, in sicer zdrave notranje klimatske pogoje, prilagajanje podnebnim spremembam, požarno varnost, tveganja, povezana z močno potresno dejavnostjo, in dostopnost za invalide. Obravnavajo tudi odvzeme ogljika, povezane s shranjevanjem ogljika v stavbah ali na njih.

– Členi 8–10 in 15 o obstoječih stavbah in finančni podpori združujejo:

- (a) sedanje določbe o **večji prenovi**, ki omogočajo uporabo veljavnih minimalnih standardov energijske učinkovitosti (za zagotovitev minimalnega obsega prenove) in obravnavanje strukturnih izboljšav, prilaganja podnebnim spremembam, odstranjevanja nevarnih snovi, vključno z azbestom, in dostopnosti za invalide, so **dopolnjene z novimi standardi energijske učinkovitosti na ravni EU** (ki bodo spodbudili povečanje stopenj prenove) za najmanj učinkovite javne (tj. stavbe in stavbne enote, ki so v lasti javnih organov) in nestanovanjske stavbe. Z njimi se zahteva, da se stavbe razreda energijske učinkovitosti G prenovijo in izboljšajo, tako da bodo najpozneje do leta 2027 dosegale vsaj v razred energijske učinkovitosti F, najpozneje do leta 2030 pa vsaj v razred energijske učinkovitosti E, stanovanjske stavbe z najmanjšo energijsko učinkovitostjo pa do leta 2030 vsaj razred F in do leta 2033 vsaj v razred E. Osredotočenost na najnižje razrede energijske učinkovitosti stavbnega fonda zagotavlja, da so prizadevanja usmerjena v stavbe z največjim potencialom za razogljčenje, zmanjševanje energijske revščine ter večje družbene in gospodarske koristi. Države članice v okviru nacionalnih načrtov prenove stavb določijo tudi posebne roke za doseganje višjih razredov energijske učinkovitosti (za stavbe, ki spadajo na področje uporabe člena 9(1)) do leta 2040 in 2050 v skladu s svojo potjo za preoblikovanje nacionalnega stavbnega fonda v brezemisijske stavbe. Poleg minimalnih standardov energijske učinkovitosti v skladu s členom 9(1) imajo države članice možnost, da v svoje nacionalne načrte prenove uvedejo nacionalne minimalne standarde energijske učinkovitosti. Države članice morajo podpirati skladnost z minimalnimi standardi energijske učinkovitosti z omogočitvenim okvirom, vključno s finančno podporo, zlasti za ranljiva gospodinjstva in ljudi, ki jih je prizadela energijska revščina, ali tiste, ki živijo v socialnih stanovanjih, tehnično pomočjo in mehanizmi spremljanja. Predlagane določbe državam članicam omogočajo, da iz obveznosti izpolnjevanja minimalnih standardov energijske učinkovitosti izključijo več kategorij stavb.
- (b) Uvedba prostovoljnih izkazov o prenovi stavb, da bi lastniki stavb lahko načrtovali postopno prenovo svoje stavbe. Države članice bodo morale uvesti sistem izkazov o prenovi stavb, ki bo temeljil na skupnem okviru, ki ga bo

Komisija pripravila do konca leta 2024, da bi svojim državljanom omogočile dostop do uporabe tega orodja.

- (c) Strožje določbe o odpravi težav in ovir za prenovo ter o mobilizaciji finančnih spodbud s točkami „vse na enem mestu“, ki so dostopne vsem deležnikom v stavbnem ekosistemu, da se obravnavajo vse ovire za prenovo stavb, ne samo stroški, države članice pa spodbujajo ustrezno usposabljanje. Večje finančne spodbude in ukrepi tehnične podpore so usmerjeni v projekte celovite prenove in tiste, ki so namenjeni velikemu številu stavb in vodijo k znatnim skupnim prihrankom energije. Ob upoštevanju istega cilja državam članicam od leta 2027 ne bi smelo biti dovoljeno subvencionirati kotlov na fosilna goriva, saj se bo kotel, kupljen v 20. letih 21. stoletja, upoštevač standardno življenjsko dobo kotla, leta 2050 morda še vedno uporabljal.
- (d) Da bi spodbudili hitro uvedbo ogrevalnih sistemov z ničelnimi neposrednimi emisijami in preprečili, da bi naložbe v nove generacije kotlov na fosilna goriva postale nasledle naložbe, brezemisijske stavbe ne bi smele ustvarjati emisij ogljika na kraju samem, države članice pa se lahko odločijo za uporabo faktorja primarne energije za električno energijo, ki je usklajen s povprečjem EU²⁴.
- (e) Nazadnje, države članice morajo finančno podporo usmeriti v zmanjševanje energijske revščine in podpirati socialna stanovanja ter najemnike zaščititi pred nesorazmernimi višinami najemnjin po prenovi.

Na podlagi mnenj Odbora za regulativni nadzor izbrana možnost o minimalnih standardih energijske učinkovitosti ne ustreza neposredno nobeni od štirih možnosti, analiziranih v osnutku ocene učinka, ki je bila predložena Odboru. Predlog je bil glede na subsidiarnost in sorazmernost skrbno spremenjen, pri čemer so se upoštevale razlike med stavbnim fondom v različnih državah članicah, državam članicam pa je bila omogočena prožnost pri obravnavi njihovih posebnih okoliščin in doseganju potrebnih izboljšav nacionalnega stavbnega fonda. Na ravni EU se osredotoča na 15 % najmanj energijsko učinkovitih stavb v ustreznem nacionalnem stavbnem fondu, da bi čim bolj povečali prihranke energije, stroškovno učinkovitost in učinke zmanjševanja energijske revščine ter celovitejše socialne in gospodarske dodatne koristi, povezane z doseganjem podnebnih in energetske ciljev EU.

- Prejšnji člen 8 je preoblikovan. Člen 11 se osredotoča le na **tehnične stavbne sisteme** in uvedena je jasna pravna podlaga za nacionalne prepovedi kotlov na fosilna goriva, ki državam članicam omogoča, da določijo zahteve za generatorje toplote na podlagi emisij toplogrednih plinov ali vrste uporabljenega goriva. Več držav članic meni, da so taki ukrepi bistveni za doseganje razogljičenega stavbnega fonda ter izboljšanje kakovosti zraka in zdravja. Ta določba obravnava sedanjo pravno negotovost glede tega, ali so take prepovedi dovoljene v skladu s členom 6(1) direktive o okoljsko primerni zasnovi in pravili prostega trga v skladu s Pogodbama. Ob priznavanju pomena dobre kakovosti zraka v zaprtih prostorih za zagotavljanje zdravih stavb je treba v novih stavbah in, kjer je to izvedljivo, v obstoječih stavbah, ki so v postopku večje prenove, namestiti merilne in krmilne naprave za spremljanje in uravnavanje kakovosti zraka v zaprtih prostorih.
- Člen 12 o **infrastrukturi za trajnostno mobilnost** je usklajen z večjimi podnebnimi ambicijami, kar krepi sedanje zahteve. Vnaprejšnje polaganje kablov postane pravilo

²⁴ V skladu z direktivo o energijski učinkovitosti.

za vse nove stavbe in stavbe v postopku večje prenove, zlasti pa je povečana uvedba polnilnih mest v novih in prenovljenih poslovnih stavbah. Polnilna mesta morajo omogočati pametno polnjenje, države članice pa odpravijo ovire za namestitve polnilnih mest v stanovanjskih stavbah in zagotovijo „pravico do priključka“ v skladu z ustreznimi določbami predloga uredbe o infrastrukturi za alternativna goriva. Poleg tega so uvedena obvezna parkirna mesta za kolesa v novih stavbah in stavbah v postopku večje prenove, da bi se odpravile ovire za kolesarjenje kot osrednji element trajnostne brezemisijske mobilnosti.

- S členom 13 se okrepi **indikator pripravljenosti na pametne sisteme** za velike nestanovanjske stavbe od leta 2026. Za lažji razvoj novih storitev, povezanih s stavbami, novi člen 14, ki se nanaša na **podatke o stavbah**, zagotavlja, da imajo lastnik stavbe, najemnik in upravljavec ali tretje osebe dostop do podatkov stavbnih sistemov. Komisija z izvedbenim aktom določi nova pravila o interoperabilnosti podatkov in dostopu do njih.
- Členi 16 do 19 izboljšujejo že obstoječe določbe o **energijskih izkaznicah**, njihovi izdaji in prikazu ter o podatkovnih zbirkah o teh izkaznicah:
 - (a) za zagotovitev primerljivosti po vsej Uniji morajo vse energijske izkaznice do leta 2025 temeljiti na usklajeni lestvici razredov energijske učinkovitosti in biti skladne s predlogo iz Priloge V.
 - (b) Razredi energijske učinkovitosti bodo prevrednoteni glede na skupno vizijo za brezemisijski stavbni fond do leta 2050, pri čemer se bodo upoštevale nacionalne razlike v stavbnem fondu: najvišji razred A predstavlja brezemisijsko stavbo, najnižji razred G pa 15 % najmanj učinkovitih stavb v nacionalnem stavbnem fondu. S tem prevrednotenjem se bodo zagotovila primerljiva prizadevanja v vseh državah članicah za uskladitev z minimalnimi standardi energijske učinkovitosti na ravni Unije v skladu s členom 9. Indikator, na podlagi katerega se ocenjujejo stavbe (poraba primarne energije v kWh/m² na leto), ostaja nespremenjen in ga dopolnjuje indikator obratovalnih emisij toplogrednih plinov in energije iz obnovljivih virov. Drugi indikatorji so za države članice še vedno prostovoljni in ponujajo pristop na podlagi nabora instrumentov, ki ga je mogoče prilagoditi nacionalnim razmeram.
 - (c) Veljavnost energijskih izkaznic nižjih razredov od D do G se skrajša na pet let, da se zagotovi, da vsebujejo najnovejše informacije, ki državljanom pomagajo zmanjšati njihovo porabo. V nekaterih enostavnih primerih morajo biti na voljo poenostavljeni postopki za posodabljanje energijskih izkaznic, energijske izkaznice pa morajo biti izdane v digitalni obliki. Uvedeni so ukrepi za povečanje zanesljivosti izdanih izkaznic (obisk na kraju samem in nadzor kakovosti).
 - (d) Boljša pokritost stavbnega fonda z energijskimi izkaznicami je predpogoj za njegovo izboljšanje, hkrati pa bi morale države članice zagotoviti, da so cenovno dostopne. Obveznost pridobitve energijske izkaznice se razširi na stavbe v večji prenovi, stavbe, za katere se obnovi najemna pogodba, in vse javne stavbe. Stavbe ali stavbne enote, ki so naprodaj ali se oddajajo v najem, morajo imeti energijsko izkaznico, razred in indikator energijske učinkovitosti pa je treba navesti v vseh oglasih, s čimer se zagotavlja pomen energijske učinkovitosti na trgu za prodajo in najem. V vseh stavbah, ki jih uporabljajo javni organi in v katerih se pogosto zadržuje javnost, ne glede na njihovo velikost, mora biti prikazana energijska izkaznica.

- (e) Države članice vzpostavijo nacionalne podatkovne zbirke o energijskih izkaznicah stavb, ki omogočajo tudi zbiranje podatkov v zvezi z izkazi o prenovi stavb in indikatorji pripravljenosti na pametne sisteme. Informacije iz nacionalnih podatkovnih zbirk se posredujejo opazovalnici za stavbni fond na podlagi predloge, ki jo pripravi Komisija.
- Sedanje določbe o pregledih so združene in pojasnjene, da se olajša njihovo izvajanje. Hkrati so v ukrepe direktive o energijski učinkovitosti stavb vključeni prezračevalni sistemi, ki so namenjeni izboljšanju kakovosti zraka v zaprtih prostorih. Za zagotovitev kakovosti in zanesljivosti prenov ali novih gradbenih del je predvideno, da se vzpostavijo nacionalni sistemi pregledov ali alternativna orodja za preverjanje, ali izvedena gradbena in prenovitvena dela izpolnjujejo načrtovano energijsko učinkovitost ter izboljšujejo zadovoljstvo in zaupanje državljanov. Podobno morajo imeti ponudniki celovitih prenovitvenih del dostop do sistemov potrjevanja ali kvalifikacij, da se zagotovi zanesljiva kakovost teh del. Prag za obvezno namestitev stavbnih avtomatizacijskih in krmilnih sistemov bi bilo treba znižati za nestanovanjske stavbe od leta 2030, nove stanovanjske stavbe in stanovanjske stavbe v postopku večje prenove pa morajo biti opremljene z nekaterimi funkcionalnostmi spremljanja in krmiljenja, da se izboljšata in optimizirata njihovo upravljanje in delovanje.
- **Izvrševanje stavbne politike** je ključnega pomena za zagotovitev dejanskega napredka na terenu. Sedanji neodvisni nadzorni sistemi so razširjeni, tako da vključujejo izkaze o prenovi stavb in indikatorje pripravljenosti na pametne sisteme. Spremljanje in izvrševanje, vključno s kaznimi, bosta osredotočena zlasti na minimalne standarde energetske učinkovitosti in izboljšanje obstoječega stavbnega fonda.

Končne določbe in klavzula o pregledu: glede na pregled direktive o energijski učinkovitosti stavb leta 2021 v okviru uresničevanja zelenega dogovora je datum za naslednji pregled v skladu s členom 25 najpozneje konec leta 2027. Klavzula o pregledu se izrecno sklicuje na oceno Komisije o tem, ali bodo ukrepi v zvezi s stavbami v zakonodaji EU, vključno z oblikovanjem cen ogljika, prinesli zadostne izboljšave za doseg popolnoma razogljičenega brezemisijskega stavbnega fonda do leta 2050 oziroma ali je treba uvesti dodatne zavezujoče ukrepe na ravni Unije, kot so okrepljeni minimalni standardi energetske učinkovitosti. Člen 32 o prenosu pojasnjuje, da države članice zagotovijo korelacijsko tabelo skupaj s svojimi ukrepi za prenos.

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**o ~~energetski~~ ☒ energijski ☒ učinkovitosti stavb (prenovitev)**

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 194(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora²⁵,ob upoštevanju mnenja Odbora regij²⁶,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 1
(prilagojeno)

- (1) Direktiva ~~2002/91/ES~~ ☒ 2010/31/EU ☒ Evropskega parlamenta in Sveta²⁷ ~~z dne 16. decembra 2002 o energetski učinkovitosti stavb~~²⁸ je bila ☒ večkrat bistveno ☒ spremenjena²⁹. Ker so potrebne nadaljnje ~~vsebinske~~ spremembe, bi ~~je~~ bilo treba ☒ navedeno direktivo ☒ zaradi jasnosti prenoviti.

↓ novo

- (2) V Pariškem sporazumu, sprejetem decembra 2015 na podlagi Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC), so se pogodbenice dogovorile, da bodo dvig globalne povprečne temperature omejile precej pod 2 °C v primerjavi s predindustrijsko ravno in si prizadevale za omejitev dviga temperature na 1,5 °C nad predindustrijsko ravno. Doseganje ciljev Pariškega sporazuma je v ospredju sporočila Komisije „Evropski zeleni dogovor“ z dne 11. decembra 2019³⁰. Unija se je v

²⁵ UL C [...], [...], str. [...].

²⁶ UL C [...], [...], str. [...].

²⁷ Direktiva 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 2010 o energetski učinkovitosti stavb (UL L 153, 18.6.2010, str. 13).

²⁸ UL L 1, 4.1.2003, str. 65.

²⁹ Glej ~~del A~~ Priloge ~~IV~~ o VIII, del A.

³⁰ Evropski zeleni dogovor, COM(2019) 640 final.

posodobljenem nacionalno določenem prispevku, ki ga je 17. decembra 2020 predložila sekretariatu UNFCCC, zavezala, da bo do leta 2030 neto emisije toplogrednih plinov v celotnem gospodarstvu Unije zmanjšala za vsaj 55 % v primerjavi z ravnmi iz leta 1990.

- (3) Kot je bilo napovedano v zelenem dogovoru, je Komisija 14. oktobra 2020³¹ predstavila strategijo za val prenove. Strategija vključuje akcijski načrt s konkretnimi regulativnimi, finančnimi in omogočitvenimi ukrepi, njen cilj pa je vsaj podvojitev letne stopnje energijske prenove stavb do leta 2030 in spodbujanje celovitih prenov. Revizija direktive o energijski učinkovitosti stavb je potrebna kot sredstvo za uresničitev vala prenove. Prispevala bo tudi k uresničevanju pobude novi evropski Bauhaus in evropske misije za podnebno nevtralna in pametna mesta.
- (4) Z Uredbo (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta³², tj. evropskimi podnebnimi pravili, je bil v zakonodajo zapisan cilj podnebne nevtralnosti v celotnem gospodarstvu do leta 2050 in določena zavezujoča zaveza Unije za domače zmanjšanje neto emisij toplogrednih plinov (emisij, po tem ko se odštejejo odvzemi) do leta 2030 za vsaj 55 % v primerjavi z ravnmi iz leta 1990.
- (5) Namen zakonodajnega svežnja „Pripravljeni na 55“, napovedanega v delovnem programu Evropske komisije za leto 2021, je izvajanje navedenih ciljev. Zajema vrsto področij politike, vključno z energijsko učinkovitostjo, energijo iz obnovljivih virov, rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in gozdarstvom, obdavčitvijo energije, porazdelitvijo prizadevanj, trgovanjem z emisijami in infrastrukturo za alternativna goriva. Revizija Direktive 2010/31/EU je sestavni del navedenega svežnja.

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 2

~~Učinkovita, preudarna, racionalna in trajnostna poraba energije med drugim velja za naftne derivate, zemeljski plin in trdna goriva, ki so bistveni viri energije, hkrati pa tudi najpomembnejši viri emisij ogljikovega dioksida.~~

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 3
(prilagojeno)
⇒ novo

- (6) ~~Stavbe obsegajo~~ ☒ Stavbam gre pripisati ☒ 40 % ☒ skupne ☒ končne ☒ porabe energije v Uniji ⇒ in 36 % z energijo povezanih emisij toplogrednih plinov ⇐. ~~Sektor se večja, zaradi česa bi morale priti tudi do večje porabe energije.~~ Zaradi tega predstavljata ☒ sta ☒ zmanjšanje porabe energije ⇒ v skladu z načelom „energijska učinkovitost na prvem mestu“, kot je določeno v členu 3 [revidirane direktive o energijski učinkovitosti] in opredeljeno v členu 2(18) Uredbe (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta³³, ⇐ in raba energije iz obnovljivih virov v stavbnem

³¹ Val prenove za Evropo – ekologizacija stavb, ustvarjanje delovnih mest, izboljšanje življenj, COM(2020) 662 final.

³² Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L 243, 9.7.2021, str. 1).

³³ Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU,

sektorju pomembna ukrepa, potrebna za zmanjšanje energetske odvisnosti Unije in emisij toplogrednih plinov ☒ Unije ☒. ~~Z ukrepi za zmanjšanje porabe energije v Uniji bi lahko Unija skupaj z večjo rabo energije iz obnovljivih virov spoštovala Kjotski protokol k Okvirni konvenciji Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC), in izpolnila tako svojo dolgoročno zavezanost za ohranitev svetovnega dviga temperature pod 2 °C kot svojo zavezanost, da do leta 2020 zmanjša skupne emisije toplogrednih plinov za vsaj 20 % glede na vrednosti iz leta 1990 ter za 30 % v primeru, da pride do mednarodnega sporazuma.~~ Manjša poraba energije in večja raba energije iz obnovljivih virov imata pomembno vlogo tudi pri ☞ zmanjševanju energetske odvisnosti Unije, ☞ spodbujanju zanesljive oskrbe z energijo ☒ in ☒ tehnološkega razvoja ter pri zagotavljanju možnosti za zaposlitev in regionalni razvoj, zlasti na ☞ otokih in ☞ podeželju.

↓ novo

- (7) Stavbe povzročajo emisije toplogrednih plinov pred svojo obratovalno življenjsko dobo, med njo in po njej. Vizija za razogljičenje stavbnega fonda do leta 2050 presega sedanjo osredotočenost na obratovalne emisije toplogrednih plinov. Zato bi bilo treba postopoma upoštevati emisije v celotnem življenjskem ciklu stavb, začevši z novimi stavbami. Stavbe so pomembna banka materialov, saj več desetletij služijo kot odlagališče virov, možnosti projektiranja pa močno vplivajo na emisije v celotnem življenjskem ciklu novih in prenovljenih stavb. Učinkovitost stavb v celotnem življenjskem ciklu bi bilo treba upoštevati ne le pri novih gradnjah, temveč tudi pri prenovah stavb, in sicer z vključitvijo politik za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v celotnem življenjskem ciklu v načrte držav članic za prenovo stavb.
- (8) Za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v celotnem življenjskem ciklu stavb sta potrebni učinkovita raba virov in krožnost. To se lahko kombinira tudi s preoblikovanjem delov stavbnega fonda v začasni ponor ogljika.
- (9) Potencial za globalno segrevanje v celotnem življenjskem ciklu kaže na skupni prispevek stavbe k emisijam, ki povzročajo podnebne spremembe. Združuje emisije toplogrednih plinov, vgrajene v gradbene proizvode, z neposrednimi in posrednimi emisijami iz faze uporabe. Zahteva po izračunu potenciala novih stavb za globalno segrevanje v celotnem življenjskem ciklu je zato prvi korak k večjemu upoštevanju učinkovitosti stavb v celotnem življenjskem ciklu in krožnega gospodarstva.
- (10) Stavbe proizvedejo približno polovico primarnih emisij drobnih delcev (PM_{2,5}) v EU, ki povzročajo prezgodnjo smrt in bolezni. Z izboljšanjem energetske učinkovitosti stavb bi se lahko in morale hkrati zmanjšati tudi emisije onesnaževal v skladu z Direktivo (EU) 2016/2284 Evropskega parlamenta in Sveta³⁴.

2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 328, 21.12.2018, str. 1).

³⁴

Direktiva (EU) 2016/2284 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2016 o zmanjšanju nacionalnih emisij za nekatera onesnaževala zraka, spremembi Direktive 2003/35/ES in razveljavitvi Direktive 2001/81/ES (UL L 344, 17.12.2016, str. 1).

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 4

~~Upravljanje povpraševanja po energiji je pomembno orodje, ki Uniji omogoča, da vpliva na svetovni energetski trg in s tem na srednjeročno in dolgoročno zanesljivost oskrbe z energijo.~~

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 5
(prilagojeno)

~~Evropski svet je marca 2007 poudaril, da je treba v Uniji povečati energetske učinkovitost, da bi do leta 2020 dosegli cilj zmanjšanja porabe energije Unije za 20 %, ter pozval k natančnemu in hitremu izvajanju prednostnih nalog iz Sporočila Komisije z naslovom „Akeijski načrt za energetske učinkovitost: uresničitev možnosti“. V navedenem akeijskem načrtu je opredeljen znaten potencial za stroškovno učinkovite prihranke energije v stavbnem sektorju. Evropski parlament je v svoji resoluciji z dne 31. januarja 2008 pozval k okrepitvi določb iz Direktive 2002/91/ES, in večkrat pozval, nazadnje v resoluciji z dne 3. februarja 2009 o drugem strateškem pregledu energetske politike, naj cilj povečanja energetske učinkovitosti za 20 % do leta 2020 postane zavezujoč. Poleg tega so v Odločbi št. 406/2009/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o prizadevanju držav članic za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, da do leta 2020 izpolnijo zavezo Skupnosti za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov³⁵, določeni zavezujoči nacionalni cilji za zmanjšanje CO₂, za katere bo energetska učinkovitost v stavbnem sektorju ključna, v Direktivi 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov³⁶, pa je predvideno spodbujanje energetske učinkovitosti v smislu doseganja obveznega cilja 20 % deleža energije iz obnovljivih virov v skupni porabi energije Unije do leta 2020.~~

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 6
(prilagojeno)

~~Evropski svet je marca 2007 s sprejetjem obveznega cilja 20 % deleža energije iz obnovljivih virov do leta 2020 znova potrdil zavezo Unije k razvoju energije iz obnovljivih virov na ravni Unije. Direktiva 2009/28/ES določa skupni okvir za spodbujanje energije iz obnovljivih virov.~~

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 7
(prilagojeno)

~~Treba je določiti konkretne ukrepe za doseganje velikega neizkoriščenega potenciala energijskih prihrankov pri stavbah in zmanjšanju velikih razlik med rezultati držav članic v tem sektorju.~~

³⁵ UL L 140, 5.6.2009, str. 136.

³⁶ UL L 140, 5.6.2009, str. 16.

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 8
(prilagojeno)
⇒ novo

- (11) Ukrepi za nadaljnje izboljšanje ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti stavb bi morali upoštevati klimatske ☒ pogoje, ☒ ⇒ vključno s prilagajanjem podnebnim spremembam, ☒ in lokalne pogoje ter notranjo klimo in stroškovno učinkovitost. Ti ukrepi ne bi smeli vplivati na druge zahteve glede stavb, kot so dostopnost, ⇒ požarna in potresna ☒ varnost in namen uporabe stavbe.

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 9
(prilagojeno)
⇒ novo

- (12) ~~Energetske~~ ☒ Energijske ☒ učinkovitost stavb bi bilo treba izračunati na podlagi metodologije, ki se na nacionalni in regionalni ravni lahko razlikuje. To poleg toplotnih značilnosti vključuje druge dejavnike, ki imajo vse pomembnejšo vlogo, kot so ogrevalne in klimatske naprave, uporaba energije iz obnovljivih virov, ⇒ stavbni avtomatizacijski in krmilni sistemi, pametne rešitve, ☒ pasivni ogrevalni in hladilni elementi, osenčenje, kakovost zraka v prostoru, primerna naravna svetloba ter ~~zasnova~~ ☒ oblika ☒ stavbe. Metodologija za izračun ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti ne bi smela temeljiti le na obdobju, ko je potrebno ogrevanje ⇒ ali klimatizacija ☒, ampak bi morala zajemati letno ~~energetske~~ ☒ energijsko ☒ učinkovitost stavbe. V tej metodologiji bi morali biti upoštevani veljavni evropski standardi. ⇒ Metodologija bi morala zagotoviti prikaz dejanskih pogojev delovanja in omogočiti uporabo odčitane energije za preverjanje pravilnosti in za primerljivost, metodologija pa bi morala temeljiti na urnih korakih ali enotah, manjših od ure. Za spodbujanje uporabe energije iz obnovljivih virov na kraju samem bi morale države članice poleg skupnega splošnega okvira sprejeti potrebne ukrepe, da se v metodologiji izračuna priznajo in upoštevajo koristi čim večje uporabe energije iz obnovljivih virov na kraju samem, tudi za druge vrste uporabe (kot so polnilna mesta za električna vozila). ☒

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 10
(prilagojeno)
⇒ novo

- (13) ☒ Države članice ☒ ⇒ bi morale določiti ☒ ~~Za določitev~~ minimalnih zahtev glede ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti stavb in elementov stavb ~~se odgovorne izključno države članice. Navedene zahteve bi morale biti določene tako,~~ da se doseže stroškovno optimalno ravnotežje med zadevnimi naložbami in prihranjenimi stroški energije med življenjskim ciklom stavbe, brez poseganja v pravico držav članic, da določijo minimalne zahteve, ki so bolj ~~energetske~~ ☒ energijsko ☒ učinkovite kot stroškovno optimalne ravni ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti. Poskrbeti bi bilo treba, da imajo države članice ~~✓~~ ~~✓~~ ☒ glede na ☒ tehničnega napredka možnost redno preverjati svoje minimalne zahteve glede ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti stavb.

~~Glede na cilj stroškovno učinkovitih ali stroškovno optimalnih ravni energetske učinkovitosti je lahko v določenih okoliščinah, na primer v luči klimatskih razlik, upravičeno, da države članice za elemente stavb določijo stroškovno učinkovite ali stroškovno optimalne zahteve, ki bi v praksi omejevale namestitve stavbnih proizvodov, ki ustrezajo standardom, določenim v zakonodaji Unije, če takšne zahteve ne povzročijo neupravičenih tržnih ovir.~~

(14) Dve tretjini energije, ki se porabi za ogrevanje in hlajenje stavb, še vedno izvirata iz fosilnih goriv. Za razogljčenje stavbnega sektorja je zlasti pomembno postopno opustiti fosilna goriva pri ogrevanju in hlajenju. Zato bi morale države članice v svojih načrtih prenove stavb navesti svoje nacionalne politike in ukrepe za postopno opuščanje fosilnih goriv pri ogrevanju in hlajenju, od leta 2027 pa se v sklopu naslednjega večletnega finančnega okvira ne bi več smele dajati finančne spodbude za instalacijo kotlov na fosilna goriva, razen tistih, ki so bile pred letom 2027 izbrane za naložbe v okviru Evropskega sklada za regionalni razvoj in Kohezijskega sklada. Z jasno pravno podlago za prepoved generatorjev toplote na podlagi njihovih emisij toplogrednih plinov ali vrste uporabljenega goriva bi se morale podpirati nacionalne politike in ukrepi postopnega opuščanja.

(15) ⇒ Zahteve glede energijske učinkovitosti tehničnih stavbnih sistemov bi se morale uporabljati za celotne sisteme, kot so vgrajeni v stavbe, in ne za učinkovitost samostojnih komponent, ki spadajo na področje uporabe predpisov za posamezne izdelke v skladu z Direktivo 2009/125/ES. ⇐ Države članice bi morale pri določanju zahtev glede ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti za tehnične stavbne sisteme po potrebi uporabiti usklajene instrumente, če so na voljo, predvsem metode testiranja in izračunavanja ter razrede ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti, razvite v skladu z ukrepi za izvajanje Direktive 2009/125/ES Evropskega parlamenta in Sveta ~~z dne 21. oktobra 2009 o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, povezanih z energijo³⁷ in Direktive 2010/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 2010 o navajanju porabe energije in drugih virov izdelkov, ki vplivajo na rabo energije, s pomočjo nalepk in standardiziranih podatkov o izdelku³⁸ Uredbe (EU) 2017/1369 Evropskega parlamenta in Sveta³⁹, da bi zagotovile skladnost s povezanimi spodbudami in bi se kar najbolj izognile morebitni razdrobljenosti trga.~~

³⁷ Direktiva 2009/125/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, povezanih z energijo (UL L 285, 31.10.2009, str. 10).

³⁸ Glej stran 1 tega Uradnega lista.

³⁹ Uredba (EU) 2017/1369 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2017 o vzpostavitvi okvira za označevanje z energijskimi nalepkami in razveljavitvi Direktive 2010/30/EU (UL L 198, 28.7.2017, str. 1).

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 13
(prilagojeno)

- (16) Ta direktiva ne posega v člena 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). Zato si izraza „spodbude“ iz te direktive ne bi smeli razlagati ~~na način, kot da to pomeni državno pomoč~~ ☒ v smislu državne pomoči ☒.

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 14
(prilagojeno)
⇒ novo

- (17) Komisija bi morala določiti primerjalni metodološki okvir za izračun stroškovno optimalnih ravni za minimalne zahteve glede ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti. ⇒ Pregled tega okvira bi moral omogočiti izračun energijske učinkovitosti in emisijske vrednosti ter upoštevati okoljske in zdravstvene eksternalije ter razširitev sistema trgovanja z emisijami in cene ogljika. ⇐ Države članice bi morale uporabiti ~~ta~~ ☒ navedeni ☒ okvir za primerjavo rezultatov s sprejetimi minimalnimi zahtevami glede ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti. Če bi bil med izračunanimi stroškovno optimalnimi ravni minimalnih zahtev glede ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti in veljavnimi minimalnimi zahtevami glede ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti velik razkorak, to je več kot 15 %, bi morale države članice to razliko upravičiti oziroma določiti ustrezne ukrepe za ~~odpravo~~ ☒ zmanjšanje ☒ tega odstopanja. Države članice bi morale ob upoštevanju trenutnih praks in izkušenj pri opredeljevanju tipičnih ekonomskih življenjskih ciklov pripraviti oceno ~~e~~ ekonomskega ~~življenjskega~~ cikla stavbe ali elementa stavbe. O rezultatih te primerjave in uporabljenih podatkih, na podlagi katerih so bili ☒ navedeni rezultati ☒ doseženi, bi bilo treba redno poročati Komisiji. Ta poročila bi morala Komisiji omogočiti, da oceni napredek držav članic pri doseganju stroškovno optimalnih ravni ~~za~~ minimalnih zahtev glede ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti in da o njem poroča.

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 15

~~Stavbe vplivajo na dolgoročno porabo energije. Zaradi dolgega časovnega obdobja med prenovami obstoječih stavb bi morale nove stavbe in obstoječe stavbe, na katerih poteka večja prenova, izpolnjevati minimalne zahteve glede energetske učinkovitosti, prilagojene lokalnim klimatskim razmeram. Ker se običajno ne raziščejo vse možnosti za uporabo alternativnih sistemov oskrbe z energijo, bi bilo treba za nove stavbe, ne glede na njihovo velikost, preučiti alternativne sisteme oskrbe, v skladu z načelom, da se najprej zagotovi znižanje energetskih potreb za ogrevanje in hlajenje na stroškovno optimalno raven.~~

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 16
(prilagojeno)

- (18) Večje prenove obstoječih stavb, ne glede na njihovo velikost, nudijo priložnost za ~~sprejetje~~ ☒ izvedbo ☒ stroškovno učinkovitih ukrepov za izboljšanje ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti. Zaradi stroškovne učinkovitosti bi moralo biti mogoče omejiti minimalne zahteve glede ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti na tiste prenovljene dele, ki so najpomembnejši za ~~energetske~~ ☒ energijsko ☒

učinkovitost stavbe. Države članice bi morale imeti možnost, da se odločijo, ali bodo izraz „večja prenova“ opredelile v odstotkih površine ovoja stavbe ali v vrednosti stavbe. Če se država članica odloči za opredelitev večje prenove v vrednosti stavbe, bi se lahko uporabile vrednosti, kot je aktuarska ali trenutna vrednost na podlagi stroškov prenove, brez vrednosti zemljišča, na katerem ta stoji.

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 17

~~Potrebni so ukrepi za povečanje števila stavb, ki ne izpolnjujejo samo sedanjih minimalnih zahtev glede energetske učinkovitosti, ampak so tudi bolj energetsko učinkovite, s čimer bi se zmanjšale poraba energije in emisije ogljikovega dioksida. Države članice bi morale zato pripraviti nacionalne načrte za povečanje števila skoraj nič energijskih stavb, ter o teh načrtih redno poročati Komisiji.~~

↓ novo

- (19) Zaradi večjih podnebnih in energetskih ambicij Unije je potrebna nova vizija za stavbe: to so brezemisijske stavbe, katerih zelo majhna potreba po energiji je v celoti pokrita z energijo iz obnovljivih virov, kadar je to tehnično izvedljivo. Vse nove stavbe bi morale biti brezemisijske, vse obstoječe stavbe pa bi bilo treba do leta 2050 preoblikovati v brezemisijske stavbe.
- (20) Za pokritje potreb učinkovite stavbe po energiji z energijo iz obnovljivih virov so na voljo različne možnosti: obnovljivi viri energije na kraju samem, kot so sončna toplotna energija, sončna fotovoltaična energija, toplotne črpalke in biomasa, energija iz obnovljivih virov, ki jo zagotavljajo skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov ali energetske skupnosti državljanov, ter daljinsko ogrevanje in hlajenje na podlagi obnovljivih virov energije ali odpadne toplote.
- (21) Za potrebno razogljichenje stavbnega fonda Unije je potrebna obsežna energijska prenova: skoraj 75 % tega stavbnega fonda je po sedanjih gradbenih standardih neučinkovitega, 85–95 % stavb, ki obstajajo danes, pa bo leta 2050 še vedno stalo. Vendar je ponderirana letna stopnja energetske prenove še vedno nizka in znaša približno 1 %. S tem tempom bi za razogljichenje stavbnega sektorja potrebovali stoletja. Spodbujanje in podpiranje prenove stavb, vključno s preходом na brezemisijske ogrevalne sisteme, je zato ključni cilj te direktive.
- (22) Minimalni standardi energetske učinkovitosti so bistveno regulativno orodje za obsežno prenovo obstoječih stavb, saj odpravljajo ključne ovire za prenovo, kot so razdeljene spodbude in strukture solastništva, ki jih ni mogoče premagati z gospodarskimi spodbudami. Uvedba minimalnih standardov energetske učinkovitosti bi morala privedi do postopnega opuščanja najmanj učinkovitih stavb in stalnega izboljševanja nacionalnega stavbnega fonda, kar bi prispevalo k dolgoročnemu cilju razogljichenega stavbnega fonda do leta 2050.
- (23) Minimalni standardi energetske učinkovitosti, določeni na ravni Unije, bi se morali osredotočiti na prenovo stavb z največjim potencialom v smislu razogljichenja, zmanjševanje energetske revščine ter razširjene socialne in gospodarske koristi, zlasti na stavbe z daleč najslabšo energijsko učinkovitostjo, ki jih je treba prednostno prenoviti.
- (24) Kar zadeva preostali nacionalni stavbni fond, se lahko države članice same odločijo, ali želijo uvesti minimalne standarde energetske učinkovitosti, ki so pripravljeni na

nacionalni ravni in prilagojeni nacionalnim razmeram. Komisija bi morala pri pregledu te direktive oceniti, ali je treba uvesti dodatne zavezujoče minimalne standarde energijske učinkovitosti, da bi do leta 2050 dosegli razogljičen stavbni fond.

- (25) Uvedbo minimalnih standardov energijske učinkovitosti bi moral spremljati omogočitveni okvir, vključno s tehnično pomočjo in finančnimi ukrepi. Minimalni standardi energijske učinkovitosti, določeni na nacionalni ravni, ne predstavljajo „standardov Unije“ v smislu pravil o državni pomoči, medtem ko bi se minimalni standardi energijske učinkovitosti na ravni Unije lahko šteli za take „standarde Unije“. V skladu z revidiranimi pravili o državni pomoči lahko države članice odobrijo državno pomoč za prenovo stavb zaradi uskladitve s standardi energijske učinkovitosti na ravni Unije, torej za doseganje določenega razreda energijske učinkovitosti, dokler ti standardi na ravni Unije ne postanejo obvezni. Ko bodo standardi obvezni, lahko države članice še naprej dodeljujejo državno pomoč za prenovo stavb in stavbnih enot, za katere veljajo standardi energijske učinkovitosti na ravni Unije, če naj bi se s prenovo stavbe dosegel višji standard od določenega minimalnega razreda energijske učinkovitosti.
- (26) Taksonomija EU razvršča okoljskotrajnostne gospodarske dejavnosti v celotnem gospodarstvu, tudi za stavbni sektor. V skladu z delegiranim aktom o podnebni taksonomiji EU se prenova stavb šteje za trajnostno dejavnost, če dosega vsaj 30-odstotni prihranek energije, izpolnjuje minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti za večjo prenovo obstoječih stavb ali vključuje posamezne ukrepe, povezane z energijsko učinkovitostjo stavb, kot so namestitve, vzdrževanje ali popravilo opreme za energijsko učinkovitost ali instrumentov in naprav za merjenje, uravnavanje in krmiljenje energijske učinkovitosti stavb, če so taki posamezni ukrepi v skladu z določenimi merili. Prenova stavb zaradi uskladitve z minimalnimi standardi energijske učinkovitosti na ravni Unije je običajno v skladu z merili iz taksonomije EU, povezanimi z dejavnostmi prenove stavb.
- (27) Minimalni standardi energijske učinkovitosti na ravni Unije bi morali temeljiti na usklajenih razredih energijske učinkovitosti. S tem ko se najnižji razred energijske učinkovitosti G opredeli kot 15 % nacionalnega stavbnega fonda z najmanjšo energijsko učinkovitostjo v vsaki državi članici, uskladitev razredov energijske učinkovitosti zagotavlja podobna prizadevanja vseh držav članic, z opredelitvijo najvišjega razreda energijske učinkovitosti A pa se zagotavlja zbliževanje usklajene lestvice razredov energijske učinkovitosti proti skupni viziji brezemisijских stavb.
- (28) Minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti za obstoječe stavbe in elemente stavb so že vključene v akte, ki so predhodniki te direktive, in bi se morale še naprej uporabljati. Medtem ko se z novouvedenimi minimalnimi standardi energijske učinkovitosti določijo pragovi za minimalno energijsko učinkovitost obstoječih stavb in zagotovi prenova neučinkovitih stavb, se z minimalnimi zahtevami glede energijske učinkovitosti za obstoječe stavbe in elemente stavb poskrbi za potreben obseg prenove ob njeni izvedbi.
- (29) Da bi do leta 2050 dosegli visoko energijsko učinkovit in razogljičen stavbni fond ter obstoječe stavbe preoblikovali v brezemisijске stavbe, bi morale države članice pripraviti nacionalne načrte prenove stavb, ki bi nadomestili dolgoročne strategije prenove in postali še močnejše, v celoti operativno načrtovalno orodje za države članice, z večjim poudarkom na financiranju in zagotavljanju, da so za izvedbo prenove stavb na voljo ustrezno usposobljeni delavci. Države članice bi morale v svojih načrtih prenove stavb določiti lastne nacionalne cilje za prenovo stavb. V

skladu s členom 21(b)(7) Uredbe (EU) 2018/1999 in omogočitenimi pogoji iz Uredbe (EU) 2021/60 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁰ bi morale države članice predložiti opis ukrepov financiranja ter opis naložbenih potreb in upravnih virov za izvajanje načrtov prenove stavb.

- (30) Nacionalni načrti prenove stavb bi morali temeljiti na usklajeni predlogi, da se zagotovi primerljivost načrtov. Da bi se zagotovila zahtevana ambicioznost, bi morala Komisija oceniti osnutke načrtov in izdati priporočila državam članicam.
- (31) Nacionalni načrti prenove stavb bi morali biti tesno povezani s celovitimi nacionalnimi energetske in podnebni načrti v skladu z Uredbo (EU) 2018/1999, o napredku pri doseganju nacionalnih ciljev in prispevku načrtov prenove stavb k nacionalnim ciljem in ciljem Unije pa bi bilo treba poročati v sklopu poročanja na vsaki dve leti v skladu z Uredbo (EU) 2018/1999. Glede na nujnost pospešitve prenove na podlagi trdnih nacionalnih načrtov bi bilo treba čim prej določiti datum za predložitev prvega nacionalnega načrta prenove stavb.
- (32) Postopna prenova je lahko rešitev, ko gre za visoke vnaprejšnje stroške, in v izogib nevšečnostim za prebivalce, ki se lahko pojavijo pri prenovi v enem koraku. Vendar je treba tako postopno prenovno skrbno načrtovati, da se prepreči, da bi en korak prenove preprečil potrebne nadaljnje korake. V izkazih o prenovi stavb je določen jasen časovni načrt za postopno prenovno, ki lastnikom in vlagateljem pomaga pri načrtovanju najboljšega časovnega okvira in obsega ukrepanja. Zato bi morali biti izkazi o prenovi stavb kot prostovoljno orodje na voljo lastnikom stavb v vseh državah članicah.
- (33) Pojem celovite prenove v zakonodaji Unije še ni opredeljen. Da bi dosegli dolgoročno vizijo za stavbe, bi bilo treba celovito prenovno opredeliti kot prenovno, s katero se stavbe preoblikujejo v brezemisijске stavbe; v prvi fazi kot prenovno, s katero se stavbe preoblikujejo v skoraj ničenergijske stavbe. Ta opredelitev je namenjena povečanju energijske učinkovitosti stavb. Celovita prenova za namene energijske učinkovitosti je odlična priložnost za obravnavo drugih vidikov, kot so življenjski pogoji ranljivih gospodinjstev, povečanje odpornosti proti podnebnim spremembam, odpornosti proti tveganjem nesreč, vključno s potresno odpornostjo, požarna varnost, odstranjevanje nevarnih snovi, vključno z azbestom, in dostopnost za invalide.
- (34) Da bi spodbujale celovito prenovno, ki je eden od ciljev strategije za val prenove, bi morale države članice poskrbeti za okrepljeno finančno in upravno podporo za celovito prenovno.
- (35) Države članice bi morale podpirati izboljšave energijske učinkovitosti obstoječih stavb, ki prispevajo k doseganju zdravega okolja v zaprtih prostorih, med drugim tudi z odstranjevanjem azbesta in drugih škodljivih snovi, preprečevanju nezakonitega odstranjevanja škodljivih snovi ter k olajšanju skladnosti z veljavnimi zakonodajnimi

⁴⁰ Uredba (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter finančnih pravil zanje in za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko (UL L 231, 30.6.2021, str. 159).

akti, kot sta direktivi 2009/148/ES⁴¹ in (EU) 2016/2284⁴² Evropskega parlamenta in Sveta.

- (36) Pričakuje se, da bodo imela električna vozila ključno vlogo pri razogljčenju in učinkovitosti elektroenergetskega sistema, in sicer z zagotavljanjem storitev prožnosti, izravnave in shranjevanja, zlasti z združevanjem. Ta potencial električnih vozil za vključitev v elektroenergetski sistem ter prispevanje k učinkovitosti sistema in nadaljnji uporabi električne energije iz obnovljivih virov bi bilo treba v celoti izkoristiti. Zlasti je pomembno polnjenje v stavbah, saj so električna vozila tam redno in dolgo parkirana. Počasno polnjenje je gospodarno, z namestitvijo polnilnih mest na zasebnih površinah pa se lahko omogoči shranjevanje energije v zadevni stavbi ter v splošnem povezovanje storitev pametnega polnjenja in storitev vključevanja v sistem.
- (37) Ob upoštevanju tudi vse večjega deleža električne energije iz obnovljivih virov pa električna vozila sproščajo manj emisij toplogrednih plinov. Električna vozila so pomemben element prehoda na čisto energijo, ki temelji na ukrepih za energijsko učinkovitost, alternativnih gorivih, energiji iz obnovljivih virov in inovativnih rešitvah za upravljanje energetske prilagodljivosti. Gradbeni predpisi lahko postanejo učinkovito sredstvo za uvedbo ciljno usmerjenih zahtev v podporo nameščanju infrastrukture za polnjenje električnih vozil na parkiriščih stanovanjskih in nestanovanjskih stavb. Države članice bi morale odpraviti ovire, kot so razdeljene spodbude in upravni zapleti, s katerimi se soočajo posamezni lastniki, kadar želijo na svojem parkirnem mestu namestiti polnilno mesto.
- (38) Vnaprejšnje polaganje kablov omogoča prave pogoje za hitro namestitev polnilnih mest, če in kjer so potrebna. Z infrastrukturo, pripravljeno za uporabo, se bodo zmanjšali stroški namestitve polnilnih mest za posamezne lastnike in zagotovilo, da imajo lastniki električnih vozil dostop do polnilnih mest. Z določitvijo zahtev glede elektromobilnosti na ravni Unije za vnaprejšnje opremljanje parkirnih mest in namestitev polnilnih mest je mogoče učinkovito spodbujati uporabo električnih vozil v bližnji prihodnosti, obenem pa se v srednje- in dolgoročnem obdobju omogoča nadaljnji razvoj z nižjimi stroški. Kadar je to tehnično izvedljivo, bi morale države članice zagotoviti dostopnost polnilnih mest za invalide.
- (39) Pametno in dvosmerno polnjenje omogoča povezovanje energetskega sistema stavb. Polnilna mesta, kjer električna vozila običajno parkirajo dalj časa, na primer kjer ljudje parkirajo zaradi bivanja ali zaposlitve, so zelo pomembna za povezovanje energetskega sistema, zato je treba zagotoviti funkcionalnost pametnega polnjenja. V primerih, ko bi dvosmerno polnjenje pripomoglo k nadaljnjemu prodoru električne energije iz obnovljivih virov prek voznega parka električnih vozil v promet in elektroenergetski sistem na splošno, bi morala biti na voljo tudi taka funkcionalnost.
- (40) Spodbujanje zelene mobilnosti je ključni del evropskega zelenega dogovora, stavbe pa imajo lahko pomembno vlogo pri zagotavljanju potrebne infrastrukture, ne le za polnjenje električnih vozil, temveč tudi za kolesa. Prehod na mehko mobilnost, kot je kolesarjenje, lahko znatno zmanjša emisije toplogrednih plinov iz prometa. Kot je določeno v načrtu za uresničitev podnebnih ciljev do leta 2030, bo povečanje

⁴¹ Direktiva 2009/148/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o varstvu delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti azbestu pri delu (UL L 330, 16.12.2009, str. 28).

⁴² Direktiva (EU) 2016/2284 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2016 o zmanjšanju nacionalnih emisij za nekatera onesnaževala zraka, spremembi Direktive 2003/35/ES in razveljavitvi Direktive 2001/81/ES (UL L 344, 17.12.2016, str. 1).

modalnega deleža čistega in učinkovitega zasebnega in javnega prevoza, kot je kolesarjenje, znatno zmanjšalo onesnaževanje zaradi prometa ter prineslo velike koristi posameznim državljanom in skupnostim. Pomanjkanje parkirnih mest za kolesa v stanovanjskih in nestanovanjskih stavbah je velika ovira za uporabo koles. Z gradbenimi predpisi se lahko učinkovito podpira prehod na čistejšo mobilnost, tako da se določijo zahteve za najmanjše število parkirnih mest za kolesa.

- (41) Načrte enotnega digitalnega trga in energetske unije bi bilo treba uskladiti in bi morali služiti skupnim ciljem. Digitalizacija energetskega sistema hitro spreminja področje energetike, od vključevanja obnovljivih virov energije do pametnih omrežij in stavb, pripravljenih na pametne sisteme. Da bi digitalizirali stavbni sektor, so cilji povezljivosti Unije in njene ambicije za postavitve visokozmogljivih komunikacijskih omrežij pomembni za pametne domove in dobro povezane skupnosti. Da bi se čim bolj povečala uporaba pametnih sistemov in digitalnih rešitev v grajenem okolju bi bilo treba zagotoviti ciljno usmerjene spodbude. To ponuja nove priložnosti za prihranke energije, saj se odjemalcem zagotavljajo točnejše informacije o njihovih vzorcih porabe, operaterju sistema pa omogoča učinkovitejše upravljanje omrežja.
- (42) Za spodbujanje konkurenčnega in inovativnega trga za storitve pametnih stavb, ki prispeva k učinkoviti rabi energije in vključevanju energije iz obnovljivih virov v stavbe, ter podpiranje naložb v prenavo bi morale države članice zainteresiranim stranem zagotoviti neposreden dostop do podatkov stavbnih sistemov. Države članice v izogib pretiranim upravnim stroškom za tretje osebe olajšajo popolno interoperabilnost storitev in izmenjave podatkov v Uniji.
- (43) Indikator pripravljenosti na pametne sisteme bi bilo treba uporabljati za merjenje zmogljivosti stavb za uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij ter elektronskih sistemov, s katerimi bi se obratovanje stavb prilagodilo potrebam stanovalcev in omrežju ter izboljšala energijska in celotna učinkovitost stavb. Indikator pripravljenosti na pametne sisteme bi moral povečati ozaveščenost lastnikov stavb in stanovalcev o vrednosti avtomatizacije stavbe in elektronskega spremljanja tehničnih stavbnih sistemov, pri stanovalcih pa vzbuditi zaupanje glede dejanskih prihrankov, ki se dosežejo s temi novimi izboljšanimi funkcionalnostmi. Indikator pripravljenosti na pametne sisteme je zlasti koristen za velike stavbe z velikimi potrebami po energiji. Za druge stavbe bi morala biti shema za razvrščanje stavb glede na pripravljenost na pametne sisteme za države članice neobvezna.

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 18
(prilagojeno)
⇒ novo

- (44) ⇒ Dostop do zadostnega financiranja je ključnega pomena za doseganje ciljev glede energijske učinkovitosti za leti 2030 in 2050. ~~⇐ Trenutno se oblikujejo oziroma prilagajajo~~ ☒ Vzpostavljeni oziroma prilagojeni so bili ☒ finančni instrumenti Unije in drugi ukrepi, da bi se ~~spodbudili ukrepi v zvezi z energijsko učinkovitostjo~~ ⇒ podprla energijska učinkovitost stavb ⇐. ⇒ Najnovejše pobude za povečanje razpoložljivosti financiranja na ravni Unije med drugim vključujejo vodilno komponento „Prenoviti“ iz mehanizma za okrevanje in odpornost, vzpostavljenega z

Uredbo (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta⁴³, ter Socialni sklad za podnebje, vzpostavljen z Uredbo (EU).../... Več drugih ključnih programov EU lahko podpira energijsko prenovo v sklopu večletnega finančnega okvira 2021–2027, vključno s skladi kohezijske politike in skladom InvestEU, vzpostavljenim z Uredbo (EU) 2021/523 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁴. Unija prek okvirnih programov za raziskave in inovacije vlagata v nepovratna sredstva ali posojila za spodbujanje najboljše tehnologije in izboljšanje energijske učinkovitosti stavb, tudi prek partnerstev z industrijo in državami članicami, kot sta evropsko partnerstvo za prehod na čisto energijo in evropsko partnerstvo za trajnostno grajeno okolje (Built4People). ↩ Med take finančne instrumente na ravni Unije med drugim spadajo Uredba (ES) št. 1080/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o Evropskem skladu za regionalni razvoj⁴⁵, ki je bila spremenjena, da bi bilo mogoče povečanje naložb v energetske učinkovite stanovanjstva; javno zasebno partnerstvo pri pobudi „Evropske energetske učinkovite stavbe“ za spodbujanje zelene tehnologije in razvoja energetske učinkovitih sistemov in materialov v novih in obnovljenih stavbah; „pobuda za EU financiranje trajnostne energije“ Evropske komisije in Evropske investicijske banke (EIB), katere namen je med drugim omogočiti naložbe na področju energetske učinkovitosti, in EIB „sklad Marguerite“; Evropski sklad 2020 za energetiko, podnebne spremembe in infrastrukturo; Direktiva Sveta 2009/47/ES z dne 5. maja 2009 o spremembi Direktive 2006/112/ES v zvezi z uporabo nižjih stopenj davka na dodano vrednost⁴⁶; instrument strukturnih skladov in kohezijskega sklada JEREMIE (skupna evropska sredstva za mikro do srednje velika podjetja); finančni mehanizem za energetske učinkovitost; Okvirni program za konkurenčnost in inovacije, vključno z drugim Programom inteligentna energija – Evropa II s posebnim poudarkom na odpravljanju tržnih ovir v zvezi z energetske učinkovitostjo in energijo iz obnovljivih virov prek npr. sistema tehnične pomoči ELENA (evropska pomoč, namenjena področju energije na lokalni ravni); pakt županov; program za podjetništvo in inovativnost; podporni program za politiko inovativnih proizvodov in storitev (ICT) ter sedmi okvirni program za raziskave. Evropska banka za obnovo in razvoj prav tako zagotavlja sredstva za spodbujanje ukrepov, povezanih z energetske učinkovitostjo.

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 19
(prilagojeno)
⇒ novo

- (45) Finančne instrumente Unije bi bilo treba uporabiti za praktično izvajanje ciljev te direktive, ne pa da bi s tem nadomestili nacionalne ukrepe. ⇒ Zaradi obsega potrebne prenove ↩ Uporabiti bi jih bilo treba ☒ uporabiti ☒ predvsem za zagotovitev ustreznih in inovativnih načinov financiranja, da bi se pospešile naložbe v ⇒ energijsko učinkovitost stavb ↩ ukrepe s področja energetske učinkovitosti. Imeli bi lahko pomembno vlogo pri razvoju nacionalnih, regionalnih in lokalnih skladov, instrumentov ali mehanizmov za energetske ☒ energijsko ☒ učinkovitost, ki nudijo take možnosti financiranja zasebnim lastnikom ☒ nepremičnin ☒, malim in srednje

⁴³ Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021).

⁴⁴ Uredba (EU) 2021/523 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. marca 2021 o vzpostavitvi Programa InvestEU in spremembi Uredbe (EU) 2015/1017 (UL L 107, 26.3.2021, str. 30).

⁴⁵ UL L 210, 31.7.2006, str. 1.

⁴⁶ UL L 116, 9.5.2009, str. 18.

~~velikim~~ podjetjem ter podjetjem za ~~energetsko učinkovite~~ storitve ☒ v zvezi z energijsko učinkovitostjo ☒.

↓ novo

- (46) Finančni mehanizmi, spodbude in mobilizacija finančnih institucij za energijske prenove stavb bi morali biti v središču nacionalnih načrtov prenove stavb, države članice pa bi jih morale dejavno spodbujati. Taki ukrepi bi morali vključevati spodbujanje hipotekarnih kreditov za energijsko učinkovitost za certificirano energijsko učinkovito prenovo stavb, spodbujanje naložb javnih organov v energijsko učinkovit stavbni fond, na primer z javno-zasebnimi partnerstvi ali pogodbami za zagotavljanje prihranka energije, ali zmanjšanje zaznanega tveganja naložb.
- (47) Financiranje samo ne bo dovolj za pokritje potreb po prenovi. Poleg financiranja je za zagotovitev pravega omogočitenega okvira in odpravo ovir za prenovo nepogrešljivo vzpostaviti dostopna in pregledna svetovalna orodja in instrumente pomoči, kot so točke „vse na enem mestu“, ki ponujajo celostne storitve energijske prenove ali posrednike, ter izvajati druge ukrepe in spodbude, denimo tiste iz pobude Komisije o pametnem financiranju pametnih stavb.
- (48) Energijsko neučinkovite stavbe so pogosto povezane z energijsko revščino in socialnimi težavami. Ranljiva gospodinjstva so še posebej izpostavljena naraščajočim cenam energije, saj večji delež svojega proračuna porabijo za energente. Z zniževanjem previsokih računov za energijo lahko prenova stavb pomaga ljudem iz energijske revščine in jo tudi prepreči. Hkrati prenova stavb ni brezplačna in bistveno je poskrbeti za to, da so socialni učinki stroškov prenove stavb, zlasti na ranljiva gospodinjstva, pod nadzorom. V valu prenove ne bi smel biti nihče prezrt in bi ga bilo treba izkoristiti kot priložnost za izboljšanje položaja ranljivih gospodinjstev, zagotoviti pa bi bilo treba tudi pravičen prehod na podnebno nevtralnost. Zato bi morale biti finančne spodbude in drugi ukrepi politike prednostno usmerjeni v ranljiva gospodinjstva, ljudi, ki jih je prizadela energijska revščina, in tiste, ki živijo v socialnih stanovanjih, države članice pa bi morale sprejeti ukrepe za preprečevanje izselitev zaradi prenove. Predlog Komisije za priporočilo Sveta o zagotavljanju pravičnega prehoda na podnebno nevtralnost določa skupni okvir in skupno razumevanje celovitih politik in naložb, potrebnih za zagotovitev pravičnega prehoda.

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 20

~~Da bi bila Komisija ustrezno obveščena, bi morale države članice oblikovati sezname obstoječih in predlaganih ukrepov, vključno s finančnimi, ki jih ta direktiva sicer ne zahteva, vendar pa spodbujajo uresničevanje ciljev te direktive. Med obstoječe in predlagane ukrepe s seznamov držav članic lahko spadajo predvsem ukrepi za zmanjšanje obstoječih pravnih in tržnih ovir ter spodbujanje naložb in/ali druge dejavnosti za povečanje energetske učinkovitosti novih in obstoječih stavb, s čimer bi se morebiti zmanjšalo pomanjkanje energije. Ti ukrepi bi lahko zajemali brezplačno ali subvencionirano tehnično pomoč in svetovanje, neposredne subvencije, sheme subvencioniranih posojil ali posojila z nizkimi obrestnimi merami, sheme pomoči in sheme garancij za posojila, vendar na to niso omejeni. Javni organi in druge institucije, ki pripravljajo navedene ukrepe finančne narave, bi lahko povezali uporabo teh ukrepov z navedeno energetsko učinkovitostjo in priporočili iz energetskih izkaznic.~~

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 21

~~Da bi omejili obremenitev držav članic glede poročanja, bi morale biti omogočene, da se poročila iz te direktive vključijo v akcijske načrte energetske učinkovitosti iz člena 14(2) Direktive 2006/32/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2006 o učinkovitosti rabe končne energije in o energetskih storitvah⁴⁷. Javni sektor v posamezni državi članici bi moral biti vodilen na področju energetske učinkovitosti stavb in bi morali zato nacionalni načrti določiti bolj ambiciozne cilje za stavbe, ki jih uporabljajo javni organi.~~

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 22
(prilagojeno)
⇒ novo

(49) ⇒ Da bi morebitnim kupcem ali najemnikom omogočili, da že v zgodnji fazi upoštevajo energijsko učinkovitost stavb, bi morale imeti stavbe ali stavbne enote, ki so naprodaj ali se oddajajo v najem, energijsko izkaznico, razred energijske učinkovitosti in indikator pa bi morala biti navedena v vseh oglasih. ⇐ Morebitni kupec ☒ ali ☒ in najemnik stavbe ali stavbne enote bi morala v ~~energetski~~ ☒ ~~energijski~~ ☒ izkaznici stavbe dobiti pravilne informacije o ~~energetski~~ ☒ ~~energijski~~ ☒ učinkovitosti stavbe ter praktične nasvete za izboljšanje te učinkovitosti. ~~Z informacijskimi kampanjami se lahko dodatno spodbudi lastnike ali najemnike k izboljšanju energetske učinkovitosti njihove stavbe ali stavbne enote. Lastnike in najemnike poslovnih stavb bi bilo treba tudi spodbuditi k izmenjavi informacij o dejanski porabi energije, da bi bil zagotovljen dostop do vseh podatkov, na podlagi katerih bi bile sprejete utemeljene odločitve o potrebnih izboljšavah.~~ ~~Energetska~~ ☒ ~~Energijska~~ ☒ izkaznica bi morala poleg tega ~~zagotoviti~~ ☒ vsebovati ☒ informacije o ~~dejanskem vplivu ogrevanja in hlajenja na energetske~~ potrebe stavbe, ~~njeni~~ porabi primarne energije ⇒ stavbe, o proizvodnji energije iz obnovljivih virov ⇐ in njenih ⇒ obratovalnih ⇐ emisijah ⇒ toplogrednih plinov ⇐ ogljikovega dioksida.

↓ novo

(50) Spremljanje stavbnega fonda olajšujejo razpoložljivi podatki, zbrani z digitalnimi orodji, s čimer se zmanjšajo upravni stroški. Zato bi bilo treba vzpostaviti nacionalne podatkovne zbirke o energijski učinkovitosti stavb, informacije v njih pa bi bilo treba posredovati opazovalnici EU za stavbni fond.

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 23

~~Javni organi bi morali biti zgled in bi si morali prizadevati za izvajanje priporočil, vključenih v energetske izkaznice. Države članice bi morale v nacionalne načrte vključiti ukrepe, s katerimi bi javne organe podprle, da bi čim prej izboljšali energetske učinkovitosti in izvedli priporočila, vključena v energetske izkaznice, takoj ko bo to mogoče.~~

⁴⁷

UL L 114, 27.4.2006, str. 64.

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 24
(prilagojeno)
⇒ novo

- (51) Stavbe, ki jih uporabljajo javni organi, in stavbe, v katerih se pogosto zadržuje javnost, bi morale biti vzgled s tem, da kažejo upoštevanje okoljskega in energetskega vidika, zato bi bilo treba za te stavbe zahtevati redno ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ certificiranje. Posredovanje informacij o ~~energetski~~ ☒ energijski ☒ učinkovitosti javnosti bi bilo treba okrepiti z ~~javnim~~ ☒ jasno vidnim ☒ prikazom teh ~~energetskih~~ ☒ energijskih ☒ izkaznic, zlasti v zgradbah določene velikosti, ki jih uporabljajo javni organi ali v katerih se pogosto zadržuje javnost, kot so ⇒ mestne hiše, šole, ⇐ trgovine, nakupovalni centri, supermarketi, restavracije, gledališča, banke in hoteli.

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 25
(prilagojeno)

- (52) V zadnjih letih smo v evropskih državah pričeli porastu števila klimatskih sistemov. To povzroča znatne težave ~~ob konicah porabe~~ ☒ v času največje obremenitve ☒, kar povečuje stroške za električno energijo in moti ~~energetsko ravnovesje~~ ☒ energijsko bilanco ☒. Prednost bi morale imeti strategije, s katerimi se izboljšujejo toplotne lastnosti stavb v poletnem obdobju. Zato bi se bilo treba osredotočiti na ukrepe za preprečevanje pregrevanja, kot so senčenje in zadostna toplotna zmogljivost v konstrukciji stavbe, ter nadaljnji razvoj in uporabo pasivnih tehnik hlajenja, predvsem takih, ki izboljšujejo notranje klimatske pogoje in mikroklimo okoli stavb.

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 26
(prilagojeno)
⇒ novo

- (53) Redno vzdrževanje in pregledovanje ogrevalnih ⇒ , prezračevalnih ⇐ in klimatskih sistemov s strani usposobljenega osebja prispeva skladno s tehničnimi specifikacijami k ohranjanju njihove pravilne nastavitve in na ta način zagotavlja optimalno delovanje z okoljskega, varnostnega in ~~energetskega~~ ☒ energijskega ☒ vidika. Celotni ogrevalni ⇒ , prezračevalni ⇐ in klimatski sistem bi bilo treba med njegovim življenjskim ciklom in zlasti pred zamenjavo ali nadgradnjo neodvisno ocenjevati v rednih časovnih presledkih. Da bi lastnikom in najemnikom stavb zmanjšale upravno breme, bi si morale države članice prizadevati za čim boljšo povezavo med pregledi in certificiranjem.

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 27
(prilagojeno)
⇒ novo

- (54) Skupen pristop k ~~energetski~~ ☒ pripravi energijskih ☒ izkaznic stavb ⇒ , izkazom o prenovi stavb, indikatorjem pripravljenosti na pametne sisteme ⇐ in pregledovanju ogrevalnih in klimatskih sistemov, ki ~~na njih~~ ☒ izvajajo usposobljeni in/ali ~~pooblaščen~~ ☒ ⇒ potrjeni ⇐ strokovnjaki, katerih neodvisnost je treba zagotoviti na podlagi objektivnih kriterijev, ~~bo~~ ☒ prispevali k enakim pogojem v zvezi s prizadevanji držav članic glede varčevanja z energijo v stavbah in bo morebitnim lastnikom ali

uporabnikom omogočil preglednost glede ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti na nepremičninskem trgu Unije. Da bi zagotovili kakovost ~~energetskih~~ ☒ energijskih ☒ izkaznic $\Rightarrow$, izkazov o prenovi stavb, indikatorjev pripravljenosti na pametne sisteme $\Leftarrow$ ter pregleda ogrevalnih in klimatskih sistemov v Uniji, bi moral biti v vsaki državi članici vzpostavljen neodvisen nadzorni mehanizem.

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 28
(prilagojeno)

- (55) Ker so lokalne in regionalne oblasti ključne za uspešno izvajanje te direktive, bi se bilo treba z njimi, če in kadar je to potrebno ~~in~~ v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo, posvetovati glede vprašanj načrtovanja, razvoja programov za informiranje in usposabljanje ter programov ~~osveščanja~~ ozaveščanja ter glede izvajanja te direktive na nacionalni ali regionalni ravni, ter jih v to vključiti. S takimi posvetovanji se lahko tudi spodbudi priprava ustreznih navodil, v skladu s katerimi izvajajo lokalni načrtovalci in gradbeni inšpektorji potrebne naloge. Države članice bi morale arhitektom in načrtovalcem tudi omogočiti, da lahko pri načrtovanju, ~~zasnovi~~ ☒ projektiranju ☒, gradnji in prenovi industrijskih ali stanovanjih površin ustrezno preučijo najboljšo kombinacijo med izboljšavami na področju ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti, uporabo energije iz obnovljivih virov in uporabo daljinskega ogrevanja in hlajenja, ter jih pri tem spodbujati.

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 29
(prilagojeno)

- (56) Inštalaterji in gradbeniki so ključni za uspešno izvajanje te direktive. Zato bi morale zadostno število inštalaterjev in gradbenikov z usposabljanjem in prek drugih ukrepov pridobiti ustrezno strokovno znanje za nameščanje in vgradnjo ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovite tehnologije in tehnologije ☒ za energijo iz ☒ obnovljivih virov ~~energije~~.

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 30

~~Države članice bi morale upoštevati Direktivo 2005/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. septembra 2005 o priznavanju poklicnih kvalifikacij⁴⁸ glede medsebojnega priznavanja poklicnih strokovnjakov, ki jih obravnava ta direktiva. Komisija pa bi morala še naprej izvajati dejavnosti iz programa Inteligentna energija Evropa v zvezi s smernicami in priporočili za standarde usposabljanja takšnih poklicnih strokovnjakov.~~

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 31
(prilagojeno)

~~Zaradi večje preglednosti energetske učinkovitosti na trgu Unije z nestanovanjskimi nepremičninami bi bilo treba določiti enotne pogoje za prostovoljno skupno shemo certificiranja za energetsko učinkovitost nestanovanjskih stavb. V skladu s členom 291 PDEU se splošna pravila in načela, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije, določijo vnaprej z uredbo, sprejeto po rednem zakonodajnem postopku.~~

⁴⁸

UL L 255, 30.9.2005, str. 22.

~~Dokler navedena nova uredba ne bo sprejeta, se še naprej uporablja Sklep Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil⁴⁹, razen regulativnega postopka s pregledom, ki se ne uporablja.~~

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 32
(prilagojeno)

⇒ novo

- (57) ☒ Da bi se uresničil cilj izboljšanja energijske učinkovitosti stavb, bi bilo treba na Komisijo ☒ ~~Komisijo bi bilo treba pooblastiti, da~~ v skladu s členom 290 PDEU ☒ prenesti pooblastilo za sprejemanje ☒ ~~sprejme delegirane akte~~^{ov} v zvezi s prilagoditvijo določenih delov splošnega okvira iz Priloge I tehničnemu napredku, ~~in~~ določitvijo metodološkega okvira za izračunavanje stroškovno optimalnih ravni za minimalne zahteve glede ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti ⇒, prilagajanjem pragov za brezemisijske stavbe in izračun metodologije za potencial za globalno segrevanja v celotnem življenjskem ciklu, ustanovitvijo skupnega evropskega okvira za izkaze o prenovi stavb in shemo Unije za razvrščanje stavb glede na pripravljenost na pametne sisteme ⇐. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje ~~opravi ustrezna posvetovanja~~, vključno na ravni strokovnjakov ☒, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje⁵⁰. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov ☒.

↓ novo

- (58) Da bi zagotovila učinkovito izvajanje določb iz te direktive, Komisija podpira države članice z različnimi orodji, kot je instrument za tehnično podporo⁵¹, ki zagotavlja prilagojeno tehnično strokovno znanje za pripravo in izvajanje reform, vključno s tistimi za povečanje letne stopnje energijske prenove stanovanjskih in nestanovanjskih stavb do leta 2030 ter spodbujanje celovite energijske prenove. Tehnična podpora se na primer nanaša na krepitev upravne zmogljivosti, podporo razvoju in izvajanju politik ter izmenjavo ustreznih dobrih praks.

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 33
(prilagojeno)

⇒ novo

- (59) Ker ~~celja~~ ☒ ciljev ☒ te direktive, to je večje ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti stavb ⇒ in zmanjšanja emisij toplogrednih plinov iz stavb ⇐, zaradi zapletenosti stavbnega sektorja in ~~nesposobnosti~~ ☒ nezmožnosti ☒ nacionalnih stanovanjskih trgov, da se ustrezno spopadejo z izzivi ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti, države članice ☒ same ☒ ne morejo zadovoljivo doseči ~~in ker~~ ☒,

⁴⁹ ~~UL L 184, 17.7.1999, str. 23.~~

⁵⁰ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

⁵¹ Uredba (EU) 2021/240 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. februarja 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za tehnično podporo (UL L 57, 18.2.2021, str. 1).

temveč se ~~te cilje~~ zaradi obsega in učinkov ukrepa lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. Skladno z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne prekoračuje okvirov, ki so potrebni za doseganje ~~navedenega cilja~~ navedenih ciljev.

↓ novo

- (60) Pravna podlaga te pobude je člen 194(2) PDEU, ki Unijo pooblašča, da določi ukrepe, potrebne za doseganje ciljev Unije v zvezi z energetske politiko. Predlog prispeva k ciljem energetske politike Unije iz člena 194(1) PDEU, zlasti k izboljšanju energijske učinkovitosti stavb in zmanjšanju njihovih emisij toplogrednih plinov, kar prispeva k ohranjanju in izboljšanju okolja.

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 36
(prilagojeno)
⇒ novo

- (61) V skladu s točko ~~4434~~ Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje⁵², ~~se~~ bi morale države članice ~~poziva, da~~ za lastne potrebe in v interesu Unije pripravijo tabele, ki kar najbolj nazorno prikazujejo korelacijo med to direktivo in ukrepi za prenos, ter ~~da~~ te tabele objaviti ~~je~~. ⇒ V skladu s Skupno politično izjavo držav članic in Komisije z dne 28. septembra 2011 o obrazložitenih dokumentih se države članice zavezujejo, da bodo v upravičenih primerih obvestilu o ukrepih za prenos priložile enega ali več dokumentov, v katerih se pojasni razmerje med elementi direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. V zvezi s to direktivo zakonodajalec meni, da je predložitev takih dokumentov upravičena, zlasti po sodbi Sodišča Evropskih skupnosti v zadevi Komisija proti Belgiji (zadeva C-543/17). ⇐

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 34
(prilagojeno)

- (62) Obveznost prenosa te direktive v nacionalno zakonodajo bi morala biti omejena na tiste določbe, ki predstavljajo vsebinsko spremembo v primerjavi ~~z~~ s predhodno direktivo ~~Direktivo 2002/91/ES~~. Obveznost prenosa nespremenjenih določb ~~je določena z navedeno~~ izhaja iz predhodne ~~direktive~~.

↓ 2010/31/EU uvodna izjava 35
(prilagojeno)

- (63) Ta direktiva ne bi smela posegati v obveznosti držav članic v zvezi z roki za prenos v nacionalno pravo in ~~za~~ datumi ~~začetka~~ uporabe ~~Direktive 2002/91/ES~~. ~~direktiv~~ iz Priloge VIII, del B.

52

UL C 321, 31.12.2003, str. 1.

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Vsebina

1. Ta direktiva ob upoštevanju zunanjih klimatskih in lokalnih pogojev ter notranjih klimatskih zahtev in stroškovne učinkovitosti spodbuja izboljšanje ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti stavb v Uniji ⇒ in zmanjšanje emisij toplogrednih plinov iz stavb ⇐ ⇒, da bi do leta 2050 dosegli brezemisijski stavbni fond ⇐.

2. Ta direktiva določa zahteve v zvezi s:

- (a) skupnim splošnim okvirom metodologije za izračunavanje celovite ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti stavb in stavbnih enot;
- (b) uporabo minimalnih zahtev glede ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti novih stavb in novih stavbnih enot;
- (c) uporabo minimalnih zahtev glede ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti:
 - (i) obstoječih stavb, ☒ in ☒ stavbnih enot ~~ali elementov stavb~~, na katerih potekajo ~~velika prenovitvena dela~~ ☒ večja prenova ☒;
 - (ii) elementov stavb, ki so del ovoja stavbe in imajo znaten vpliv na ~~energetske~~ ☒ energijsko ☒ učinkovitost ovoja stavbe, kadar se ti ~~nadomestijo z boljšimi~~ ☒ nadgradijo ☒ ali zamenjajo; ~~in~~
 - (iii) tehničnih stavbnih sistemov, kadar so ti vgrajeni, zamenjani ali nadgrajeni;

- (d) uporabo minimalnih standardov energijske učinkovitosti za obstoječe stavbe in stavbne enote;
- (e) izkazi o prenovi stavb;
- (f) nacionalnimi načrti prenove stavb;
- (g) infrastrukturo za trajnostno mobilnost v stavbah in ob njih ter
- (h) pametnimi stavbami;

- ~~(d) nacionalnimi načrti za povečanje števila skoraj nič energijskih stavb;~~
- ~~(ie)~~ ~~energetskim~~ certificiranjem ☒ energijske učinkovitosti ☒ stavb ali stavbnih enot;
- ~~(jf)~~ rednimi pregledi ogrevalnih ⇒, prezračevalnih ⇐ in klimatskih sistemov v stavbah; ~~in~~

(ke) neodvisnimi nadzornimi sistemi za ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ izkaznice ☐, izkaze o prenovi stavb, indikatorje pripravljenosti na pametne sisteme ☐ in poročila o pregledu.

3. Zahteve, določene v tej direktivi, so minimalne zahteve in nobeni od držav članic ne preprečujejo ohranjanja ali uvedbe strožjih ukrepov. Takšni ukrepi so skladni s ☒ PDEU ☒ ~~Pogodbo o delovanju Evropske unije~~. Ukrepi se uradno sporočijo Komisiji.

Člen 2

Opredelitev pojmov

~~Za namene te direktive~~ ☒ V tej direktivi ☒ se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. „stavba“ pomeni krito konstrukcijo s stenami, v kateri se uporablja energija za zagotavljanje notranjih klimatskih pogojev;

↓ novo

2. „brezemisijska stavba“ pomeni stavbo z zelo visoko energijsko učinkovitostjo, kot je določena v skladu s Prilogo I, pri kateri je zelo nizka količina še vedno potrebne energije v celoti pokrita z energijo iz obnovljivih virov, proizvedeno na kraju samem, iz skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov v smislu Direktive (EU) 2018/2001 [spremenjena direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov] ali iz sistema daljinskega ogrevanja in hlajenja v skladu z zahtevami iz Priloge III;

↓ 2010/31/EU (prilagojeno)

☐ novo

~~32.~~ „skoraj ničenergijska stavba“ pomeni stavbo z zelo visoko ~~energetske~~ ☒ energijsko ☒ učinkovitostjo, ~~kot je~~ določena v skladu s Prilogo I~~2~~ ☐, ki ne sme biti nižja od stroškovno optimalne ravni za leto 2023, ki jo sporočijo države članice v skladu s členom 6(2), in pri kateri ☐ ~~Za skoraj nič potrebne energije oziroma zelo majhno količino potrebne energije bi v zelo veliki meri morala zadostovati~~ ☒ zadostuje ☒ energija iz obnovljivih virov, vključno z energijo iz obnovljivih virov, proizvedeno na kraju samem ali v bližini;

↓ novo

4. „minimalni standardi energijske učinkovitosti“ pomenijo pravila, po katerih morajo obstoječe stavbe izpolnjevati zahtevo glede energijske učinkovitosti kot del obsežnega načrta prenove stavbnega fonda ali na sprožilni točki na trgu (prodaja ali najem) v določenem časovnem obdobju ali na določen datum, kar spodbudi prenovo obstoječih stavb;

5. „javni organi“ pomenijo javne naročnike, kakor so opredeljeni v členu 2(1) Direktive 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁵³;

⁵³ UL L 94, 28.3.2014, str. 65.

↓ 2018/844 člen 1(1)(a)
(prilagojeno)
⇒ novo

63. „tehnični stavbni sistem“ pomeni tehnično opremo stavbe ali stavbne enote, ki omogoča ogrevanje in hlajenje prostorov, prezračevanje, sanitarno toplo vodo, vgrajeno razsvetljavo, avtomatizacijo in ~~nadzor~~ ☒ krmiljenje ☒ stavbe, proizvodnjo ⇒ in shranjevanje ⇐ ~~električne energije~~ ⇒ energije iz obnovljivih virov ⇐ na kraju samem ali kombinacijo navedenega, vključno s tistimi sistemi, ki uporabljajo energijo iz obnovljivih virov;

↓ 2018/844 člen 1(1)(b)
(prilagojeno)

73a. „☒ stavbni avtomatizacijski in krmilni ☒ sistem ~~za avtomatizacijo in nadzor stavb~~“ pomeni sistem, ki vključuje vse proizvode, programsko opremo in inženirske storitve, ki lahko s samodejnim ~~nadzorom~~ ☒ krmiljenjem ☒ in omogočanjem ročnega upravljanja tehničnih stavbnih sistemov podpirajo ~~energetske~~ ☒ energijsko ☒ učinkovito, gospodarno in varno delovanje teh tehničnih stavbnih sistemov;

↓ 2010/31/EU (prilagojeno)

84. „~~energetska~~ ☒ energijska ☒ učinkovitost stavbe“ pomeni izračunano ali ~~izmerjeno~~ ☒ odčitano ☒ količino energije, potrebno za zadovoljevanje potreb po energiji, povezanih z običajno uporabo stavbe, ki med drugim vključuje energijo za ogrevanje, hlajenje, prezračevanje, toplo vodo in razsvetljavo;

95. „primarna energija“ pomeni energijo iz obnovljivih in neobnovljivih virov, ki ni bila pretvorjena ali spremenjena;

↓ novo

10. „faktor primarne energije iz neobnovljivih virov“ pomeni primarno energijo iz neobnovljivih virov za dani nosilec energije, vključno z dobavljeno energijo in izračunanimi splošnimi stroški dobave energije do krajev uporabe, deljeno z dobavljeno energijo;

11. „faktor primarne energije iz obnovljivih virov“ pomeni primarno energijo iz obnovljivih virov na kraju samem, iz bližnjih ali oddaljenih virov, ki se dobavi prek danega nosilca energije, vključno z dobavljeno energijo in izračunanimi splošnimi stroški dobave energije do krajev uporabe, deljeno z dobavljeno energijo;

12. „faktor primarne energije skupaj“ pomeni ponderirano vsoto faktorjev primarne energije iz obnovljivih in neobnovljivih virov za dani nosilec energije;

↓ 2010/31/EU (prilagojeno)
⇒ novo

136. „energija iz obnovljivih virov“ pomeni energijo iz obnovljivih nefosilnih virov, predvsem vetra, sonca ⇒ (sončna toplotna in sončna fotovoltaična) ⇐, ~~aerotermalne,~~

☒ in ☒ geotermalne ☒ energije ☒, ~~hidrotermalne energije~~ ⇒ energije okolice, plimovanja, valovanja ☒ ter druge ☒ energije oceanov, vodne energije, biomase, deponijskega plina, plina iz ~~komunalnih~~ čistilnih naprav ☒ za odpadne vode ☒ in bioplina~~ov~~;

147. „ovoj stavbe“ pomeni vgrajene elemente stavbe, ki ločujejo njeno notranjost od zunanjega okolja;
158. „stavbna enota“ pomeni del, nadstropje ali stanovanje znotraj stavbe, ki je namenjen ali spremenjen za ločeno uporabo;
169. „element stavbe“ pomeni tehnični stavbni sistem ali element ovoja stavbe;

↓ novo

17. „stanovanje“ pomeni sobo ali več sob v trajni stavbi ali njenem gradbeno ločenem delu, ki je namenjeno za bivanje enega zasebnega gospodinjstva skozi vse leto;
18. „izkaz o prenovi stavbe“ pomeni dokument, v katerem je določen prilagojen časovni načrt za prenovo določene stavbe v več korakih, s katero se bo znatno izboljšala njena energijska učinkovitost;
19. „celovita prenova“ pomeni prenovo, s katero se stavba ali stavbna enota
- (a) pred 1. januarjem 2030: spremeni v skoraj ničenergijsko stavbo;
 - (b) po 1. januarju 2030: spremeni v brezemisijsko stavbo;
20. „postopna celovita prenova“ pomeni celovito prenovo, izvedeno v več korakih, v skladu s koraki, določenimi v izkazu o prenovi stavbe v skladu s členom 10;

↓ 2010/31/EU (prilagojeno)

2140. „večja prenova“ pomeni prenovo stavbe, kjer:
- (a) skupni stroški prenove ovoja stavbe ali tehničnih stavbnih sistemov presegajo 25 % vrednosti stavbe brez vrednosti zemljišča, na katerem ta stoji; ~~ali~~
 - (b) se prenavlja več kot 25 % površine ovoja stavbe;
- Države članice lahko izbirajo med možnostjo (a) ali (b);

↓ novo

22. „obratovalne emisije toplogrednih plinov“ pomenijo emisije toplogrednih plinov, povezane s porabo energije tehničnih stavbnih sistemov med uporabo in obratovanjem stavbe;
23. „emisije toplogrednih plinov v celotnem življenjskem ciklu“ pomenijo skupne emisije toplogrednih plinov, povezane s stavbo na vseh stopnjah njenega življenjskega cikla, od zasnove stavbe (pridobivanje materialov, ki se uporabljajo pri gradnji stavbe) do proizvodnje in predelave materialov in stopnje obratovanja stavbe ter do njenega konca (razgradnja stavbe in ponovna uporaba, recikliranje, druga predelava in odstranjevanje njenih materialov);

24. „potencial za globalno segrevanje (GWP) v celotnem življenjskem ciklu“ pomeni indikator, ki količinsko opredeljuje potencial stavbe za globalno segrevanje v njenem celotnem življenjskem ciklu;
25. „razdeljene spodbude“ pomenijo razdeljene spodbude, kot so opredeljene v členu 2(52) [prenovljene direktive o energijski učinkovitosti];
26. „energijska revščina“ pomeni energijsko revščino, kot je opredeljena v členu 2(49) [prenovljene direktive o energijski učinkovitosti];
27. „ranljiva gospodinjstva“ pomenijo energijsko revna gospodinjstva ali gospodinjstva, vključno z gospodinjstvi z nižjimi srednjimi dohodki, ki so še posebej izpostavljena visokim stroškom energije in nimajo sredstev za prenovo stavbe, ki jo uporabljajo;

↓ 2010/31/EU (prilagojeno)

- ~~2844~~. „evropski standard“ pomeni standard, ki ga sprejme Evropski odbor za standardizacijo, Evropski odbor za elektrotehnično standardizacijo ali Evropski inštitut za telekomunikacijske standarde, in je dostopen javnosti;
- ~~2942~~. „~~energetska~~ ☒ energijska ☒ izkaznica“ pomeni potrdilo, ki ga priznava država članica ali pravna oseba, ki jo ta določi, in v katerem je navedena ~~energetska~~ ☒ energijska ☒ učinkovitost stavbe ali stavbne enote, izračunana po metodologiji, sprejeti v skladu s členom ~~43~~;
- ~~3043~~. „soproizvodnja“ pomeni postopek sočasne proizvodnje toplote in električne ~~in~~/ali mehanske energije;
- ~~3144~~. „stroškovno optimalna raven“ pomeni raven ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti, ki ~~je vodi v najnižje stroške~~ med ocenjenim ekonomskim življenjskim ciklom povezana z najnižjimi stroški, pri čemer:
- (a) se najnižji stroški določijo ob upoštevanju;

↓ novo

(i) kategorije in uporabe zadevne stavbe;

↓ 2010/31/EU

⇒ novo

- (ii) stroškov naložb, povezanih z energijo ⇒ , na podlagi uradnih napovedi ⇐ ;
- (iii) stroškov vzdrževanja in operativnih stroškov, ~~in~~ vključno s stroški energije, ~~energijskimi prihranki~~, ⇒ ob upoštevanju stroškov pravic do emisije toplogrednih plinov; ⇐

↓ novo

(iv) okoljskih in zdravstvenih eksternalij rabe energije;

↓ 2010/31/EU (prilagojeno)
⇒ novo

- (v) ~~kategorijske zadevne stavbe in~~ zaslužkov od proizvedene energije ⇒ na kraju samem ⇐, kjer je to primerno;
- (vi) ~~in stroškov odstranjevanja~~ ⇒ ravnanja z odpadki ⇐, kjer je to primerno; ~~in~~
- (b) vsaka država članica določi ocenjeni ekonomski življenjski cikel ☒ , ki se ☒ nanaša ~~se~~ na preostali ocenjeni ekonomski življenjski cikel stavbe, če so zahteve glede ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti določene za stavbo kot celoto, ali na ocenjeni ekonomski življenjski cikel elementa stavbe, če so zahteve glede ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti določene za elemente stavbe.

Stroškovno optimalna raven se nahaja v območju ravni učinkovitosti, kjer je analiza stroškov in koristi, izračunana med ocenjenim ekonomskim življenjskim ciklom, pozitivna;

↓ novo

32. „polnilno mesto“ pomeni polnilno mesto, kot je opredeljeno v členu 2(41) [Uredbe o infrastrukturi za alternativna goriva];
33. „izolirani mikrosistem“ pomeni vsak sistem s porabo, ki je v letu 2022 manjša od 500 GWh, kjer ni povezav z drugimi sistemi;
34. „pametno polnjenje“ pomeni pametno polnjenje, kot je opredeljeno v členu 2(14l) Direktive (EU) 2018/2001 [spremenjena direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov];
35. „dvosmerno polnjenje“ pomeni dvosmerno polnjenje, kot je opredeljeno v členu 2(14n) Direktive (EU) 2018/2001 [spremenjena direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov];
36. „standardi hipotekarnega portfelja“ pomenijo mehanizme za spodbujanje hipotekarnih posojilodajalcev k povečanju mediane energijske učinkovitosti portfelja stavb, zavarovanih s hipotekami, in spodbujanje potencialnih strank, da izboljšajo energijsko učinkovitost svojih nepremičnin v skladu z ambicijami Unije glede razogljičenja in ustreznimi energetske cilji na področju porabe energije v stavbah, pri čemer se opirajo na opredelitev trajnostnih gospodarskih dejavnosti v taksonomiji EU;
37. „digitalni dnevnik stavb“ pomeni skupno odložišče vseh zadevnih podatkov o stavbah, vključno s podatki o energijski učinkovitosti, kot so energijske izkaznice, izkazi o prenovi stavb in indikatorji pripravljenosti na pametne sisteme, ki olajšuje informirano odločanje in izmenjavo informacij v gradbenem sektorju med lastniki in stanovalci stavb, finančnimi institucijami in javnimi organi;

↓ 2010/31/EU (prilagojeno)

- ~~3815.~~ „klimatski sistem“ pomeni kombinacijo komponent, potrebnih za ~~zagotovitev~~ ☒ določeno vrsto ☒ obdelave zraka v zaprtih prostorih, ~~v katerih~~ ☒ s katero ☒ je temperaturo mogoče nadzorovati oziroma znižati;

↓ 2018/844 člen 1(1)(c)
(prilagojeno)
⇒ novo

- ~~3915a~~ „ogrevalni sistem“ pomeni kombinacijo komponent, potrebnih za določeno izvedbo obdelave zraka v zaprtih prostorih, s katero se dvigne temperatura;
- ~~4015b~~ „~~kurilna naprava~~ ☒ generator toplote ☒“ pomeni del ogrevalnega sistema, ki z enim ali več naslednjih procesov ustvarja koristno toploto ⇒ za vrste uporabe, opredeljene v Prilogi I ⇐:
- (a) zgorevanje goriv, na primer v kotlu;
 - (b) učinek na podlagi Joulovega zakona, do katerega pride v grelnih elementih ogrevalnega sistema z električno upornostjo;
 - (c) zajemanje toplote iz okoliškega zraka, iz izpušnega zraka od prezračevanja ali vodnih ali talnih virov toplote z uporabo toplotnih črpalk;
- ~~4115e~~ „pogodbeno zagotavljanje prihranka energije“ pomeni pogodbeno zagotavljanje prihranka energije, kot je opredeljeno v ~~točki 27~~ členu 2, točka 29, Direktive (EU) .../... [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti] ~~Direktive 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta~~⁵⁴;

↓ 2010/31/EU (prilagojeno)

- ~~4216~~ „kotel“ pomeni sklop telesa kotla in gorilca, ki je namenjen prenosu pri zgorevanju sproščene toplote na tekočino;
- ~~4317~~ „☒ efektivna ☒ nazivna izhodna moč“ pomeni maksimalno toplotno moč, izraženo v kW, za katero proizvajalec navede in zagotavlja, da jo je mogoče ob doseganju izkoristka, ki ga navede, doseči med neprekinjenim delovanjem;
- ~~18~~ „~~toplotna črpalka~~“ pomeni stroj, napravo ali sistem, ki prenaša toploto iz naravnega okolja (zrak, voda ali zemlja) v stavbo ali za uporabo v industriji s preusmeritvijo naravnega toka toplote, tako da potuje od nižje k višji temperaturi. Pri povratnih toplotnih črpalkah je možno tudi prehajanje toplote iz stavbe v naravno okolje;
- ~~4419~~ „daljinsko ogrevanje“ ali „daljinsko hlajenje“ pomeni distribucijo toplote v obliki pare, vroče vode ali ohlajenih tekočin iz centralnega proizvodnega vira prek omrežja do več zgradb ali lokacij za namene ogrevanja ali hlajenja prostorov ali za procesno ogrevanje ali hlajenje;

↓ novo

45. „uporabna tlorisna površina“ pomeni površino tal stavbe, ki je potrebna kot parameter za količinsko opredelitev posebnih pogojev uporabe, izraženih na enoto tlorisne površine, in za uporabo poenostavitev ter pravil za določanje območij in (pre)razporeditev;

⁵⁴

~~Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetski učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES (UL L 315, 14.11.2012, str. 1).~~

46. „referenčna tlorisna površina“ pomeni tlorisno površino, ki se uporablja kot referenčna velikost za oceno energijske učinkovitosti stavbe in je izračunana kot vsota uporabnih tlorisnih površin prostorov znotraj ovoja stavbe, določenega za oceno energijske učinkovitosti;
47. „meja ocenjevanja“ pomeni mejo, na kateri se meri ali izračuna dobavljena in oddana energija;
48. „na kraju samem“ pomeni prostore in zemljišče, na katerem stoji stavba, in stavbo samo;
49. „v bližini proizvedena energija iz obnovljivih virov“ pomeni energijo iz obnovljivih virov, proizvedeno na lokalni ali četrtni ravni območja ocenjene stavbe, ki izpolnjuje vse naslednje pogoje:
- (a) distribuira in uporablja se lahko le na tem območju na lokalni in četrtni ravni prek namenskega distribucijskega omrežja;
 - (b) omogoča izračun posebnega faktorja primarne energije, ki velja samo za energijo iz obnovljivih virov, proizvedeno na tem območju na lokalni ali četrtni ravni; in
 - (c) uporablja se lahko na kraju samem ocenjene stavbe prek namenske povezave z virom proizvodnje energije, pri čemer je za to namensko povezavo potrebna posebna oprema za varno oskrbo z energijo in njeno odčitavanje za lastno rabo v ocenjeni stavbi;
50. „storitve energijske učinkovitost stavb“ pomenijo storitve, kot so ogrevanje, hlajenje, prezračevanje, topla sanitarna voda in razsvetljava ter druge storitve, katerih raba energije se upošteva pri energijski učinkovitosti stavb;
51. „potrebe po energiji“ pomenijo energijo, s katero je treba oskrbeti klimatiziran prostor ali ki jo je treba iz njega odvesti, da bi v določenem časovnem obdobju vzdrževali zelene prostorske pogoje, pri čemer se ne upoštevajo morebitne neučinkovitosti tehničnega stavbnega sistema;
52. „raba energije“ pomeni vložek energije v tehnični stavbni sistem, ki zagotavlja storitve energijske učinkovitosti stavb, namenjen zadovoljevanju potrebe po energiji;
53. „lastna raba“ pomeni del energije iz obnovljivih virov, proizvedene na kraju samem ali v bližini, ki se uporablja v tehničnih sistemih na kraju samem za storitve energijske učinkovitosti stavb;
54. „druge rabe na kraju samem“ pomenijo energijo, ki se rabi na kraju samem za druge namene kot za storitve energijske učinkovitosti stavb in lahko vključuje naprave, razne in pomožne porabnike ali polnilna mesta za elektromobilnost;
55. „interval za izračun“ pomeni diskretni časovni interval, ki se uporablja za izračun energijske učinkovitosti;
56. „dobavljena energija“ pomeni energijo, izraženo na nosilec energije, ki se dovaja v tehnični stavbni sistem prek meje ocenjevanja, da se pokrijejo upoštevane uporabe ali proizvede oddana energija;
57. „oddana energija“ pomeni delež energije iz obnovljivih virov, izražen na nosilec energije in na faktor primarne energije, ki se odda v energetska omrežje, namesto da bi se porabila na kraju samem za lastno rabo ali drugo uporabo na kraju samem.

↓ 2018/844 člen 1(1)(d)

20. „mikro izdvojeni sistem“ pomeni mikro izdvojeni sistem, kot je opredeljen v točki 27 člena 2 Direktive 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁵⁵;

↓ 2018/844 člen 1(2)
(prilagojeno)

Člen 32a

☒ Nacionalni načrt prenove stavb ☒ ~~Dolgoročna strategija prenove~~

↓ 2018/1999 člen 53(1)(a)
(prilagojeno)
⇒ novo

1. Vsaka država članica oblikuje ~~dolgoročno strategijo prenove~~ ⇒ nacionalni načrt prenove stavb ⇐ ~~za podporo~~ ⇒, da zagotovi ⇐ prenovo nacionalnega fonda javnih in zasebnih stanovanjskih in nestanovanjskih stavb v visoko ~~energetsko~~ ☒ ~~energijsko~~ ☒ učinkovit in razogljičen stavbni fond do leta 2050, ~~v okviru katere bo spodbujala stroškovno učinkovito preobrazbo~~ ⇒ z namenom preobrazbe ⇐ obstoječih stavb v ~~skoraj nič energijske~~ ⇒ brezemisijске ⇐ stavbe.

~~Vsaka dolgoročna strategija prenove~~ ⇒ Vsak načrt prenove stavb ⇐ obsega:

↓ 2018/844 člen 1(2)
⇒ novo

(a) pregled nacionalnega stavbnega fonda ⇒ za različne vrste stavb, obdobja gradnje in tipe podnebja ⇐, ki – kakor je primerno – temelji na statističnem vzorčenju in ~~pričakovanem deležu prenovljenih stavb v letu 2020~~ ⇒ nacionalni podatkovni zbirki energijskih izkaznic v skladu s členom 19, pregled tržnih ovir in nedelovanja trga ter pregled zmogljivosti v gradbeništvu, sektorjih energijske učinkovitosti ter energije iz obnovljivih virov ⇐;

~~(b) opredelitev stroškovno učinkovitih pristopov k prenovi, ki je primerna vrsti stavb in podnebnemu pasu, ob upoštevanju morebitnih relevantnih sprožilnih točk, kjer je ustrezno, v življenjskem ciklu stavbe;~~

~~(c) politike in ukrepe za spodbujanje stroškovno učinkovite temeljite prenove stavb, vključno s postopno temeljito prenovi, in v podporo ciljnim stroškovno učinkovitim ukrepom in prenovi, na primer z uvedbo neobvezne sheme načrtov za prenovi stavbe;~~

~~(d) pregled politik in ukrepov za načrtno obravnavo segmentov nacionalnega stavbnega fonda z najslabšo energetsko učinkovitostjo, dle razdeljenih spodbud in~~

⁵⁵ Direktiva 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo in o razveljavitvi Direktive 2003/54/ES (UL L 211, 14.8.2009, str. 55).

~~nedelovanja trga ter oris relevantnih nacionalnih ukrepov za zmanjšanje energetske revščine;~~

~~(e) politike in ukrepe za vse javne stavbe;~~

~~(f) pregled nacionalnih pobud za spodbujanje pametnih tehnologij ter dobro povezanih stavb in skupnosti, pa tudi spretnosti in znanj ter izobraževanja v gradbenem sektorju in sektorju energetske učinkovitosti, ter~~

~~(g) z dokazi podprto oceno pričakovanih prihrankov energije in širših koristi, kot so denimo koristi za zdravje, varnost in kakovost zraka.~~

↓ novo

- (b) časovni načrt z nacionalno določenimi cilji in merljivimi kazalniki napredka za doseg cilja podnebne nevtralnosti do leta 2050, da bi zagotovili visoko energijsko učinkovit in razogljičen nacionalni stavbni fond ter preoblikovanje obstoječih stavb v brezemisijske stavbe do leta 2050;
- (c) pregled izvedenih in načrtovanih politik in ukrepov, s katerimi se podpira izvajanje časovnega načrta v skladu s točko (b), in
- (d) opis naložbenih potreb za izvajanje načrta prenove stavb, virov in ukrepov financiranja ter upravnih virov za prenovo stavb.

Časovni načrt iz točke (b) vključuje nacionalne cilje za leta 2030, 2040 in 2050 v zvezi z letno stopnjo energetske prenove, porabo primarne in končne energije nacionalnega stavbnega fonda ter zmanjšanjem operativnih emisij toplogrednih plinov v nacionalnem stavbnem fondu; posebne časovnice, v skladu s katerimi morajo stavbe do let 2040 in 2050 dosegati višje razrede energetske učinkovitosti od tistih iz člena 9(1), kar je v skladu s potjo preoblikovanja nacionalnega stavbnega fonda v brezemisijske stavbe; z dokazi podprto oceno pričakovanega prihranka energije in širših koristi; ter ocene prispevka načrta prenove stavb k doseganju zavezujočega nacionalnega cilja posamezne države članice glede emisij toplogrednih plinov v skladu z Uredbo (EU) .../... [revidirana uredba o porazdelitvi prizadevanj], ciljev Unije glede energetske učinkovitosti v skladu z Direktivo (EU) .../.... [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti], ciljev Unije glede energije iz obnovljivih virov, vključno z okvirnim ciljem glede deleža energije iz obnovljivih virov v stavbnem sektorju v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001 [spremenjena direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov], ter podnebne cilja Unije za leto 2030 in cilja podnebne nevtralnosti do leta 2050 v skladu z Uredbo (EU) 2021/1119.

2. Vsakih pet let vsaka država članica pripravi in Komisiji predloži osnutek svojega načrta prenove stavb, pri čemer uporabi predlogo iz Priloge II. Vsaka država članica predloži svoj osnutek načrta prenove stavb kot del svojega osnutka celovitega nacionalnega energetskega in podnebne načrta iz člena 9 Uredbe (EU) 2018/1999 in, kadar država članica predloži osnutek posodobljenega načrta, osnutek posodobljenega načrta iz člena 14 navedene uredbe. Z odstopanjem od člena 9(1) in člena 14(1) navedene uredbe države članice Komisiji do 30. junija 2024 predložijo prvi osnutek načrta prenove stavb.

↓ 2018/844 člen 1(2)

⇒ novo

~~2. Vsaka država članica v svoji dolgoročni strategiji prenove določi časovni načrt z ukrepi in na nacionalni ravni določenimi indikatorji za merjenje napredka, in sicer za~~

doseganje dolgoročnega cilja zmanjšanja emisij toplogrednih plinov v Uniji za 80-95 % do leta 2050 v primerjavi z letom 1990, da se zagotovi visoko energetska učinkovitost in razogljičen nacionalni stavbni fond in da se prispeva k stroškovno učinkovitemu preoblikovanju obstoječih stavb v skoraj nič-energijske stavbe. Časovni načrt vsebuje okvirne mejnike za leta 2030, 2040 in 2050 ter navaja, kako ti mejniki prispevajo k doseganju ciljev Unije glede energetske učinkovitosti v skladu z Direktivo 2012/27/EU.

3. Države članice v podporo mobilizaciji naložb v prenovo, potrebno za doseganje ciljev iz odstavka 1, zagotovijo lažji dostop do ustreznih mehanizmov za:

- (a) združevanje projektov, vključno z naložbenimi platformami ali skupinami, ter konzorcijev malih in srednjih podjetij, da bi vlagateljem omogočili dostop, potencialnim strankam pa ponudili rešitve v svežnju;
- (b) zmanjševanje zaznanega tveganja operacij za energetska učinkovitost za vlagatelje in zasebni sektor;
- (c) uporabo javnega financiranja za pridobivanje dodatnih naložb zasebnega sektorja ali obravnavo specifičnega nedeletovanja trga;
- (d) usmerjanje naložb v energetska učinkovita fonda javnih stavb v skladu s smernicami Eurostata, ter
- (e) dostopna in pregledna svetovalna orodja, kot so točke „vse na enem mestu“ za porabnike in svetovalne službe na področju energije, o zadevnih prenovah za izboljšanje energetske učinkovitosti in finančnih instrumentih.

4. Komisija zbira in razširja vsaj javnim organom primere najboljših praks glede uspešnih javnih in zasebnih programov financiranja prenove za izboljšanje energetske učinkovitosti ter informacije o shemah za združevanje majhnih projektov prenov za izboljšanje energetske učinkovitosti. Poleg tega opredeli in razširja primere najboljših praks glede finančnih spodbud za prenovo z vidika porabnika, pri čemer upošteva, da se stroškovna učinkovitost med državami članicami razlikuje.

35. Preden vsaka država članica Komisiji predloži svojo dolgoročno strategijo prenove ⇒ osnutek načrta prenove stavb ⇐, o njej njem opravi javno posvetovanje, ki služi kot prispevek k oblikovanju te strategije ⇒ tega načrta ⇐. ⇒ V javno posvetovanje so vključene zlasti lokalne in regionalne oblasti ter drugi socialno-ekonomski partnerji, vključno s civilno družbo in organi, ki delajo z ranljivimi gospodinjstvi. ⇐ Vsaka država članica svoji dolgoročni strategiji prenove ⇒ svojemu osnutku načrta prenove stavb ⇐ priloži povzetek rezultatov svojega javnega posvetovanja.

Vsaka država članica na vključujoč način določi modalitete za posvetovanje, ki se opravi med izvajanjem njene dolgoročne strategije prenove.

↓ novo

4. Komisija oceni nacionalne osnutke načrtov prenove stavb, zlasti ali:

- (a) so nacionalno določeni cilji dovolj ambiciozni in v skladu z nacionalnimi zavezami glede podnebja in energije, določenimi v celovitih nacionalnih energetskih in podnebnih načrtih;
- (b) politike in ukrepi zadostujejo za doseganje nacionalno določenih ciljev;
- (c) dodelitev proračunskih in upravnih virov zadostuje za izvajanje načrta;
- (d) je bilo javno posvetovanje v skladu z odstavkom 3 dovolj vključujoče in

(e) načrti izpolnjujejo zahteve iz odstavka 1 in ustrezajo predlogi iz Priloge II.

Komisija lahko po posvetovanju z odborom, ustanovljenim s členom 30, izda priporočila za posamezne države članice v skladu s členom 9(2) in členom 34 Uredbe (EU) 2018/1999.

Komisija lahko v zvezi s prvim osnutkom načrta prenove stavb državam članicam izda zanje pripravljena priporočila najpozneje šest mesecev po tem, ko je država članica predložila navedeni načrt.

5. Vsaka država članica v svojem končnem načrtu prenove stavb ustrezno upošteva vsa priporočila Komisije. Če zadevna država članica določenega priporočila ali znatnega dela priporočila ne upošteva, za to Komisiji poda svojo obrazložitev in jo objavi.

6. Vsakih pet let vsaka država članica Komisiji predloži svoj osnutek načrta prenove stavb, pri čemer uporabi predlogo iz Priloge II. Vsaka država članica predloži svoj načrt prenove stavb kot del svojega celovitega nacionalnega energetskega in podnebne načrta iz člena 3 Uredbe (EU) 2018/1999 in, kadar država članica predloži posodobljen načrt, posodobljen načrt iz člena 14 navedene uredbe. Z odstopanjem od člena 3(1) in člena 14(2) navedene uredbe države članice Komisiji do 30. junija 2025 predložijo prvi načrt prenove stavb.

↓ 2018/844 člen 1(2)
⇒ novo

~~76. Vsaka država članica svoji dolgoročni strategiji prenove~~ ⇒ svojem naslednjemu končnemu načrtu prenove stavb ⇐ priloži podrobnosti o izvajanju svoje najnovejše dolgoročne strategije prenove ⇒ ali načrta prenove stavb ⇐, ~~vključno z načrtovanimi politikami in ukrepi.~~ ⇒ Vsaka država članica navede, ali so njeni nacionalni cilji bili doseženi. ⇐

↓ novo

8. Vsaka država članica v svoja celovita nacionalna energetska in podnebna poročila o napredku v skladu s členoma 17 in 21 Uredbe (EU) 2018/1999 vključi informacije o izvajanju nacionalnih ciljev iz odstavka 1, točka (b), tega člena in o prispevku načrta prenove stavb k doseganju zavezujočega nacionalnega cilja države članice glede emisij toplogrednih plinov v skladu z Uredbo (EU) .../... [revidirana uredba o porazdelitvi prizadevanj], ciljev Unije glede energijske učinkovitosti v skladu z Direktivo (EU) .../... [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti], ciljev Unije glede energije iz obnovljivih virov, vključno z okvirnim ciljem glede deleža energije iz obnovljivih virov v stavbnem sektorju v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001 [spremenjena direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov], ter podnebne cilja Unije za leto 2030 in cilja podnebne nevtralnosti do leta 2050 v skladu z Uredbo (EU) 2021/1119.

↓ 2018/844 člen 1(2)

~~7. Vsaka država članica lahko v svoji dolgoročni strategiji prenove obravnava požarno varnost in tveganja, povezana z močno potresno dejavnostjo, ki vplivajo na prenove za izboljšanje energetske učinkovitosti in življenjsko dobo stavb.~~

↓ 2018/1999 člen 53(1)(b)

~~8. Dolgoročna strategija prenove vsake države članice se Komisiji predloži kot del končnega celovitega nacionalnega energetskega in podnebne načrta iz člena 3 Uredbe (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta⁵⁶. Z odstopanjem od člena 3(1) navedene uredbe se prva dolgoročna strategija za prenovo na podlagi odstavka 1 tega člena posreduje Komisiji do 10. marca 2020.~~

↓ 2010/31/EU (prilagojeno)
⇒ novo

Člen ~~43~~

Sprejetje metodologije za izračunavanje ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti stavb

Države članice uporabljajo metodologijo za izračunavanje ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti stavb v skladu s skupnim splošnim okvirom, določenim v Prilogi I.

~~Te~~ ☒ Navedena ☒ metodologija se sprejme na nacionalni ali regionalni ravni.

Člen ~~54~~

Določitev minimalnih zahtev glede ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da so minimalne zahteve glede ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti stavb ali stavbnih enot določene tako, da se dosežejo ☒ vsaj ☒ stroškovno optimalne ravni. ~~Energetska~~ ☒ Energijska ☒ učinkovitost se izračuna v skladu z metodologijo iz člena ~~43~~. Stroškovno optimalne ravni se izračunajo v skladu s primerjalnim metodološkim okvirjem iz člena ~~65~~, ~~ko bo okvir na voljo~~.

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da so pri zamenjavi ali nadgradnji elementov stavbe, da bi se dosegla ☒ vsaj ☒ stroškovno optimalna raven, določene minimalne zahteve glede ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti elementov stavbe, ki so del ovoja stavbe in precej vplivajo na ~~energetske~~ ☒ energijsko ☒ učinkovitost ovoja stavbe.

Pri določanju zahtev lahko države članice razlikujejo med novimi in obstoječimi stavbami ter med različnimi kategorijami stavb.

~~Te~~ ☒ Navedene ☒ zahteve upoštevajo splošne notranje klimatske pogoje, da ne pride do možnih negativnih učinkov, kot je neustrezno prezračevanje, in lokalne pogoje ter namembnost in starost stavbe.

⁵⁶

~~Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 328, 21.12.2018, str. 1).~~

~~Državi članici ni treba določiti tistih minimalnih zahtev glede energetske učinkovitosti, ki med ocenjenim ekonomskim življenjskim cikelom niso stroškovno učinkovite.~~

☒ Države članice pregledujejo svoje ☒ ~~M~~ minimalne zahteve glede ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti ~~se ponovno pregleda~~ v rednih časovnih presledkih, ki niso daljši od petih let, in ~~se~~ jih z namenom upoštevanja tehničnega napredka ~~na področju gradbeništva~~ ☒ v stavben sektorju ☒ $\Rightarrow$, rezultatov izračuna stroškovno optimalnih ravni iz člena 6 ter posodobljenih nacionalnih energetskih in podnebnih ciljev in politik $\Leftarrow$ po potrebi ~~posodobi~~ ☒ posodobijo ☒.

$\Downarrow$ novo

2. Države članice se lahko odločijo, da prilagodijo zahteve iz odstavka 1 za stavbe, ki so uradno zaščitene kot del zaščitene okolja ali zaradi njihovega posebnega arhitektonskega ali zgodovinskega pomena, če bi izpolnjevanje določenih minimalnih zahtev glede energijske učinkovitosti nesprejemljivo spremenilo njihovo značilnost ali izgled.

$\Downarrow$ 2010/31/EU (prilagojeno)

$\Rightarrow$ novo

32. Države članice se lahko odločijo, da ne bodo določile ali uporabljale zahtev iz odstavka 1 za naslednje kategorije stavb:

- ~~(a)~~ ~~stavbe, ki so uradno zaščitene kot del zaščitene okolja ali zaradi njihovega posebnega arhitektonskega ali zgodovinskega pomena, če bi izpolnjevanje določenih minimalnih zahtev glede energetske učinkovitosti nesprejemljivo spremenilo njihovo značilnost ali izgled;~~
- ~~(ab)~~ stavbe, ki se uporabljajo za obredne namene ali verske dejavnosti;
- ~~(be)~~ začasne objekte s časom uporabe dveh let ali manj, industrijske komplekse, delavnice in nestanovanjske kmetijske stavbe z majhno porabo energije ter nestanovanjske kmetijske stavbe, ki se uporabljajo v sektorju, zajetem v nacionalnem sektorskem sporazumu o ~~energetski~~ ☒ energijski ☒ učinkovitosti;
- ~~(cd)~~ stanovanjske stavbe, ki so uporabljene ali namenjene za uporabo, krajšo od štirih mesecev na leto, ali pa za omejeno letno uporabo s pričakovano porabo energije manj kot 25 % celoletne porabe;
- ~~(de)~~ samostojne stavbe s celotno uporabno tlorisno površino, manjšo od 50 m².

Člen 65

Izračunavanje stroškovno optimalnih ravni minimalnih zahtev glede ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti

1. ~~Komisija~~ Na Komisijo ☒ se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov ☒ ~~z delegiranimi akti~~ v skladu s členom ~~2923, 24 in 25~~ do 30. junija 2011 določi ☒ v zvezi s ☒ primerjalnim metodološkim okvirom za izračunavanje stroškovno optimalnih ravni ~~za~~ minimalnih zahtev glede ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti ~~za stavbe in elemente~~ stavb. $\Rightarrow$ Komisija do 30. junija 2026 pregleda primerjalni metodološki okvir za izračunavanje stroškovno optimalnih ravni minimalnih zahtev glede energijske učinkovitosti v obstoječih stavbah, na katerih poteka večja prenova, in za posamezne elemente stavb. $\Leftarrow$

Primerjalni metodološki okvir se določi v skladu s Prilogo VIII, pri tem pa se razlikuje med novimi in obstoječimi stavbami ter različnimi kategorijami stavb.

2. Države članice izračunajo stroškovno optimalne ravni ~~za minimalnih~~ zahteve glede ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti z uporabo primerjalnega metodološkega okvira, določenega v skladu z odstavkom 1, in ustreznih parametrov, kot so klimatske razmere in dejanska dostopnost energetske infrastrukture, ter primerjajo rezultate tega izračuna z veljavnimi minimalnimi zahtevami glede ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti.

Države članice Komisiji poročajo o vseh podatkih in predpostavkah, uporabljenih za ~~navedene~~ te izračune, in o rezultatih teh izračunov. Države članice ☒ posodablajo in ☒ predložijo Komisiji ta poročila v rednih časovnih presledkih, ki niso daljši od petih let. ~~Prvo poročilo se predloži do 30. junija 2012.~~ ☒ Prvo poročilo, ki temelji na revidiranem metodološkem okviru v skladu z odstavkom 1, se predloži do 30. junija 2028. ☒

3. Če rezultat primerjave, izvedene v skladu z odstavkom 2, pokaže, da so ☒ veljavne ☒ minimalne zahteve glede ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ ☒ več kot 15 % ☒ bistveno manj učinkovite od stroškovno optimalnih ravni ~~za minimalnih~~ zahteve glede ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti, zadevna država članica ☒ v poročilo ☒ Komisiji ~~to razliko pisno utemelji v poročilu~~ iz odstavka 2 ~~in v primeru, da te vrzeli ni mogoče utemeljiti, poročilu priloži~~ ☒ vključi ☒ načrt, v katerem opredeli ustrezne korake, s katerimi naj bi ~~do naslednjega pregleda~~ ☒ pregledala ☒ zahteve glede ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti, kakor je določeno v členu 54(1), ~~znatno zmanjšala vrzel~~.

4. Komisija objavi poročilo o napredku držav članic pri doseganju stroškovno optimalnih ravni ~~za minimalnih~~ zahteve glede ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti.

↓ 2018/844 člen 1(3)

Člen 76

Nove stavbe

↓ novo

1. Države članice zagotovijo, da so od naslednjih datumov nove stavbe brezemisijske stavbe v skladu s Prilogo III:

- (a) od 1. januarja 2027: nove stavbe, ki jih uporabljajo javni organi ali so v njihovi lasti, in
- (b) od 1. januarja 2030: vse nove stavbe.

↓ 2018/844 člen 1(3)
(prilagojeno)
☒ novo

~~1.~~ ☒ Do uporabe zahtev iz prvega pododstavka, ☒ Države članice ~~sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev~~ ☒ zagotovijo ☒ da ☒ so vse ☒ nove stavbe ☒ skoraj ničenergijske in ☒ izpolnjujejo minimalne zahteve glede ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti, določene v skladu s členom 54.

↓ novo

2. Države članice zagotovijo, da se potencial za globalno segrevanje (GWP) v celotnem življenjskem ciklu izračuna v skladu s Prilogo III in navede v energijski izkaznici stavbe:

- (a) od 1. januarja 2027: za vse nove stavbe z uporabno tlorisno površino, večjo od 2 000 kvadratnih metrov, in
- (b) od 1. januarja 2030: za vse nove stavbe.

3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 29 za dopolnitev te direktive, da se Priloga III prilagodi tehnološkemu napredku in inovacijam, da se določijo najvišji pragovi energijske učinkovitosti v Prilogi III za prenovljene stavbe in da se prilagodijo najvišji pragovi energijske učinkovitosti za brezemisijske stavbe.

4. Države članice v zvezi z novimi stavbami obravnavajo vprašanja zdravih notranjih klimatskih pogojev, prilagajanja podnebnim spremembam, požarne varnosti, tveganj, povezanih z močno potresno dejavnostjo, in dostopnosti za invalide. Države članice obravnavajo tudi odvzeme ogljika, povezane s shranjevanjem ogljika v stavbah ali na njih.

↓ 2018/844 člen 1(3)

~~2. Države članice pred začetkom gradnje novih stavb zagotovijo, da se upošteva tehnična, okoljska in ekonomska smotrnost visoko zmogljivih alternativnih sistemov, če so razpoložljivi.~~

↓ 2010/31/EU (prilagojeno)

Člen 87

Obstoječe stavbe

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se pri večji prenovi stavb ~~energetske~~ ☒ energijska ☒ učinkovitost stavbe ali njenih prenovljenih delov z namenom izpolnitve minimalnih zahtev glede ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti, določenih v skladu s členom 54, če je to tehnično, funkcionalno in ekonomsko izvedljivo, izboljša.

Navedene zahteve veljajo za prenovljeno stavbo ali stavbno enoto kot celoto. Poleg tega oziroma namesto tega lahko zahteve veljajo za prenovljene elemente stavb.

2. Države članice poleg tega sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da so pri nadgradnji ali zamenjavi elementov stavbe, ki ~~so~~ je del ovoja stavbe in precej vplivajo na ~~energetske~~ ☒ energijsko ☒ učinkovitost ovoja stavbe, izpolnjene minimalne zahteve glede ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti ☒ elementa stavbe ☒, če je to tehnično, funkcionalno in ekonomsko izvedljivo.

~~Države članice določijo te minimalne zahteve glede energetske učinkovitosti v skladu s členom 4.~~

↓ 2018/844 člen 1(4)
(prilagojeno)
⇒ novo

3. Države članice spodbujajo, da se pri večjih prenovah stavb upoštevajo visoko učinkoviti alternativni sistemi, če je to tehnično, funkcionalno in ekonomsko izvedljivo. Države članice ~~in~~ pri večjih prenovah stavb obravnavajo vprašanja zdravih notranjih klimatskih pogojev, prilagajanja podnebnim spremembam, požarne varnosti, tveganj, povezanih z močno potresno dejavnostjo, odstranjevanja nevarnih snovi, vključno z azbestom, in dostopnosti za invalide.

↓ novo

Člen 9

Minimalni standardi energijske učinkovitosti

1. Države članice zagotovijo, da:

- (a) stavbe in stavbne enote, ki so v lasti javnih organov, dosežejo najpozneje
 - (i) po 1. januarju 2027 vsaj razred energijske učinkovitosti F in
 - (ii) po 1. januarju 2030 vsaj razred energijske učinkovitosti E;
- (b) nestanovanjske stavbe in stavbne enote, ki niso v lasti javnih organov, dosežejo najpozneje
 - (i) po 1. januarju 2027 vsaj razred energijske učinkovitosti F in
 - (ii) po 1. januarju 2030 vsaj razred energijske učinkovitosti E;
- (c) stanovanjske stavbe in stavbne enote dosežejo najpozneje
 - (i) po 1. januarju 2030 vsaj razred energijske učinkovitosti F in
 - (ii) po 1. januarju 2033 vsaj razred energijske učinkovitosti E.

Države članice v svojem časovnem načrtu iz člena 3(1)(b) določijo posebne časovnice za stavbe iz tega odstavka, da bi do let 2040 in 2050 dosegle višje razrede energijske učinkovitosti v skladu s potjo preoblikovanja nacionalnega stavbnega fonda v brezemisijске stavbe.

2. Poleg minimalnih standardov energijske učinkovitosti, določenih v skladu z odstavkom 1, lahko vsaka država članica določi minimalne standarde energijske učinkovitosti za prenovo vseh drugih obstoječih stavb.

Kadar se minimalni standardi energijske učinkovitosti določijo, se pripravijo ob upoštevanju nacionalnega časovnega načrta in ciljev za leta 2030, 2040 in 2050 iz načrta posamezne države članice za prenovo stavb ter preoblikovanja nacionalnega stavbnega fonda v brezemisijске stavbe do leta 2050.

3. Države članice v skladu s členom 15 podpirajo skladnost z minimalnimi standardi energijske učinkovitosti z vsemi naslednjimi ukrepi:

- (a) zagotavljanje ustreznih finančnih ukrepov, zlasti tistih, ki so namenjeni ranljivim gospodinjstvom, ljudem, ki jih je prizadela energijska revščina ali

živijo v socialnih stanovanjih, v skladu s členom 22 Direktive (EU).../... [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti];

- (b) zagotavljanje tehnične pomoči, tudi prek točk „vse na enem mestu“;
- (c) oblikovanje integriranih shem financiranja;
- (d) odprava negospodarskih ovir, vključno z razdeljenimi spodbudami, in
- (e) spremljanje socialnih učinkov, zlasti na najranljivejše.

4. Kadar se stavba prenovi, da bi bila skladna z minimalnim standardom energijske učinkovitosti, države članice zagotovijo skladnost z minimalnimi zahtevami glede energijske učinkovitosti za elemente stavbe v skladu s členom 5, v primeru večje prenove pa z minimalnimi zahtevami glede energijske učinkovitosti za obstoječe stavbe v skladu s členom 8.

5. Države članice se lahko odločijo, da ne bodo uporabljale minimalnih standardov energijske učinkovitosti iz odstavkov 1 in 2 za naslednje kategorije stavb:

- (a) stavbe, ki so uradno zaščitene kot del zaščitenega okolja ali zaradi njihovega posebnega arhitektonskega ali zgodovinskega pomena, če bi izpolnjevanje standardov nesprejemljivo spremenilo njihovo značilnost ali izgled;
- (b) stavbe, ki se uporabljajo za obredne namene ali verske dejavnosti;
- (c) začasne objekte s časom uporabe dveh let ali manj, industrijske komplekse, delavnice in nestanovanjske kmetijske stavbe z majhno porabo energije ter nestanovanjske kmetijske stavbe, ki se uporabljajo v sektorju, zajetem v nacionalnem sektorskem sporazumu o energijski učinkovitosti;
- (d) stanovanjske stavbe, ki so uporabljene ali namenjene za uporabo, krajšo od štirih mesecev na leto, ali pa za omejeno letno uporabo s pričakovano porabo energije manj kot 25 % celoletne porabe;
- (e) samostojne stavbe s celotno uporabno tlorisno površino, manjšo od 50 m².

6. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev izvajanja minimalnih standardov energijske učinkovitosti iz odstavkov 1 in 2, vključno z ustreznimi mehanizmi spremljanja in kaznimi v skladu s členom 31.

Člen 10

Izkaz o prenovi stavbe

1. Komisija do 31. decembra 2023 sprejme delegirane akte v skladu s členom 29 za dopolnitev te direktive z vzpostavitvijo skupnega evropskega okvira za izkaze o prenovi stavb na podlagi meril iz odstavka 2.

2. Države članice do 31. decembra 2024 uvedejo shemo izkazov o prenovi stavb, ki temelji na skupnem okviru, vzpostavljenem v skladu z odstavkom 1.

3. Izkaz o prenovi stavbe mora biti v skladu z naslednjimi zahtevami:

- (a) izda ga usposobljeni in potrjeni strokovnjak po obisku na kraju samem;
- (b) vključuje časovni načrt prenove, v katerem je navedeno zaporedje korakov prenove, ki se medsebojno nadgrajujejo, da se stavba najpozneje do leta 2050 preoblikuje v brezemisijno stavbo;

- (c) v njem so navedene pričakovane koristi v smislu prihrankov energije, prihrankov pri računih za energijo in zmanjšanja operativnih emisij toplogrednih plinov ter širše koristi, povezane z zdravjem in udobjem ter izboljšano prilagoditveno sposobnostjo stavb na podnebne spremembe, in
- (d) vsebuje informacije o morebitni finančni in tehnični podpori.

↓ 2018/844 člen 1(5)
(prilagojeno)
⇒ novo

Člen 118

Tehnični stavbni sistemi, ~~elektromobilnost in indikator pripravljenosti na pametne~~ sisteme

1. Države članice z namenom čim ~~boljše energijske izrabe~~ ☒ bolj učinkovite rabe energije v ☒ tehničnih stavbnih sistemovih določijo zahteve za sisteme glede celotne ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti, pravilne namestitve, ustrezne velikosti, prilagoditve in ~~nadzora~~ ☒ krmiljenja ☒ tehničnih stavbnih sistemov, ki se namestijo v ☒ nove ali ☒ obstoječe stavbe. ~~Države članice lahko te zahteve uporabljajo tudi za sisteme v novih stavbah.~~ ⇒ Države članice pri določanju zahtev upoštevajo pogoje projektiranja in tipične ali povprečne pogoje obratovanja. ☒

Zahteve za sisteme se določijo za nove tehnične stavbne sisteme, njihovo zamenjavo in nadgradnjo, uporabljajo pa se, če so tehnično, ekonomsko in funkcionalno izvedljive.

↓ novo

Države članice lahko določijo zahteve glede emisij toplogrednih plinov generatorjev toplote ali glede določene vrste goriva, ki ga uporabljajo generatorji toplote, če take zahteve ne predstavljajo neupravičene tržne ovire.

Države članice zagotovijo, da zahteve, ki so jih določile za tehnične stavbne sisteme, dosežejo vsaj najnovejše stroškovno optimalne ravni.

↓ 2018/844 člen 1(5)
(prilagojeno)

2. Države članice zahtevajo, da so nove stavbe, kadar je to tehnično in ekonomsko izvedljivo, opremljene z napravami za samoregulacijo za ločeno uravnavanje temperature v vsakem prostoru ali, kjer je utemeljeno, v določeni ogrevani coni stavbne enote. Kar zadeva obstoječe stavbe, se namestitev takih naprav za samoregulacijo zahteva ob zamenjavi ~~kurilnih naprav~~ ☒ generatorjev toplote ☒, kadar je to tehnično in ekonomsko izvedljivo.

↓ novo

3. Države članice zahtevajo, da so brezemisijske stavbe opremljene z merilnimi in krmilnimi napravami za spremljanje in uravnavanje kakovosti zraka v zaprtih prostorih. V obstoječih stavbah se ob večji prenovi stavbe zahteva namestitev takih naprav, kadar je to tehnično in ekonomsko izvedljivo.

4. Države članice zagotovijo, da se ob namestitvi tehničnega stavbnega sistema opravi ocena celotne energijske učinkovitosti spremenjenega dela in, kjer je ustrezno, celotnega spremenjenega sistema. Rezultati se dokumentirajo ter posredujejo lastniku stavbe, tako da ostanejo na voljo in se lahko uporabijo za preverjanje skladnosti z minimalnimi zahtevami, določenimi v skladu z odstavkom 1, in izdajo energijskih izkaznic.

↓ 2018/844 člen 1(5)
(prilagojeno)
⇒ novo

Člen 12

⊠ Infrastruktura za trajnostno mobilnost ⊠

12. Kar zadeva nove nestanovanjske stavbe in nestanovanjske stavbe, ~~ki se~~ v postopku večje prenove, ki imajo več kot ~~deset~~ ⇒ pet ⇐ parkirnih mest, države članice zagotovijo:

(a) namestitev najmanj enega polnilnega mesta ~~v smislu Direktive 2014/94/EU Evropskega parlamenta in Sveta~~⁵⁷.

↓ novo

(b) vnaprejšnje polaganje kablov za vsako parkirno mesto, da se omogoči kasnejša namestitev polnilnih mest za električna vozila, in

(c) vsaj eno parkirno mesto za kolesa na vsako parkirno mesto za avtomobile;

↓ 2018/844 člen 1(5)
(prilagojeno)

~~in infrastrukture za napeljavo vodov, tj. vodov za električne kable, za vsaj eno na vsakih pet parkirnih mest, da tako omogočijo kasnejšo namestitev polnilnih mest za električna vozila, kadar: (a) je parkirišče znotraj stavbe in v primeru večjih prenov prenovitvena dela zajemajo parkirišče ali električno infrastrukturo stavbe, ali (b) je parkirišče neposredno ob stavbi in v primeru večjih prenov prenovitvena dela zajemajo parkirišča ali električno infrastrukturo parkirišča.~~

↓ novo

Države članice zagotovijo, da imajo vnaprej položeni kabli take kapacitete, da se omogoči sočasna uporaba pričakovanega števila polnilnih mest.

Z odstopanjem od prvega pododstavka, točka (a), države članice za nove poslovne stavbe in poslovne stavbe v postopku večje prenove z več kot petimi parkirnimi mesti zagotovijo namestitev vsaj enega polnilnega mesta na vsaki dve parkirni mesti.

⁵⁷ ~~Direktiva 2014/94/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva (UL L 307, 28.10.2014, str. 1).~~

↓ 2018/844 člen 1(5)
(prilagojeno)
⇒ novo

~~Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu do 1. januarja 2023 poroča o potencialnem prispevku stavbene politike Unije k spodbujanju elektromobilnosti, in po potrebi v zvezi s tem predlaga ukrepe.~~

~~23. ☒ Kar zadeva ☒ Države članice določijo zahteve za namestitev najmanjšega števila polnilnih mest za vse nestanovanjske stavbe z več kot dvajsetimi parkirnimi mesti do 1. januarja 2025~~ ⇒ , države članice do 1. januarja 2027 zagotovijo namestitev vsaj enega polnilnega mesta na vsakih deset parkirnih mest in vsaj enega parkirnega mesta za kolesa na vsako parkirno mesto za avtomobile. V primeru stavb, ki so v lasti javnih organov ali jih ti uporabljajo, države članice do 1. januarja 2033 zagotovijo vnaprejšnje polaganje kablov za vsaj eno od dveh parkirnih mest. ⇐

↓ novo

3. Države članice lahko zahteve glede števila parkirnih mest za kolesa v skladu z odstavkoma 1 in 2 prilagodijo za posebne kategorije nestanovanjskih stavb, v katerih se kolesa običajno manj uporabljajo kot prevozno sredstvo.

↓ 2018/844 člen 1(5)
⇒ novo

~~4. Države članice se lahko odločijo, da ne določijo ali uveljavijo zahtev iz odstavkov 2 in 3 za stavbe v lasti in uporabi malih in srednjih podjetij, kot so opredeljena v naslovu I Priloge k Priporočilu Komisije 2003/361/ES⁵⁸.~~

~~45. Kar zadeva nove stanovanjske stavbe in stanovanjske stavbe, ki so v postopku večje prenove, ki imajo več kot deset~~ ⇒ tri ⇐ ~~parkirnih mesta, države članice zagotovijo:~~

~~(a) namestitev infrastrukture za napeljavo vodov, tj. vodov za električne kable, ⇒ vnaprejšnje polaganje kablov ⇐ za vsako parkirno mesto, da tako omogočijo kasnejšo namestitev polnilnih mest za električna vozila, ⇒ in ⇐~~

↓ novo

(b) vsaj dve parkirni mesti za kolesa na vsako stanovanje.

↓ 2018/844 člen 1(5)
(prilagojeno)

~~kadar: (a) je parkirišče znotraj stavbe in v primeru večjih prenov prenovitvena dela zajemajo parkirišča ali električno infrastrukturo stavbe, ali ali (b) je parkirišče neposredno ob stavbi in v primeru večjih prenov prenovitvena dela zajemajo parkirišča ali električno infrastrukturo parkirišča.~~

⁵⁸ Priporočilo Komisije z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednjih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36).

↓ novo

Države članice zagotovijo, da imajo vnaprej položeni kabli take kapacitete, da se omogoči sočasna uporaba polnilnih mest na vseh parkirnih mestih. Kadar v primeru večje prenove zagotovitev dveh parkirnih mest za kolesa za vsako stanovanje ni izvedljiva, države članice zagotovijo toliko parkirnih mest za kolesa, kot je ustrezno.

↓ 2018/844 člen 1(5)
(prilagojeno)
⇒ novo

~~56.~~ Države članice se lahko odločijo, da se odstavki ~~12, 23 in 45~~ ne uporabljajo za posebne kategorije stavb, kadar: ~~(a) so bile glede odstavkov 2 in 5 zahteve za gradbeno dovoljenje ali enakovredne zahteve vložene do 10. marca 2021; (b) bi bila potrebna~~ ⇒ bi bilo potrebno vnaprejšnje polaganje kablov ⇐ ~~infrastruktura za napeljavo vodov~~ odvisno od ☒ izoliranih ☒ mikro-izdvojenih sistemov ali se stavbe nahajajo v najbolj oddaljenih regijah v smislu člena 349 PDEU, če bi to znatno otežilo delovanje lokalnega energetskega sistema in ogrozilo stabilnost lokalnega omrežja;

- ~~(e) stroški polnjenja in infrastrukture za napeljavo vodov presegajo 7 % skupnih stroškov večje prenove stavbe;~~
- ~~(d) za javno stavbo že veljajo primerljive zahteve, ki izhajajo iz prenosa Direktive 2014/94/EU.~~

↓ novo

6. Države članice zagotovijo, da so polnilna mesta iz odstavkov 1, 2 in 4 sposobna pametnega in po potrebi dvosmernega polnjenja ter da delujejo na podlagi nelastniških in nediskriminatornih komunikacijskih protokolov in standardov na interoperabilen način ter v skladu z vsemi pravnimi standardi in protokoli iz delegiranih aktov, sprejetih v skladu s členom 19(6) in členom 19(7) Uredbe (EU).../... [uredba o infrastrukturi za alternativna goriva].

7. Države članice spodbujajo upravljavce polnilnih mest, ki niso javno dostopna, da jih upravljajo v skladu s členom 5(4) Uredbe (EU).../... [uredba o infrastrukturi za alternativna goriva], kjer je ustrezno.

↓ 2018/844 člen 1(5)
(prilagojeno)
⇒ novo

~~87.~~ Države članice določijo ukrepe za poenostavitev nameščanja polnilnih mest v novih in obstoječih stanovanjskih in nestanovanjskih stavbah ter ~~obravnavajo morebitne~~ ☒ odpravijo ☒ regulativne ovire, vključno s postopki za izdajo dovoljenj in odobritev, brez poseganja v pravo držav članic o lastninsko-pravnih in najemnih razmerjih držav članic. ⇒ Države članice odpravijo ovire za namestitve polnilnih mest v stanovanjskih stavbah s parkirnimi mesti, zlasti potrebo po pridobitvi soglasja najemodajalca ali solastnikov za zasebno polnilno mesto za lastno uporabo. ⇐

↓ novo

Države članice zagotovijo razpoložljivost tehnične pomoči lastnikom stavb in najemnikom, ki želijo namestiti polnilna mesta.

↓ 2018/844 člen 1(5)
(prilagojeno)
⇒ novo

98. Države članice ~~upoštevajo potrebo po usklajenih~~ ⇒ zagotovijo medsebojno povezanost politik na področju ~~stavbnih politikah, mehke in zelene mobilnosti ter urbanističnega načrtovanja~~.

9. ~~Države članice zagotovijo, da se po namestitvi, zamenjavi ali nadgradnji tehničnega stavbnega sistema opravi ocena celotne energetske učinkovitosti spremenjenega dela in, kjer je ustrezno, celotnega spremenjenega sistema. Rezultati se dokumentirajo ter posredujejo lastniku stavbe, tako da ostanejo na voljo in se lahko uporabijo za preverjanje skladnosti z minimalnimi zahtevami v skladu z odstavkom 1 tega člena in izdajo energetskih izkaznic. Države članice brez poseganja v člen 12 odločijo, ali bodo zahtevale izdajo nove energetske izkaznice.~~

Člen 13

☒ Pripravljenost stavb na pametne sisteme ☒

140. Komisija ~~do 31. decembra 2019~~ sprejme delegirane akte v skladu s členom ~~2023~~, s katerim ~~to direktivo dopolni z vzpostavitvijo~~ ☒ glede ☒ neobvezne skupne sheme Unije za razvrščanje stavb glede na pripravljenost na pametne sisteme. Razvrščanje temelji na oceni zmogljivosti stavbe ali stavbne enote, da prilagodi svoje delovanje potrebam stanovanca in omrežju ter izboljša svojo ~~energetsko~~ ☒ energijsko ☒ in celotno učinkovitost.

V skladu s Prilogo IV se v neobvezni skupni shemi Unije za razvrščanje stavb glede na pripravljenost na pametne sisteme ~~se v skladu s Prilogo Ia~~ ☒ določita ☒:

- (a) ~~določi~~ opredelitev indikatorja pripravljenosti na pametne sisteme in
- (b) ~~določi~~ metodologija za izračun tega indikatorja.

↓ novo

2. Komisija do 31. decembra 2025 sprejme delegirani akt v skladu s členom 29, s katerim zahteva uporabo skupne sheme Unije za razvrščanje stavb glede na pripravljenost na pametne sisteme v skladu s Prilogo IV za nestanovanjske stavbe z efektivno nazivno izhodno močjo ogrevalnih sistemov ali sistemov za kombinirano ogrevanje in prezračevanje prostorov nad 290 kW.

↓ 2018/844 člen 1(5)
(prilagojeno)

344. Komisija ~~do 31. decembra 2019 in~~ po posvetovanju z ustreznimi deležniki sprejme izvedbeni akt, v katerem ~~se~~ podrobno opredeli tehnične modalitete podrobnosti za učinkovito izvajanje sheme iz odstavka ~~140~~ tega člena, pa tudi časovni načrt za nezavezujočo testno fazo

na nacionalni ravni, in ~~se~~ pojasni, kako ta shema dopolnjuje ~~energetske~~ energijske izkaznice iz člena ~~1644~~.

Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena ~~3026~~(3).

↓ novo

4. Komisija do 31. decembra 2025 in po posvetovanju z ustreznimi deležniki sprejme izvedbeni akt, v katerem določi tehnične podrobnosti za učinkovito uporabo sheme iz odstavka 2 za nestanovanjske stavbe z učinkovito nazivno izhodno močjo ogrevalnih sistemov ali sistemov za kombinirano ogrevanje in prezračevanje nad 290 kW.

Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 30(3).

Člen 14

Izmenjava podatkov

1. Države članice zagotovijo, da imajo lastniki, najemniki in upravljalci stavb neposreden dostop do podatkov svojih stavbnih sistemov. Dostop ali podatki se na njihovo zahtevo dajo na voljo tretji osebi. Države članice spodbujajo popolno interoperabilnost storitev in izmenjave podatkov v Uniji v skladu z odstavkom 6.

Za namene te direktive podatki stavbnih sistemov vključujejo vsaj vse podatke o energijski učinkoviti elementov stavb, storitvah energijske učinkovitosti stavb, stavbnih avtomatizacijskih in krmilnih sistemih, števcih in polnilnih mestih za e-mobilnost.

2. Pri določitvi pravil o upravljanju in izmenjavi podatkov države članice ali pristojni nacionalni organi, kadar je tako določila država članica, določijo pravila, na podlagi katerih lahko upravičene stranke dostopajo do podatkov stavbnih sistemov v skladu s tem členom in veljavnim pravnim okvirom Unije.

3. Lastniku, najemniku ali upravljavcu stavbe se ne zaračunajo nobeni dodatni stroški za dostop do njihovih podatkov ali za zahtevo, da se njihovi podatki dajo na voljo tretji osebi. Države članice so odgovorne za določanje ustreznih pristojbin za dostop drugih upravičenih strani, kot so finančne institucije, agregatorji, dobavitelji energije, ponudniki energetskih storitev in nacionalni statistični uradi ali drugi nacionalni organi, odgovorni za razvoj, pripravo in izkazovanje evropske statistike, do podatkov. Države članice ali, kadar je ustrezno, pristojni nacionalni organi zagotovijo, da so vsi stroški, ki jih zaračunavajo urejani subjekti, ki zagotavljajo podatkovne storitve, razumni in upravičeni.

4. Pravila o dostopu do podatkov in shranjevanju podatkov za namene te direktive so v skladu z ustreznim pravom Unije. Osebni podatki se v okviru te direktive obdelujejo v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta⁵⁹.

5. Komisija sprejme izvedbene akte, v katerih podrobno opredeli zahteve glede interoperabilnosti ter nediskriminatorne in pregledne postopke za dostop do podatkov. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 30(2).

⁵⁹ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

~~Člen 9~~

~~Skoraj nič energijske stavbe~~

~~1. Države članice zagotovijo, da:~~

- ~~(a) so do 31. decembra 2020 vse nove stavbe skoraj nič energijske stavbe, in~~
- ~~(b) so po 31. decembru 2018 nove stavbe, ki jih javni organi uporabljajo kot lastniki, zagotovijo, da so to skoraj nič energijske stavbe.~~

~~Države članice pripravijo nacionalne načrte za povečanje števila skoraj nič energijskih stavb. V te nacionalne načrte so lahko vključeni cilji, ki se razlikujejo glede na kategorijo stavbe.~~

~~2. Države članice nadalje po vodilnem zgledu javnega sektorja oblikujejo politike in sprejmejo ukrepe, kot je določanje ciljev, da bi spodbudile preoblikovanje stavb, ki se obnavljajo, v skoraj nič energijske stavbe, ter o tem obvestijo Komisijo v nacionalnih načrtih iz odstavka 1.~~

~~3. Nacionalni načrti med drugim vključujejo naslednje elemente:~~

- ~~(a) podrobna obrazložitev prenosa opredelitev skoraj nič energijskih stavb v prakso, ki ga pripravijo države članice, in v katerem so upoštevane nacionalne, regionalne ali lokalne pogoje, skupaj z numeričnim indikatorjem porabe primarne energije v kWh/m² na leto. Količniki primarne energije, uporabljeni za določitev porabe primarne energije, lahko temeljijo na nacionalnih ali regionalnih letnih povprečnih vrednostih, v njih pa so lahko upoštevani ustrezni evropski standardi;~~
- ~~(b) vmesne cilje za izboljšanje energetske učinkovitosti novih stavb do leta 2015 za pripravo na izvajanje odstavka 1;~~
- ~~(c) informacije o politikah ter finančnih ali drugih ukrepih, sprejetih v okviru odstavkov 1 in 2, za spodbujanje skoraj nič energijskih stavb, vključno s podrobnostmi o nacionalnih zahtevah in ukrepih v zvezi z uporabo energije iz obnovljivih virov v novih stavbah in obstoječih stavbah, na katerih poteka večja prenova, določenih v skladu s členom 13(4) Direktive 2009/28/ES ter členov 6 in 7 te direktive.~~

~~4. Komisija oceni nacionalne načrte iz odstavka 1, zlasti ustreznost ukrepov, ki so jih države članice predvidele za doseg ciljev te direktive. Komisija lahko ob upoštevanju načela subsidiarnosti zahteva dodatne posebne informacije glede zahtev iz odstavkov 1, 2 in 3. V navedenem primeru zadevna država članica zahtevano informacijo predloži v devetih mesecih po zahtevi Komisije ali pa v tem roku predlaga spremembe. Komisija lahko po koncu ocenjevanja izda priporočilo.~~

~~5. Kot del poročila o stanju energetske unije iz člena 35 Uredbe (EU) 2018/1999 Komisija vsaka štiri leta poroča Evropskemu parlamentu in Svetu o napredku držav članic pri povečanju števila skoraj nič energijskih stavb. Na podlagi teh informacij iz poročanja Komisija po potrebi oblikuje akcijski načrt ter predlaga priporočila in ukrepe v skladu s členom 34 Uredbe (EU) 2018/1999, da poveča število navedenih stavb in spodbudi dobre~~

~~prakse v zvezi s stroškovno učinkovito preobrazbo obstoječih stavb v skoraj nič energijske stavbe.~~

↓ 2010/31/EU

~~6. Države članice se lahko odločijo, da v utemeljenih posameznih primerih, v katerih je analiza stroškov in koristi med ocenjenim ekonomskim življenjskim ciklom negativna, ne bodo upoštevale zahtev iz točk (a) in (b) odstavka 1. Države članice obvestijo Komisijo o načelih iz zadevnih zakonodajnih ureditev.~~

Člen 1540

Finančne spodbude in tržne ovire

~~1. Ob upoštevanju pomembnosti, da se zagotovijo ustrezno financiranje in drugi instrumenti za pospešitev energetske učinkovitosti stavb in prehoda na skoraj nič energijske stavbe, države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, da bi v luči nacionalnih okoliščin preučile najsmotnejše izmed teh instrumentov.~~

↓ novo

1. Države članice zagotovijo ustrezno financiranje, podporne ukrepe in druge instrumente, s katerimi bi lahko odpravile tržne ovire in spodbudile potrebne naložbe v energijsko prenovo v skladu s svojim nacionalnim načrtom prenove stavb in da bi do leta 2050 preoblikovale svoj stavbni fond v brezemisijske stavbe.

2. Države članice sprejmejo ustrezne regulativne ukrepe za odpravo negospodarskih ovir za prenovo stavb. Kar zadeva stavbe z več kot eno stavbno enoto, lahko taki ukrepi vključujejo odpravo zahtev glede soglasja v strukturah solastništva ali omogočijo, da so strukture solastništva neposredni prejemniki finančne podpore.

3. Države članice kar najbolj stroškovno učinkovito uporabijo nacionalno financiranje in financiranje, ki je na voljo na ravni Unije, zlasti mehanizem za okrevanje in odpornost, Socialni sklad za podnebje, sklade kohezijske politike, program InvestEU, prihodke iz dražbe pri trgovanju z emisijami v skladu z Direktivo 2003/87/ES [spremenjeni sistem trgovanja z emisijami] in druge javne vire financiranja.

4. Da bi povečale naložbe, države članice spodbujajo uvedbo omogočitvenih orodij za financiranje in finančnih orodij, kot so posojila za energijsko učinkovitost in hipotekarni krediti za prenovo stavb, pogodbeno zagotavljanje prihranka energije, davčne spodbude, sheme financiranja prek davkov in prek računov, jamstveni skladi, skladi, namenjeni celovitim prenovam, skladi, namenjeni prenovam z minimalnim pragom znatnih ciljnih prihrankov energije, in standardi hipotekarnih portfeljev. Usmerjajo naložbe v energijsko učinkovit javni stavbni fond v skladu z Eurostatovimi smernicami o evidentiranju pogodb o zagotavljanju prihranka energije v računih države.

5. Države članice olajšajo združevanje projektov, da se vlagateljem omogoči dostop, potencialnim strankam pa ponudijo rešitve v svežnju.

Države članice sprejmejo ukrepe, s katerimi zagotovijo, da finančne institucije široko in nediskriminatorno ponujajo posojilne produkte na področju energetske učinkovitosti za prenovo stavb ter da so ti produkti razpoznavni in dostopni potrošnikom. Države članice zagotovijo, da banke in druge finančne institucije ter vlagatelji prejmejo informacije o priložnostih za sodelovanje pri financiranju izboljšanja energetske učinkovitosti stavb.

6. Države članice zagotovijo vzpostavitev zmogljivosti za tehnično pomoč, tudi prek točk „vse na enem mestu“, ki so namenjene vsem akterjem, vključenim v prenovo stavb, vključno z lastniki stanovanj ter upravnimi, finančnimi in gospodarskimi subjekti, med drugim tudi malimi in srednjimi podjetji.

7. Države članice sprejmejo ukrepe in zagotovijo financiranje za spodbujanje izobraževanja in usposabljanja, da se zagotovi zadostna delovna sila z ustrezno ravno znanj in spretnosti, ki ustreza potrebam v stavbnem sektorju.

↓ 2010/31/EU (prilagojeno)
⇒ novo

84. Na prošnjo držav članic Komisija po potrebi pomaga državam članicam pri pripravi nacionalnih ali regionalnih programov finančne podpore za povečanje ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti ~~– predvsem obstoječih – stavbah~~, tako da podpira izmenjavo ~~najboljših~~ ☒ dobrih ☒ praks med pristojnimi nacionalnimi ali regionalnimi oblastmi ali organi.

~~Komisija zbira in razširja vsaj javnim organom primere najboljših praks glede uspešnih javnih in zasebnih programov financiranja prenove za izboljšanje energetske učinkovitosti ter informacije o shemah za združevanje majhnih projektov prenov za izboljšanje energetske učinkovitosti. Poleg tega opredeli in razširja primere najboljših praks glede finančnih spodbud za prenovo z vidika porabnika, pri čemer upošteva, da se stroškovna učinkovitost med državami članicami razlikuje.~~

~~5. Z namenom izboljšanja financiranja v podporo izvajanju te direktive Komisija ob ustreznem upoštevanju načela subsidiarnosti, po možnosti do leta 2011, pripravi analizo zlasti o:~~

- ~~(a) učinkovitosti in ustrezni višini sredstev iz strukturnih skladov in okvirnih programov za povečanje energetske učinkovitosti stavb, predvsem stanovanjskih, in dejansko porabljenih tovrstnih sredstvih;~~
- ~~(b) učinkovitosti uporabe sredstev EIB in drugih javnih finančnih institucij;~~
- ~~(c) usklajenosti financiranja Unije in nacionalnega financiranja ter drugih oblik pomoči, ki lahko delujejo kot vzvod za pospešitev naložb na področje energetske učinkovitosti, ter o zadostnosti teh sredstev za doseganje ciljev Unije.~~

~~Komisija lahko na podlagi te analize in v skladu z večletnim finančnim okvirom Evropskemu parlamentu in Svetu naknadno predloži predloge o instrumentih Unije, če je to po njenem mnenju potrebno.~~

↓ 2018/844 člen 1(6)
(prilagojeno)
⇒ novo

96. Države članice svoje finančne ukrepe za izboljšavo ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti pri prenovi stavb povežejo z želenimi ali doseženimi prihranki energije, ki se ugotovijo na podlagi enega ali več naslednjih meril:

- (a) ~~energetska~~ ☒ energijska ☒ učinkovitost opreme ali materiala za prenovo; v tem primeru opremo ali material za prenovo namesti ustrezen certificiran ali usposobljen inštalater ⇒ in izpolnjuje minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti elementov stavbe ⇐;

- (b) standardne vrednosti za izračun prihrankov energije v stavbah;
- (c) izboljšanje, ki ga prinese takšna prenova in se ugotavlja s primerjavo ~~energetskih~~ ☒ energijskih ☒ izkaznic, izdanih pred prenovo in po njej;
- (d) rezultati energetskega pregleda;
- (e) rezultati druge ustrezne, pregledne in sorazmerne metode, ki pokaže izboljšanje ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti.

↓ novo

10. Države članice najpozneje od 1. januarja 2027 ne zagotavljajo nobenih finančnih spodbud za namestitve kotlov na fosilna goriva, razen tistih, ki so bili pred letom 2027 izbrani za naložbe v skladu členom 7(1)(h)(i), tretja alineja, Uredbe (EU) 2021/1058 Evropskega parlamenta in Sveta⁶⁰ o Evropskem skladu za regionalni razvoj in Kohezijskem skladu ter v skladu s členom 73 Uredbe (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta⁶¹ o strateških načrtih SKP.

11. Države članice z večjo finančno, davčno, upravno in tehnično podporo spodbujajo celovito prenovu in obsežne programe, v katere je vključeno veliko število stavb in katerih rezultat je splošno zmanjšanje potreb po primarni energiji za vsaj 30 %.

Države članice zagotovijo, da postopna celovita prenova, ki so ji namenjene javne finančne spodbude, sledi korakom, določenim v izkazu o prenovi stavbe.

12. Finančne spodbude so v skladu s členom 22 Direktive (EU).../[prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti] prednostno namenjene ranljivim gospodinjstvom, ljudem, ki jih je prizadela energijska revščina, in tistim, ki živijo v socialnih stanovanjih.

13. Kadar države članice lastnikom stavb ali stavbnih enot omogočijo finančne spodbude za prenovu najetih stavb ali stavbnih enot, poskrbijo, da finančne spodbude koristijo tako lastnikom kot najemnikom, zlasti zagotovijo pomoči pri plačevanju najemne ali z določitvijo zgornjih mej za zvišanje najemnine.

↓ 2018/844 člen 1(6)

~~6a. V podatkovnih zbirkah o energetskih izkaznicah se zbirajo podatki o izmerjeni ali izračunani porabi energije zajetih stavb, vključno vsaj z javnimi stavbami, ki jim je bila v skladu s členom 12 izdana energetska izkaznica, kot je določeno v členu 13.~~

~~6b. Vsaj zbirni anonimizirani podatki, skladni z zahtevami o varstvu podatkov na ravni Unije in nacionalni ravni, se dajo na zahtevo na voljo za statistične in raziskovalne namene ter lastniku stavbe.~~

⁶⁰ Uredba (EU) 2021/1058 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o Evropskem skladu za regionalni razvoj in Kohezijskem skladu (UL L 231, 30.6.2021, str. 60).

⁶¹ Uredba (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o določitvi pravil o podpori za strateške načrte, ki jih pripravijo države članice v okviru skupne kmetijske politike (strateški načrti SKP) in se financirajo iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), ter o razveljavitvi uredb (EU) št. 1305/2013 in (EU) št. 1307/2013 (UL L 435, 6.12.2021, str. 1).

↓ 2010/31/EU (prilagojeno)
⇒ novo

~~7. Določbe te direktive državam članicam ne preprečujejo, da zagotovijo spodbude za nove stavbe, prenovo ali elemente stavb, ki presegajo stroškovno optimalne ravni.~~

Člen 16

~~Energetske~~ ☒ ~~Energijske~~ ☒ ~~izkaznice~~

1. Države članice določijo potrebne ukrepe za vzpostavitev sistema certificiranja ~~energetske~~ ☒ ~~energijske~~ ☒ učinkovitosti stavb.

~~Energetska~~ ☒ ~~Energijska~~ ☒ ~~izkaznica~~ vključuje ~~energetske~~ ☒ ~~energijsko~~ ☒ učinkovitost stavbe ⇒, izraženo z numeričnim indikatorjem porabe primarne energije v kWh/(m² na leto), ⇐ in referenčne vrednosti, kot so minimalne zahteve glede ~~energetske~~ ☒ ~~energijske~~ ☒ učinkovitosti, ⇒ minimalni standardi ~~energijske~~ ☒ učinkovitosti, zahteve za skoraj ničenergijske stavbe in zahteve za brezemisijske stavbe, ⇐ da bi lastnikom ali najemnikom stavbe ali stavbnih enot omogočili primerjavo in oceno njene ~~energetske~~ ☒ ~~energijske~~ ☒ učinkovitosti. ~~Energetska~~ ~~izkaznica~~ lahko vsebuje dodatne informacije, kot so letna poraba energije za nestanovanjske stavbe ali odstotek energije iz obnovljivih virov v skupni porabi energije.

↓ novo

2. Energijska ~~izkaznica~~ mora biti najpozneje do 31. decembra 2025 skladna s predlogo iz Priloge V. V njej je določen razred ~~energijske~~ ☒ učinkovitosti stavbe na zaključeni lestvici, v kateri so uporabljene samo črke od A do G. Črka A predstavlja brezemisijske stavbe, kot so opredeljene v členu 2(2), črka G pa predstavlja 15 % najmanj ~~energijsko~~ ☒ učinkovitih stavb v nacionalnem stavbnem fondu ob uvedbi lestvice. Države članice zagotovijo, da so indikatorji ~~energijske~~ ☒ učinkovitosti enakomerno porazdeljeni v preostale razrede ~~energijske~~ ☒ učinkovitosti (B do F). Države članice poskrbijo za skupno vizualno podobo ~~energijskih~~ ☒ ~~izkaznic~~ na svojem ozemlju.

3. Države članice zagotovijo kakovost, zanesljivost in cenovno dostopnost ~~energijskih~~ ☒ ~~izkaznic~~. Zagotovijo, da ~~energijske~~ ☒ ~~izkaznice~~ po obisku na kraju samem izdajo neodvisni strokovnjaki.

↓ 2010/31/EU (prilagojeno)
⇒ novo

~~42. ~~Energetska~~ ☒ ~~Energijska~~ ☒ ~~izkaznica~~ vključuje priporočila za stroškovno optimalne ali stroškovno učinkovite izboljšave ~~energetske~~ ☒ ~~energijske~~ ☒ učinkovitosti ⇒ in zmanjšanje obratovalnih emisij toplogrednih plinov ⇐ stavbe ali stavbnih enot, razen če ⇒ stavba ali stavbna enota že izpolnjuje zadevni standard za brezemisijske stavbe ⇐ in omembe vrednih možnosti za tako izboljšavo, v primerjavi z veljavnimi zahtevami glede ~~energetske~~ ☒ učinkovitosti.~~

Priporočila iz ~~energetske~~ ☒ ~~energijske~~ ☒ ~~izkaznice~~ zajemajo:

- (a) ukrepe, ki se izvedejo v zvezi z večjo prenovo ovoja stavbe ali ~~tehničnih stavbnih sistemov~~ ☒ ~~tehničnega stavbnega sistema~~ ali sistemov ☒, in

- (b) ukrepe za posamezne elemente stavbe, ki se izvajajo neodvisno od večje prenove ovojne stavbe ali ~~tehničnih stavbnih sistemov~~ ☒ tehničnega stavbnega sistema ali sistemov ☒.

~~53.~~ Priporočila, vključena v ~~energetske~~ ☒ energijsko ☒ izkaznico, morajo biti za posamezno stavbo tehnično izvedljiva ⇒ in so v njih ocenjeni prihranki energije in zmanjšanje obratovalnih emisij toplogrednih plinov. ⇐ ☒ V njih je lahko tudi navedena ocena ☒ ~~in z njimi se lahko oceni dolžina~~ obdobja odplačevanja ali ~~stroškovne ugodnosti~~ ☒ stroškov in koristi ☒ med ekonomskim življenjskim ciklom te stavbe.

↓ novo

6. Priporočila vključujejo oceno, ali je mogoče ogrevalni ali klimatski sistem prilagoditi za delovanje pri učinkovitejših temperaturnih nastavitvah, kot so nizkotemperaturni toplotni oddajniki za vodne ogrevalne sisteme, vključno s potrebnim oblikovanjem zahtev glede izhodne toplotne moči in temperature/pretoka.

↓ 2010/31/EU (prilagojeno)

⇒ novo

~~74.~~ V ~~energetski~~ ☒ energijski ☒ izkaznici je navedeno, kje lahko lastnik ali najemnik prejme podrobnejše informacije tudi o stroškovni učinkovitosti priporočil iz ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ izkaznice. Ocena stroškovne učinkovitosti temelji na standardnih pogojih, kot so ocena prihrankov energije, osnovne cene energije in predhodna ocena stroškov. Poleg tega vsebuje informacije o ukrepih, ki jih je treba sprejeti za izvajanje priporočil. Lastniku ali najemniku se lahko zagotovijo tudi dodatne informacije o sorodnih temah, kot so energetski pregledi ali finančne in druge spodbude ter možnosti financiranja ⇒ ali nasveti za povečanje odpornosti stavb proti podnebnim spremembam ⇐.

~~5.~~ ~~Države članice ob upoštevanju nacionalnih predpisov spodbujajo javne organe, naj upoštevajo vodilno vlogo, ki bi jo morale imeti na področju energetske učinkovitosti stavb, med drugim z izvajanjem priporočil, vključenih v energetske izkaznice, izdane za stavbo v njihovi lasti, tekom obdobja veljavnosti te izkaznice.~~

~~86.~~ Certificiranje stavbnih enot lahko temelji na:

- (a) skupnem certificiranju celotne stavbe; ~~ali~~
- (b) oceni druge primerljive stavbne enote z enakimi ~~energetskimi~~ ☒ energijskimi ☒ značilnostmi v isti stavbi.

~~97.~~ Certificiranje enodružinskih hiš lahko temelji na oceni druge primerljive stavbe podobne ~~zasnove~~ ☒ oblike ☒ in velikosti s podobno dejansko kakovostjo ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti, če za takšno ujemanje lahko jamči strokovnjak, ki izda ~~energetske~~ ☒ energijsko ☒ izkaznico.

~~108.~~ Veljavnost energijske izkaznice ne sme biti daljša od ~~10~~ ⇒ pet ⇐ let. ⇒ Vendar za stavbe z razredom energijske učinkovitosti A, B ali C, določenim v skladu z odstavkom 2, energijska izkaznica ne velja več kot 10 let. ⇐ ~~9. Komisija do leta 2011 v posvetovanju z ustreznimi sektorji sprejme prostovoljno skupno shemo certificiranja Evropske unije za energetske učinkovitosti stanovanjskih stavb. Navedeni ukrep se sprejme v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 26(2). Države članice se spodbuja, da shemo priznajo ali uporabljajo oziroma da jo, prilagojeno nacionalnim okoliščinam, uporabljajo delno.~~

↓ novo

11. Države članice zagotovijo, da so na voljo poenostavljeni postopki za posodabljanje energijske izkaznice, kadar se nadgradijo samo posamezni elementi (enotni ali samostojni ukrepi).

Države članice zagotovijo, da so na voljo poenostavljeni postopki za posodabljanje energijske izkaznice, kadar se izvajajo ukrepi, opredeljeni v izkazu o prenovi stavbe.

↓ 2010/31/EU (prilagojeno)

⇒ novo

Člen 17~~42~~

Izdajanje ~~energetskih~~ ☒ energijskih ☒ izkaznic

1. Države članice zagotovijo, da se ☒ digitalna ☒ ~~energetska~~ ☒ energijska ☒ izkaznica izda za:

- (a) stavbe ali stavbne enote, ki se zgradijo, ☒ so prestale večjo prenovo, se ☒ prodajo ali oddajo novim najemnikom ☒ ali za katere se najemna pogodba podaljša ☒ ~~in~~
- (b) stavbe, ~~kjer skupno uporabno tlorisno površino nad 500 m²~~ ☒ ki so v lasti javnih organov ali jih ti ☒ uporabljajo ~~javni organi in se v njih pogosto~~ ☒ ~~zadržuje javnost. 9. julija 2015 se prag 500 m² zniža na 250 m².~~

Zahteva za izdajo ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ izkaznice ne velja, če je na voljo veljavna izkaznica za zadevno stavbo ali stavbno enoto, izdana v skladu z Direktivo ☒ 2010/31/EU ☒ ~~2002/91/ES~~ ali to direktivo.

2. Države članice zahtevajo, da se ob izgradnji, prodaji ali oddaji stavbe ali stavbne enote ☒ ali ob podaljšanju najemnih pogodb ☒ morebitnemu ~~novemu~~ najemniku ali kupcu ~~predloži~~ ☒ pokaže ☒ ~~in~~ ☒ oziroma ob dejanskem nakupu in najemu ☒ izroči ~~energetska~~ ☒ energijska ☒ izkaznica ~~ali njena kopija~~.

3. Če se stavba proda ali odda še pred njeno izgradnjo ☒ ali večjo prenovu ☒, lahko države članice z odstopanjem od odstavkov 1 in 2 zahtevajo, da prodajalec zagotovi oceno bodoče ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti stavbe; v tem primeru se ~~energetska~~ ☒ energijska ☒ izkaznica izda najkasneje takrat, ko je stavba zgrajena ☒ ali prenovljena, in odraža stanje že zgrajene stavbe ☒.

4. ~~Države članice zahtevajo, da se pri prodaji ali oddaji stavb z energetsko izkaznico, stavbnih enot v stavbah z energetsko izkaznico, in stavbnih enot z energetsko izkaznico v zadevnih oglasih v komercialnih medijih po potrebi navede indikator energetske učinkovitosti iz energetske izkaznice stavbe ali stavbne enote~~ ☒ imajo stavbe ali stavbne enote pri prodaji ali oddaji v najem energijsko izkaznico in da sta v spletnih in drugih oglasih, tudi na spletnih mestih portalov za iskanje nepremičnin, navedena indikator in razred energijske učinkovitosti iz energijske izkaznice stavbe ali stavbne enote, kot je ustrezno. ☒

↓ novo

☒ Države članice izvajajo vzorčne preglede ali druga preverjanja, da zagotovijo skladnost s temi zahtevami. ☒

↓ 2010/31/EU (prilagojeno)

5. Določbe tega člena se izvajajo v skladu z veljavnimi nacionalnimi predpisi o solastnini ali skupni lastnini.

~~6. Države članice lahko kategorije stavb iz člena 4(2) izključijo iz uporabe odstavkov 1, 2, 4 in 5 tega člena.~~

~~67.~~ O morebitnih učinkih ~~energetskih~~ ☒ energijskih ☒ izkaznic pri morebitnih sodnih postopkih se odloča v skladu z nacionalnimi pravili.

↓ novo

7. Države članice zagotovijo, da se vse izdane energijske izkaznice naložijo v podatkovno zbirko energijske učinkovitosti stavb iz člena 19. Naložena je celotna energijska izkaznica, vključno z vsemi potrebnimi podatki za izračun energijske učinkovitosti stavbe.

↓ 2010/31/EU (prilagojeno)

Člen ~~18~~¹³

Prikaz ~~energetskih~~ ☒ energijskih ☒ izkaznic

1. Države članice sprejmejo ukrepe, s katerimi zagotovijo, da je v stavbi, za katero je bila v skladu s členom ~~12~~¹⁷(1) izdana ~~energetska~~ ☒ energijska ☒ izkaznica in ~~ki jo katere skupno uporabno tlorisno površino nad 500 m²~~ uporabljajo javni organi in se v njej pogosto zadržuje javnost, ~~energetska~~ ☒ energijska ☒ izkaznica prikazana na vidnem mestu in jasno opazna javnosti. ~~9. julija 2015 se prag 500 m² zniža na 250 m².~~

2. Države članice zahtevajo, da je v stavbi, za katero je bila v skladu s členom ~~17~~¹²(1) izdana ~~energetska~~ ☒ energijska ☒ izkaznica in v kateri se na skupni uporabni tlorisni površini nad 500 m² pogosto zadržuje javnost, ~~energetska~~ ☒ energijska ☒ izkaznica prikazana na vidnem mestu in jasno opazna javnosti.

3. Določbe ~~tega člena~~ ☒ odstavkov 1 in 2 ☒ ne vključujejo obveznosti prikaza priporočil, vključenih v ~~energetsko~~ ☒ energijsko ☒ izkaznico.

↓ novo

Člen 19

Podatkovne zbirke o energijski učinkovitosti stavb

1. Vsaka država članica vzpostavi nacionalno podatkovno zbirko o energijski učinkovitosti stavb, ki omogoča zbiranje podatkov o energijski učinkovitosti stavb in splošni energijski učinkovitosti nacionalnega stavbnega fonda.

Podatkovna zbirka omogoča zbiranje podatkov v zvezi z energijskim izkaznicami, pregledi, izkazom o prenovi stavbe, indikatorjem pripravljenosti na pametne sisteme in izračunano ali odčitano porabo energije vključenih stavb.

2. Podatkovna zbirka je javno dostopna v skladu s pravili Unije in nacionalnimi pravili o varstvu podatkov. Države članice lastnikom, najemnikom in upraviteljem stavb ter finančnim institucijam v zvezi s stavbami v njihovem naložbenem portfelju zagotovijo dostop do celotne

energijske izkaznice. Pri stavbah, ki so naprodaj ali se oddajo v najem, države članice morebitnim najemnikom ali kupcem zagotovijo dostop do celotne energijske izkaznice.

3. Države članice javno objavijo informacije o deležu stavb v nacionalnem stavbnem fondu, za katerega so bile izdane energijske izkaznice, in zbirne ali anonimizirane podatke o energijski učinkovitosti vključenih stavb. Informacije javnega značaja se posodobijo vsaj dvakrat letno. Države članice javnosti in raziskovalnim ustanovam, kot so nacionalni statistični uradi, na zahtevo dajo na voljo anonimizirane ali zbirne informacije.

4. Države članice vsaj enkrat letno zagotovijo prenos informacij iz nacionalne podatkovne zbirke v opazovalnico za stavbni fond.

5. Komisija do 30. junija 2024 sprejme izvedbeni akt s skupno predlogo za prenos informacij v opazovalnico za stavbni fond.

Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 30(3).

6. Da se zagotovi skladnost in doslednost informacij, države članice poskrbijo, da je nacionalna podatkovna zbirka o energijski učinkovitosti stavb interoperabilna in povezana z drugimi upravnimi podatkovnimi zbirkami, ki vsebujejo informacije o stavbah, kot so nacionalni kataster stavb in digitalni dnevniki stavb.

↓ 2018/844 člen 1(7)
(prilagojeno)
⇒ novo

Člen 2044

~~Pregled ogrevalnih sistemov~~ ☒ Pregledi ☒

1. Države članice določijo potrebne ukrepe za uvedbo rednih pregledov ~~dostopnih delov ogrevalnih~~ ☐, ~~prezračevalnih in klimatskih~~ ☐ sistemov ~~ali sistemov za kombinirano ogrevanje in prezračevanje prostorov~~ z ☒ ~~efektivno~~ ☒ ~~nazivno izhodno močjo nad 70 kW,~~ kot so ~~kurilna naprava, nadzorni sistem in obtočne črpalke, ki se uporabljajo za ogrevanje stavb.~~ ☐ Določanje ~~efektivne nazivne moči sistema temelji na vsoti nazivne izhodne moči generatorjev toplote in hladu.~~ ☐

↓ novo

2. Države članice vzpostavijo ločene sisteme pregledov za preglede stanovanjskih in nestanovanjskih sistemov.

3. Države članice lahko določijo različno pogostnost pregledov glede na vrsto in ~~efektivno nazivno izhodno moč sistema,~~ pri čemer upoštevajo stroške pregleda sistema in ocenjene prihranke stroškov energije, ki lahko nastanejo na podlagi pregleda. Sistemi se pregledajo vsaj vsakih pet let. Sistemi z generatorji z ~~efektivno nazivno izhodno močjo nad 290 kW se pregledajo vsaj vsaki dve leti.~~

4. Pregled vključuje oceno generatorja ali generatorjev, obtočnih črpalk, ventilatorjev in krmilnega sistema. Države članice se lahko odločijo, da v sheme pregledov vključijo vse dodatne stavbne sisteme, opredeljene v Prilogi I.

↓ 2018/844 člen 1(7)
(prilagojeno)
⇒ novo

Pregled vključuje oceno učinkovitosti in velikosti ~~kurilne naprave~~ ⇒ generatorja ali generatorjev in njegovih glavnih komponent ⇐ v primerjavi z zahtevami ~~z zvezi z ogrevanjem~~ stavbe in, ~~kjer je ustrezno~~, upošteva, ali lahko zmogljivosti ~~ogrevalnega sistema ali sistema za kombinirano ogrevanje in prezračevanje prostorov~~ optimizirajo njegovo učinkovitost pri tipičnih ali povprečnih pogojih obratovanja. ⇒ Po potrebi se s pregledom oceni izvedljivost delovanja sistema pri različnih in učinkovitejših temperaturnih nastavitvah, pri čemer se zagotovi varno delovanje sistema. ⇐

↓ novo

Shema pregledov vključuje oceno velikosti prezračevalnega sistema v primerjavi z zahtevami stavbe in upošteva, ali lahko zmogljivosti prezračevalnega sistema optimizirajo njegovo učinkovitost pri tipičnih ali povprečnih pogojih obratovanja.

↓ 2018/844 člen 1(7)
(prilagojeno)
⇒ novo

Kadar se ~~ogrevalni sistem ali sistem za kombinirano ogrevanje in prezračevanje prostorov~~ ali zahteve ~~z zvezi z ogrevanjem~~ stavbe po pregledu, opravljenem na podlagi tega ~~člena~~ ~~odstavka~~, niso spremenile, se lahko države članice odločijo, da ne bodo zahtevale ponovne ocene velikosti ~~kurilne naprave~~ ⇒ glavne komponente ⇐ ⇒ ali ocene delovanja pri različnih temperaturah ⇐.

~~52.~~ Tehnični stavbni sistemi, ki so izrecno zajeti v dogovorjenem merilu ~~energetske~~ ~~energijske~~ učinkovitosti ali pogodbeni ureditvi, ki določa dogovorjeno raven izboljšave ~~energetske~~ ~~energijske~~ učinkovitosti, kot je pogodbeno zagotavljanje prihranka energije, ali ki jih upravljajo operaterji komunalnih storitev ali omrežja in so zato predmet ukrepov za spremljanje učinkovitosti na strani sistema, so izvzeti iz zahtev iz odstavka 1, če je celotni učinek takšnega pristopa enakovreden učinku ukrepov iz odstavka 1.

~~63.~~ ~~Kot alternativo odstavku 1 in~~ Če je celotni učinek enakovreden učinku ukrepov iz odstavka 1, se lahko države članice odločijo za sprejetje ukrepov za zagotovitev svetovanja uporabnikom glede zamenjave ~~kurilnih naprav~~ ~~generatorjev~~, drugih sprememb ~~ogrevalnega sistema ali sistema za kombinirano ogrevanje in prezračevanje prostorov~~ ter alternativnih rešitev, da se oceni učinkovitost ⇒, uspešnost ⇐ in ~~ustreznost velikosti~~ ~~ustrezna velikost~~ teh sistemov.

Pred uporabo alternativnih ukrepov iz prvega pododstavka tega odstavka vsaka država članica s predložitvijo poročila Komisiji dokumentira enakovrednost učinka navedenih ukrepov učinku ukrepov iz odstavka 1.

↓ 2018/1999 člen 53(5)

~~Takšno poročilo se Komisiji predloži kot del celovitega nacionalnega energetskega in podnebne načrta držav članic iz člena 3 Uredbe (EU) 2018/1999.~~

↓ 2018/844 člen 1(7)
(prilagojeno)
⇒ novo

74. Države članice določijo zahteve za zagotovitev, da se, kadar je to tehnično in ekonomsko izvedljivo, nestanovanjske stavbe z ☒ efektivno ☒ nazivno izhodno močjo ~~za~~ ogrevalnih sistemov ali sistemov za kombinirano ogrevanje in prezračevanje prostorov nad 290 kW do ⇒ 31. decembra 2024 ~~leto 2025~~ opremijo s ☒ stavbnimi avtomatizacijskimi in krmilnimi ☒ sistemi ~~za avtomatizacijo in nadzor stavb~~. ⇒ Prag za efektivno nazivno izhodno moč se do 31. decembra 2029 zniža na 70 kW. ⇐

☒ Stavbni avtomatizacijski in krmilni sistemi ☒ ~~Sistemi za avtomatizacijo in nadzor stavb~~ morajo biti sposobni:

- (a) stalno spremljati, beležiti in analizirati ~~porabo~~ energije ter omogočati prilagajanje ~~porabe~~ energije;
- (b) primerjati ~~energetske~~ ☒ energijsko ☒ učinkovitost stavbe glede na referenčne vrednosti, odkrivati izgube učinkovitosti tehničnih stavbnih sistemov in obveščati osebe, ki so odgovorne za stavbo ali tehnično upravljanje stavbe, o možnostih za izboljšanje ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti; ~~ter~~
- (c) omogočati komunikacijo s povezanimi tehničnimi stavbnimi sistemi in drugimi napravami v stavbi ter biti interoperabilni s tehničnimi stavbnimi sistemi med različnimi vrstami ~~zaščitnih~~ ☒ lastniških ☒ tehnologij, naprav in proizvajalcev.

85. Države članice ~~lahke~~ določijo zahteve za zagotovitev, da se ⇒ od 1. januarja 2025 nove ⇐ stanovanjske stavbe ⇒ in stanovanjske stavbe, ki so v postopku večje prenove, ⇐ opremijo:

- (a) s funkcijo stalnega elektronskega spremljanja, ki meri učinkovitost sistemov in lastnike ali upravljavce stavbe obvesti, ko se je občutno zmanjšala ter ko je sistem treba servisirati, ~~in~~
- (b) z učinkovitimi ~~nadzornimi~~ ☒ krmilnimi ☒ funkcijami, ki zagotavljajo optimalno proizvodnjo, distribucijo, shranjevanje in porabo energije.

96. Stavbe, ki so skladne z odstavkom 74 ali 85, so izvzete iz zahtev iz odstavka 1.

↓ novo

10. Države članice vzpostavijo sheme pregledov ali alternativne ukrepe, vključno z digitalnimi orodji, da bi potrdile, da izvedena gradbena in prenovitvena dela izpolnjujejo načrtovano energijsko učinkovitost in minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti, kot so določene v gradbenih predpisih.

11. Države članice vključijo povzetek analize shem pregledov in njihovih rezultatov kot priložo k načrtu prenove stavbe iz člena 3. Države članice, ki so izbrale alternativne ukrepe iz odstavka 6 tega člena, vključijo povzetek analize in rezultate alternativnih ukrepov.

~~Člen 15~~

~~Pregled klimatskih sistemov~~

~~1. Države članice določijo potrebne ukrepe za uvedbo rednih pregledov dostopnih delov klimatskih sistemov ali sistemov za kombinirano klimatizacijo in prezračevanje z nazivno izhodno močjo nad 70 kW. Pregled vključuje oceno učinkovitosti in velikosti klimatskega sistema v primerjavi z zahtevami v zvezi s hlajenjem stavbe ter, kjer je ustrezno, upošteva, ali lahko zmogljivosti klimatskega sistema ali sistema za kombinirano klimatizacijo in prezračevanje optimizirajo njegovo učinkovitost pri tipičnih ali povprečnih pogojih obratovanja.~~

~~Kadar se klimatski sistem ali sistem za kombinirano klimatizacijo in prezračevanje ali zahteve v zvezi s hlajenjem stavbe po pregledu, opravljenem na podlagi tega odstavka, niso spremenile, se lahko države članice odločijo, da ne bodo zahtevale ponovne ocene velikosti klimatskega sistema.~~

~~Države članice, ki ohranijo strožje zahteve na podlagi člena 1(3), so izvzete iz obveznosti, da o njih uradno obvestijo Komisijo.~~

~~2. Tehnični stavbni sistemi, ki so izrecno zajeti v dogovorjenem merilu energetske učinkovitosti ali pogodbeni ureditvi, ki določa dogovorjeno raven izboljšave energetske učinkovitosti, kot je pogodbeno zagotavljanje prihranka energije, ali ki jih upravljajo operaterji komunalnih storitev ali omrežja in so zato predmet ukrepov za spremljanje učinkovitosti na strani sistema, so izvzeti iz zahtev iz odstavka 1, če je celotni učinek takšnega pristopa enakovreden učinku ukrepov iz odstavka 1.~~

~~3. Kot alternativo odstavku 1 in če je celotni učinek enakovreden učinku ukrepov iz odstavka 1, se lahko države članice odločijo za sprejetje ukrepov za zagotovitev svetovanja uporabnikom glede zamenjave klimatskih sistemov ali sistemov za kombinirano klimatizacijo in prezračevanje, drugih sprememb klimatskega sistema ali sistema za kombinirano klimatizacijo in prezračevanje ter alternativnih rešitev za oceno učinkovitosti in ustrezne velikosti teh sistemov.~~

~~Pred uporabo alternativnih ukrepov iz prvega pododstavka tega odstavka vsaka država članica s predložitvijo poročila Komisiji dokumentira enakovrednost učinka navedenih ukrepov učinku ukrepov iz odstavka 1.~~

~~Takšno poročilo se Komisiji predloži kot del celovitega nacionalnega energetskega in podnebne načrta držav članic iz člena 3 Uredbe (EU) 2018/1999.~~

~~4. Države članice določijo zahteve za zagotovitev, da se, kadar je to tehnično in ekonomsko izvedljivo, nestanovanjske stavbe z nazivno izhodno močjo za klimatske sisteme ali sisteme za kombinirano klimatizacijo in prezračevanje nad 290 kW do leta 2025 opremijo s sistemi za avtomatizacijo in nadzor stavb.~~

~~Sistemi za avtomatizacijo in nadzor stavb morajo biti sposobni:~~

~~(a) stalno spremljati, beležiti in analizirati porabo energije ter omogočati prilagajanje porabe energije;~~

~~(b) primerjati energetske učinkovitosti stavbe glede na referenčne vrednosti, odkrivati izgube učinkovitosti tehničnih stavbnih sistemov in obveščati osebe, ki so odgovorne za stavbo ali tehnično upravljanje stavbe, o možnostih za izboljšanje energetske učinkovitosti ter~~

~~(c) omogočati komunikacijo s povezanimi tehničnimi stavbnimi sistemi in drugimi napravami v stavbi ter biti interoperabilni s tehničnimi stavbnimi sistemi med različnimi vrstami zaščitene tehnologij, naprav in proizvajalcev.~~

~~5. Države članice lahko določijo zahteve za zagotovitev, da se stanovanjske stavbe opremijo:~~

~~(a) s funkcijo stalnega elektronskega spremljanja, ki meri učinkovitost sistemov in lastnike ali upravljavce stavbe obvesti, ko se je občutno zmanjšala ter ko je sistem treba servisirati, in~~

~~(b) z učinkovitimi nadzornimi funkcijami, ki zagotavljajo optimalno proizvodnjo, distribucijo, shranjevanje in porabo energije.~~

~~6. Stavbe, ki so skladne z odstavkom 4 ali 5, so izvzete iz zahtev iz odstavka 1.~~

↓ 2010/31/EU (prilagojeno)
⇒ novo

Člen 21~~16~~

Poročila o pregledu ogrevalnih ☒ , prezračevalnih ☒ in klimatskih sistemov

1. Poročilo o pregledu se izda po vsakem pregledu ogrevalnega ☒ , prezračevalnega ☒ ali klimatskega sistema. Poročilo o pregledu vsebuje rezultat pregleda, opravljenega v skladu s členom 2014~~14 ali 15~~, in vključuje priporočila za stroškovno učinkovito izboljšanje ~~energetske~~ ☒ energetske ☒ učinkovitosti pregledanega sistema.

Priporočila lahko temeljijo na primerjavi ~~energetske~~ ☒ energetske ☒ učinkovitosti pregledanega sistema z najboljšim razpoložljivim sistemom, ki je izvedljiv, in sistemom podobne vrste, za katerega vse ustrezne komponente dosegajo raven ~~energetske~~ ☒ energetske ☒ učinkovitosti, ki jo zahteva veljavna zakonodaja.

2. Poročilo o pregledu se izroči lastniku ali najemniku stavbe.

↓ novo

3. Poročilo o pregledu se naloži v nacionalno podatkovno zbirko o energijski učinkovitosti stavb v skladu s členom 19.

↓ 2010/31/EU (prilagojeno)
⇒ novo

Člen 22~~17~~

Neodvisni strokovnjaki

1. Države članice zagotovijo, da pripravo ~~energetskih~~ ☒ energijskih ☒ izkaznic stavb ⇒ , izkazov o prenovi stavb, oceno pripravljenosti na pametne sisteme ⇐ in ter preglede ogrevalnih in klimatskih sistemov na neodvisen način opravljajo usposobljeni in/ali pooblaščenih ⇒ potrjeni ⇐ strokovnjaki, ki poslujejo kot samozaposleni ali so zaposleni v javnih organih ali zasebnih podjetjih.

Strokovnjaki se pooblastijo ⇒ so potrjeni v skladu s členom 26 Direktive (EU) .../... [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti] ⇐ ob upoštevanju njihove usposobljenosti.

2. Države članice objavijo informacije o usposabljanju in akreditaciji ⇒ potrjevanju ⇐ . Države članice zagotovijo objavo redno posodobljenih seznamov usposobljenih in/ali pooblaščenih ⇒ potrjenih ⇐ strokovnjakov oziroma pooblaščenih ⇒ potrjenih ⇐ podjetij, ki nudijo storitve takih strokovnjakov.

↓ novo

Člen 23

Potrjevanje gradbenih strokovnjakov

1. Države članice zagotovijo ustrezno raven usposobljenosti za gradbene strokovnjake, ki izvajajo celovita prenovitvena dela v skladu s členom 26 [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti].

2. Kadar je ustrezno in izvedljivo, države članice zagotovijo, da so ponudnikom celovitih prenovitvenih del na voljo sistemi potrjevanja ali enakovredni sistemi kvalifikacij, kadar to ni zajeto s členom 18(3) Direktive (EU) 2018/2001 [spremenjena direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov] ali členom 26 Direktive (EU).../... [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti].

↓ 2010/31/EU (prilagojeno)
⇒ novo

Člen 24~~18~~

Neodvisni nadzorni sistem

1. Države članice zagotovijo, da se ~~v skladu s Prilogo II~~ vzpostavijo neodvisni nadzorni sistemi za ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ izkaznice ⇒ v skladu s Prilogo VI ter neodvisni nadzorni sistemi za izkaze o prenovi stavb, indikatorje pripravljenosti na pametne sisteme ⇐ in poročila o pregledu ogrevalnih in klimatskih sistemov. Države članice lahko vzpostavijo ločene sisteme za nadzor ~~energetskih~~ ☒ energijskih ☒ izkaznic ⇒ , izkazov o prenovi stavb, indikatorje pripravljenosti na pametne sisteme ⇐ in nadzor poročil pregledov ogrevalnih in klimatskih sistemov.

2. Države članice lahko prenesejo odgovornosti za izvajanje neodvisnih nadzornih sistemov.

Če se države članice tako odločijo, zagotovijo, da se neodvisni nadzorni sistemi izvajajo v skladu s Prilogo ~~VII~~ VIII.

3. Države članice zahtevajo, da se ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ izkaznice ⇒ , izkazi o prenovi stavb, indikatorji pripravljenosti na pametne sisteme ⇐ in poročila o pregledu iz odstavka 1 na zahtevo dajo na voljo pristojnim organom ali telesom.

↓ 2018/844 člen 1(8)
(prilagojeno)
⇒ novo

Člen ~~25~~¹⁹

Pregled

Komisija ob pomoči odbora, ~~ustanovljenega v skladu s členom~~ ☒ iz člena ☒ ~~3026~~, najpozneje do ⇒ konca leta 2027 ⇐ ~~1. januarja 2026~~ pregleda to direktivo glede na izkušnje, pridobljene med njeno uporabo, ter napredek, dosežen med njeno uporabo, in po potrebi poda predloge.

Komisija v okviru tega pregleda ⇒ oceni, ali se z uporabo te direktive v kombinaciji z drugimi zakonodajnimi instrumenti, ki obravnavajo energijsko učinkovitost in emisije toplogrednih plinov iz stavb, zlasti z oblikovanjem cen ogljika, zagotavlja zadosten napredek pri doseganju popolnoma razoglednega, brezemisijskega stavbnega fonda do leta 2050 ali pa je treba uvesti nadaljnje zavezujoče ukrepe na ravni Unije, zlasti obvezne minimalne standarde energijske učinkovitosti za cel stavbni fond. ⇐ ☒ Komisija tudi ☒ preuči, kako bi lahko države članice v okviru stavbne politike Unije in politike Unije glede ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti uporabljale celovite pristope na ravni ~~okrožja~~ ☒ četrti ☒ ali soseske, pri tem pa zagotovile, da bi vsaka stavba izpolnjevala minimalne zahteve glede ~~energetske~~ ☒ energijske ☒ učinkovitosti, na primer s shemami celovitih prenov, ki se namesto za eno samo stavbo uporabljajo za več stavb v določenem prostorskem okviru. ~~Komisija zlasti oceni potrebo po dodatnem izboljšanju energetske učinkovitosti v skladu s členom 11.~~

↓ 2018/844 člen 1(9)
(prilagojeno)

Člen ~~19a~~

Študija izvedljivosti

~~Komisija pred letom 2020 opravi študijo izvedljivosti, v kateri pojasni možnosti in časovni okvir za uvedbo pregleda samostojnih prezračevalnih sistemov in neobveznega načrta za prenovno stavbo, ki dopolnjuje energetske izkaznice, da bi zagotovila dolgoročen postopen časovni načrt za prenovno določene stavbe, temelječ na merilih kakovosti, po opravljenem energetskem pregledu ter v katerem so opisani ustrezni ukrepi in prenovitvena dela, ki bi lahko izboljšali energijsko učinkovitost.~~

↓ 2010/31/EU (prilagojeno)
⇒ novo

Člen ~~26~~²⁰

Informacije

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za ~~informiranje~~ ☒ obveščanje ☒ lastnikov ali najemnikov stavb ali stavbnih enot ⇒ ter vse zadevne akterje na trgu ⇐ o različnih metodah in praksah, ki povečujejo ~~energetske~~ ☒ energijsko ☒ učinkovitost.

⇒ Države članice zlasti sprejmejo potrebne ukrepe za zagotavljanje prilagojenih informacij ranljivim gospodinjstvom. ⇐

↓ 2018/844 člen 1(10)
(prilagojeno)

2. Države članice lastnikom ali najemnikom stavb zlasti zagotovijo informacije o ~~energetskih~~ ☒ energijskih ☒ izkaznicah, tudi o njihovem namenu in ciljih, o stroškovno učinkovitih ukrepih ter po potrebi o finančnih instrumentih, da bi se izboljšala ~~energetska~~ ☒ energetska ☒ učinkovitost stavbe, ter o zamenjavi kotlov na fosilna goriva z bolj trajnostnimi alternativami. Države članice zagotovijo informacije prek dostopnih in preglednih svetovalnih orodij, kot so svetovanje v zvezi s prenovo in točke vse na enem mestu.

↓ 2010/31/EU (prilagojeno)
⇒ novo

Na zahtevo držav članic Komisija državam članicam pomaga pri pripravi zadevnih informacijskih kampanj za namene iz odstavka 1 in prvega pododstavka tega odstavka, ki so lahko vključene v programe Unije.

3. Države članice zagotovijo, da so tistim, ki so pristojni za izvajanje te direktive, na voljo smernice in usposabljanje. Smernice in usposabljanje izpostavljajo pomen izboljšanja ~~energetske~~ ☒ energetske ☒ učinkovitosti in omogočajo, da se pri načrtovanju, ~~zasnovi~~ ☒ projektiranju ☒, gradnji in prenovi industrijskih ali stanovanjskih območij preuči najboljša kombinacija izboljšav ~~energetske~~ ☒ energetske ☒ učinkovitosti, ⇒ zmanjšanja emisij toplogrednih plinov, ⇐ uporabe energije iz obnovljivih virov in uporabe daljinskega ogrevanja in hlajenja. ⇒ S takim usmerjanjem in usposabljanjem se lahko obravnavajo tudi strukturne izboljšave, prilagajanje podnebnim spremembam, požarna varnost, tveganja, povezana z močno potresno dejavnostjo, odstranjevanje nevarnih snovi, vključno z azbestom, izpusti onesnaževal (vključno z drobnimi delci) in dostopnost za invalide. ⇐

4. Komisijo se poziva, da stalno izboljšuje storitve obveščanja, predvsem spletne strani ☒ o mesto ☒, vzpostavljeneo kot evropski portal za ~~energetske~~ ☒ energetske ☒ učinkovitost stavb, namenjene državljanom, strokovnjakom in organom, da bi se državam članicam pomagalea pri obveščanju in dviganju ozaveščenosti. Informacije, objavljene na tej spletni strani ☒ tem spletnem mestu ☒, lahko vključujejo povezave do ustrezne zakonodaje ☒ Evropske ☒ Unije ter ustrezne nacionalne, regionalne in lokalne zakonodaje, povezave do spletnih strani ☒ mest ☒ EUROPA, na katerih so objavljeni nacionalni akcijski načrti o ~~energetski~~ ☒ energetske ☒ učinkovitosti, povezave do dostopnih finančnih instrumentov ter primeri najboljše ☒ dobrih ☒ praks na nacionalni, regionalni in lokalni ravni. Komisija v okviru Evropskega sklada za regionalni razvoj ⇒ , Kohezijskega sklada in Sklada za pravični prehod ⇐ še naprej opravlja storitve obveščanja in te nadgrajuje, da bi zainteresiranim stranem ☒ deležnikom ☒, med drugim tudi nacionalnim, regionalnim in lokalnim organom, z zagotavljanjem pomoči in informacij v zvezi z možnostjemi financiranja olajšala uporabo dostopnih ☒ razpoložljivih ☒ sredstev, pri čemer upošteva zadnje spremembe zakonodajnega okvira.

Člen ~~27~~²⁴

Posvetovanje

Da bi olajšale učinkovito izvajanje ~~te~~ ~~direktive~~, se države članice v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo in po potrebi posvetujejo z vpletenimi ~~zainteresiranimi stranmi~~ ~~deležniki~~, vključno z lokalnimi in regionalnimi organi. Takšno posvetovanje je posebej pomembno za izvajanje ~~člena 9 in 2620~~.

Člen 2822

Prilagoditev Priloge I tehničnemu napredku

Komisija ~~z delegiranimi akti~~ v skladu s členom ~~2923, 24 in 25 prilagodi točki 3 in 4 Priloge I tehničnemu napredku~~ sprejme delegirane akte v zvezi s prilagoditvijo točk 4 in 5 Priloge I tehničnemu napredku.

↓ 2018/844 člen
1(11)(prilagojeno)
⇒ novo

Člen 2923

Izvajanje prenosa pooblastila

- Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
- Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov ~~65~~, ~~⇒ 7, 10, ⇒ 8~~ ~~13 in 2822~~ se prenese na Komisijo za ~~⇒ nedoločen čas~~ ~~⇒ obdobje pet let od ⇒ [datum začetka veljavnosti te direktive]~~ ~~⇒ 9. julija 2018~~. ~~Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.~~
- Prenos pooblastila iz členov ~~65~~, ~~⇒ 7, 10, ⇒ 138~~ ~~in 2822~~ lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši datum, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
- Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
- Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
- Delegirani akt, sprejet na podlagi členov ~~65~~, ~~⇒ 7, 10, ⇒ 8~~ ~~13 ali 2822~~, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen ~~30~~²⁶

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.
3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen ~~31~~²⁷

Kazni

Države članice določijo pravila o kaznih, ki se uporabljajo pri kršitvah nacionalnih določb, sprejetih v skladu s to direktivo, in sprejmejo vse ukrepe, ki so potrebni za zagotovitev njihovega izvajanja. Predpisane kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne. Države članice ~~Komisijo obvestijo o teh določbah najpozneje do 9. januarja 2013 ter jo~~ ☒ Komisijo ☒ nemudoma uradno obvestijo o kakršnih koli ~~naknadnih~~ spremembah, ki vplivajo ~~nanje~~ ☒ na določbe, sporočene v skladu s členom 27 Direktive 2010/31/EU ☒.

Člen ~~32~~²⁸

Prenos

1. Države članice ~~najpozneje do 9. julija 2012 sprejmejo in objavijo~~ ☒ do [...] sprejmejo ☒ zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s členi ~~2 do 18 in~~ ☒ 1 do 3, 5 do 26, 29 in 32 ter ~~s členoma 20 in 27~~ ☒ prilogami I do III in V do IX ☒. ☒ Komisiji takoj sporočilo besedilo teh predpisov in korelacijsko tabelo. ☒

~~Države članice določbe glede členov 2, 3, 9, 11, 12, 13, 17, 18, 20 in 27 uporabljajo najpozneje od 9. januarja 2013. Države članice določbe glede členov 4, 5, 6, 7, 8, 14, 15 in 16 uporabljajo za stavbe, ki jih uporabljajo javni organi, in sicer najpozneje od 9. januarja 2013, ter za druge stavbe najpozneje od 9. julija 2013. Do 31. decembra 2015 lahko odložijo izvajanje člena 12(1) in (2) glede posameznih stavbnih enot, ki se oddajajo. To pa ne sme pomeniti, da bo izdanih manj izkaznic, kot bi jih bilo izdanih v primeru uporabe Direktive 2002/91/ES v zadevni državi članici. Države članice se pri sprejemanju~~ ☒ teh ☒ ukrepov sklicujejo na to direktivo ali pa sklicevanje nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Vključiti morajo tudi izjavo, da se sklicevanja na ~~Direktivo 2002/91/ES~~ ☒ razveljavljeno s to direktivo, ☒ v obstoječih zakonih, ~~predpisih in upravnih določbah~~ ☒ in drugih predpisih ☒ štejejo za sklicevanja na to direktivo. Države članice določijo način sklicevanja in obliko izjave.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, ki jih sprejmejo na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 33~~29~~

Razveljavitev

Direktiva ~~2010/31/EU~~ ~~2002/91/ES~~, kakor je spremenjena z ~~Uredbo~~ ~~2010/31/EU~~ akti, navedenimi ~~in navedeno~~ v Prilogi VIII, delu A, ~~iz Priloge IV~~, se razveljavi z učinkom od ~~1. februarja 2012~~ ~~4. februarja 2012~~ brez poseganja v obveznosti držav članic v zvezi z roki za prenos v nacionalno zakonodajo in ~~2010/31/EU~~ datumi ~~izvajanja Direktive~~ ~~2010/31/EU~~ začetka uporabe direktiv ~~2010/31/EU~~, navedenih v Prilogi VIII, delu B ~~iz Priloge IV~~.

Sklicevanja na ~~2010/31/EU~~ razveljavljeno ~~2010/31/EU~~ direktivo ~~2002/91/ES~~ se štejejo za sklicevanja na to direktivo in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge ~~VIII~~.

Člen 34~~30~~

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

~~2010/31/EU~~ Členi 4, 27, 28, 30, 31 in 33 do 35 ter Priloga IV se uporabljajo od [dan po datumu iz prvega pododstavka člena 32].

~~2010/31/EU~~ Člen 35~~31~~

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
predsednica

Za Svet
predsednik